

45. 87

~~Nicolaj Jonoše~~
~~Anno 1800 dissolv~~
~~1814~~

Nicolaj Jonoše
pro Anno 1814

Digitized by Google

A' MOSTAN FOLYO

ORSZÁG GYÜLÉSÉNEK

SATYRICO CRITICÉ

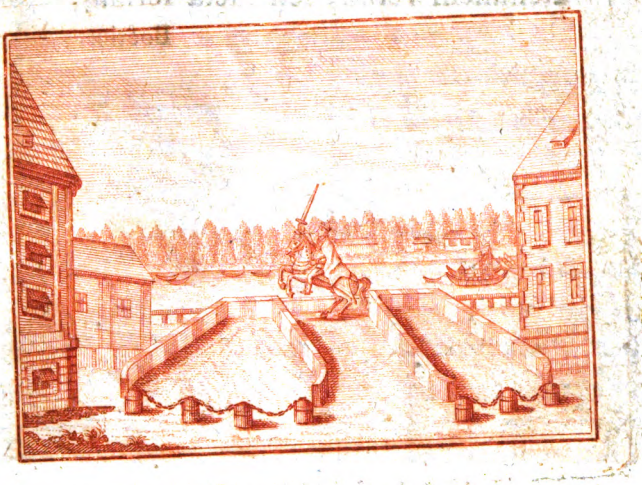
való

LEÍRÁSA,

a' mellyet

Egy Isten mezején lakó Palócznak ſzínlése alatt írta azon buzgó ſzívvel bíró Hazafi, a' kinek pennájából folyt ki a' Falusi Notáriusnak Budára való Útazása; ezen Munkájat-is négy ſorú Versekben Hazájának éleibe terjeſztette

1790. Eſztendőben, Bak Havának 25. Napján.

Lipsiában,
Wéber Simon Péter költſégével 1791.

Digitized by Google

RB23. a. 11482

Neminem verba, ſed facta feriant.

Boëtius.

Digitized by Google

Nemzetem!

Bátorkodom elôdbe ezen csekély munkámat terjeſzteni, a' mellynek ugyan munkálása és illy hoſzúra való terjedése ſoha ennyire nem ment vólna, ha a' történet árra nem kénſzerített vólna. Több igaz Hazánkfiaival én is Budára az Orſzág Gyülésére idöztetven, mint hogy a' Gyülestül gyakran ſok ſzûn napok vóltak, a' mellyeken tsupán néminémû dolgoknak munkálása Deputátziókra bizattatott. Ezen napok nagy Únalmomra vóltak, mivel én Hazánk dolgainak folyamattyát ſzakadatlanúl ſzerettem vólna halgatni; és így, hogy a' reſtſégnek párnáján ſzüntelen ne heverjek, ezen munkámnak elsô Tzikkelyét írtam, de korán ſem olly fel tétellel, hogy tovább folytaſſam, hanem igazán meg valván, tsak önnön magam idôm töltésére. Én aztat egy régi jó Uramnak, 's kedves Bardtomnak adtam, ennek annyira meg teczett, hogy nem tsak néhányſzor aztat le íratta, és Budán el oſztogatta, de még Nagy Szombatba is el küldötte. Többik között, más Jó Uramnak (ki is Kird-

Digitized by Google

lyi Tanácsos) Pestre látogatásdra által menvén, aſztal-ájdn a' Pasquillussokat vizsgálván, aztat ezeknek ſzáma között találtam. Én ugyan ſoha életembe egy Pasquilust ſem munkáltam, mert ſoha Felebardtomnak betsületében nem gázoltam, és ôtet nem ótsárlottam, de e' mellett a' ki tsak kevessé ért a' Pasquillusoknak munkáldsdhoz, által fogja látni, hogy azon Tsikkelyt, Pásquilusnak éppen nem lehet venni; de légyen Lúd ha kövér. Azon jó Akaró Uraimtúl, kik azon Tzikkelyt olvastdk, körül vétettettem, és addig únſzoltattam, miglen nékiek meg nem ígértem, hogy azon Tzikkelyt annyi Tzikkelyekkel fogom ſzaporítani, miglen az egéſz Diætdt azokban ki nem énekelem. De mind azon által, ezen csekély munkám az egéſz Diætdt nem foglallya még is magában, hanem tsak azon dolgokról 'ſzóll, a' mellyek történtek mind addig, a' meddig Felſéges Kirdlyunk, koronázdsa utdn, Pozsonyból Bécsbe viſzſza ment, de nem is foglalhat többeket, mert magam is mingyárt mdſod napra Istén mezejére haza mentem. Talám fog taldlkozni olly jó Lelkû Hazaſi, a' ki munkámat bövíteni fogja egéſz Országy Gyülésének bé zdrtdig.

Digitized by Google

Nem reménylem, hogy munkám valakit meg sértsen, mert abba foglalt dolgok kordnt sem elmém szüleménnyei, tsupán azoknak versekbe való kötéssek munkám: e' mellet; valaki Budán az Ország Gyülésssen volt, kéntelenittetik meg vallani, hogy minden dolgok, mondássok igy folytak ottan; valamint ki tettem. Hogy pediglen az Iffiúság, különössen pedig Hazánknak szép Neme kedvesseb ízléssel olvashassa; hellyel hellyel némelly tréfás esseteket iktattam bé, a' mellyek egyszer is, másszor is, valamint Buddn, Pesten, úgy Fozsonyba is történtek. Egy hoszszas vadászat is azok szdma között vagyon, mellynek ide való bé tétele, talám sokaktúl nem fog helyesnek találtatni: ki is maradott vólna ez; ha ennek bé iktatássára is, nem kénszerittettek vólna. Ezen vadászatnak versekben való le irdssa, már két esztendök előtt munkáltatott általam, de soha sem akartam könyv nyomtató prés alá szoritatni, hanem Jó Akaróimnak kérésseiktúl meg győzettetvén, ide foldosztam bé. Reménlem mind azon által, hogy azok előtt, kik Diannának áldózni szoktak, és a' kik a' vadászathoz értenek, olvasássa únalmas nem lészen.

Aztat is kéntelenittetem meg vallani, hogy sok Deák szókat kevertem munkámba, de réSz

Digitized by Google

ſzerint azért cselekedtem, hogy némelly ígéket mind példának okáért: Sanctio Pragmatica, a' Magyar ſzó Tárokba nem lehet taldlni, illyeneknek pedig körül írássok, mind érthetetlenek, mind pedig felette nehezek, a' kötött írásba. Más részről pedig követtem a' közönſéges beſzédnek módgyat, és a' dolgoknak könnyebb meg értödéssét: ugyan tsak, hogy az Hangzás, a' versek végin ne hibázzon, a' mennyire lehetett, olly Magyar ſzavakat igyekeſztem keresni, hogy leg aldbb az utólsó betü hasonló légyen a' hangzásban a' Deák ſzónak utólsó betüjéhez.

Lehet az is, hogy tiſzta magyar ſzavakkal végezödö verseimbe is az hangzásban hibák fognak találtatni, de tsak az az egy vigaſztaldssom vagyon ezek irdnt, hogy a' régi Gyöngyössi István (ki is Magyar Virgilius, vagy Ovidius vólt) munkdjában is találtatnak illyen apró hibdk. Ezek felet pedig; irjon le valaki egy dolgot hoſzſzassan, négy ſorú verſekkel, és ne Ritmusſzozzon két ſorúakkal, örömmel fogom olvasni, ha minden illyen hi-

Digitized by Google

bátskáktúl tiſzta léſzen munkája. Igyekezetemet leg alább nemzetem ved jó névvel, és hitesd el magaddal, hogy egyedúl néked áldozom Magyar Vérrel buzogó ſzívemet, és nagyok

Nemzetem

Költek Sikámbriába Rák Havának 27. napján, végezödtek Pisó várossába Bak Havának 25. napján 1790-dik eſztendöbe.

Örökös Hived's Tiſztelöd.

Istenmezei Polgár.

Digitized by Google

Toldalék.

Történhet; hogy valaki azt az ellen vetést fogja tenni, hogy az Üllések napjait rendel ki nem tettem, és Jok aprólékos dolgokat is ki hagytam vólna. De erre, könyü a' felelet. En Diáriumot nem írtam, a' melly dolgok fontosok vóltak, mind ki tettem, és az egéſz nyár ezekrül való kiabdálásban, és tökélletes vég nem érésben múlt el Budán: az aprolékos dolgokat mi illeti; De modicis non curat Prætor.

ELSÖ

Digitized by Google

ELSŐ TZIKKELY.

Az én lakó helyem Istennek Mezeje,
Mátra meget fekvő, helyſégek eleje,
Ebben vagyok én, a' Polgároknak feje,
Mivel tudom; mi a' törvénynek veleje.

Én ugyan Regálist, menni Diætára,
Nem kaptam: de még is fel jöttem Budára,
Hogy lásſam az Urak az Orſzág javára
Miként munkálódnak, tartandó haſznára.

Szállásomat vettem én a' Casinóba,
Gondolván, leſz réſzem ottan minden jóba,
Ehetem is, ha leſz pénzem a' zacskóba,
Traktér van az alsó contignátioba.

Az Orſzág Háza is ettűl meſzſze nincsen,
Tsak gyalog mehetek, annyi pénzem ſincsen,
Hogy hintót fogadgyak, 's világ rám tekincsen,
Bundás polgár lévén, nevesſen és incsen.

Digitized by Google

Első Gyülés mint vólt az Ország Házába,
Irak mingyárt mentek onnat parádába
Csak gyalog; szentSzüznek, az ö Templomába,
Ügyöket ajálván ennek oltalmába.

Itten *Veni Sancte* pompásan tartatott,
Szent Lélek ereje bár itt hívattatott,
Szent malasztya még is kevésnek adatott,
Mert álnok szivekre ez le nem szálhatott.

És így szent tüzétül kevés szív gerjedett,
Az Haza dolga is vékonyan terjedett,
Ha egy jól szólt, már más ennek nem engedett,
Rák lábon ment minden; 's az Haza szenvedett.

A' Præsesek ellen itt excipiáltak,
Hogy Jósef Hivei vóltak kiábáltak,
Végtére ugyan csak arra reá áltak,
Hogy Provisorie ök præsideáltak.

Kevés Napok múlva, egy hólnapja léjzen,
Hogy edgyütt az Ország, de semmit sem téjzen,
Isznak, esznek, hogy ha szakács vagyon kéjzen,
Az Hetz, és Theátrum, leg jobb hasznot véjzen.

Nem is tartatott több, még ött Sessiónál,
De kiáltás még is mind a' két Táblánál
Olly felette nagy vólt, mint vala Románál,
Midön népét ölte Nagy Károly falánál.

Digitized by Google

Mind felső, mind alsó Táblánál meg áltam,
Deputátiókat menni, 's jönni láttam,
De hogy dolgaiknak Velejét visgáltam,
Hogy Új Bábel tornyot épitnek, találtam.

Kivánta egy Tábla, hogy ki kell nyomtatni
A' Diáriúmot, 's kereſztül futtatni
Egéſz Európán: 's aztat meg mutatni,
Hogy Magyar is tudgya eſzét fitogtatni.

A' más Tábla erre reája nem állott,
Tsak írásban légyen, arrúl prédikállott,
Végtére ugyan tsak, még is árra ſzállott,
Magyar, 's Deák nyelven, nap fényt ez hogy látott.

A' kik a' Státusok hiteket le tették,
A' Magnáſokat is ök erre kéſztették,
Illy lánczal Hazához kötve lévén vélték,
Mind egy úton fognak járni, azt itélték.

Ezek nagyobb réſzi az hitet le tette,
De a' ki közülök a' konczát féltette,
Fülelt, 's fej le ütve, halgatott mellette,
Ki Promotiót vár, azt az hideg lelte.

Kérdem: illy dolgok é Hazánk ſzabadſága?
Avagy ebbül áll é nemünk bóldogſága?
Illy dolgoktúl füg é leg főbb Méltóſága?
Ez é törvényinknek ö hathatóſága.

Digitized by Google

Ugyan tsak mind a' két Tábla éſzre vette,
Hogy Orſzág dolgait gyengeſég felette,
E' képpen folytatni, azért fel is tette,
Hogy a' Diplomához fogjanak, rendelte.

Fel vették e' munkát, immár a' Státusſok,
Tartatnak általok három Circulusſok,
Kár: hogy itt is vannak olly Politicusſok,
Kik hajſzált hasgatnak, tsupa criticusok.

Mert a' nagy dolgokban, tsak politizálnak,
Illyek nem épitnek, hanem critizálnak,
A' magok el hittek, az Egekig ſzálnak,
Leg roſzſzabbak, a 'kik apostolizálnak.

Ideje Diætán nincs a' Missiónak,
Theologiának, ſem Religiónak,
Ezekhez közi van a' Mindenhatónak,
Itt fel venni dolgát kell Hazai Jónak.

Hidgyen ki ki, a' mint hinni maga akar,
Ki bánhattya, hogy ha maga alá kapar,
Rendin a' ſzénája mint léſzen, úgy takar,
Ha teste nem viſzket, más testét mért vakar.

Oroſz, Lutheránus, ſzint úgy a' Pápista,
Az Anabaptista, véle a' Deista,
Ariánus, Görög, avagy Kálvinista,
E' Companiával a' Naturalista.

Digitized by Google

Mind rá fér Cháronnak az ö hajójára,
Ki is téſzi öket a' Styxnek partyára,
Hogy ha éltek magok lelkeik kárára,
Plútóhoz el viſzi, öket Diætára.

A' Vallásnak dolgát tehát ne visgállyuk,
Hazánk boldogſágát benne nem találjyuk,
Harmoniánk rontyuk, eztet ha piſzkállyuk,
Mérges tüzes hevét ſoha ki nem állyuk.

Még Inquisitio (a) nem jött bé Hazánkba,
Felebarátinkat azért venni ránczba;
Mert hitben nem egyek, velünk úgy mint tánczra,
Azért vessük öket tömlöczbe, és ſánczba. (ba,

Sött fel állott abba, a' ſzép türedelem,
Légyen hát egy más közt, az igaz ſzerelem,
Uralkodó Vallást ne érje ſérelem,
Hazánkat ſem éri így a' veſzedelem.

Szabadſágainknak légyen ujittáſa,
Adó-Fizetöknek el igazitáſa,
A' kereskedésnek elö mozditáſa,
Nem más, tsak Anyai nyelvünk gyakorlásſa.

(a) Itt az Inquisitio néven értetödik azon Inquisitio, a' melly Spanyol Orſzágba uralkodik.

Digitized by Google

Szükség a' Törvény is, hogy meg jobbitassón,
Minden régi szokás helyre állittassón,
Nyóltz esztendöbéli mind ki irtatassón,
Üzö eszközivel Poklokra hajtassón.

Erösitésünkre légyen Garantiánk,
Nem más, hanem önnön, mi saját Armádánk,
Maga Fiaibúl állittsa fel Hazánk,
Ördögtül se féllyünk, ha lesz illyen bástyánk.

Hazához, Királyhoz, hitet ez le tegye,
Háborúban Király hova tettzik vigye,
Országban lakássát békességben vegye,
Nem más Nemzet, tsak ez gyümöltsünket egye.

Palatínust is kell, az Hazának tenni.
Ollyan Méltóságot kell erre fel venni,
Ki nagy Vezér és bölcs, gazdag is fog lenni,
Ki mint kardal, észszel, mindent tud rendelni.

Hazánk több Oszlopi mind ollyak legyenek,
A' kik nem éhesek, nem telhetetlenek,
Igaz Hazafiak, és nem idegenek,
Nem iffiak, régen országrúl értenek.

Ezek közt ne légyen vallás külömbsége,
Sem Nepotismusnak álnok mestersége,
Characternek pénzel való nyeresége
Hanem érdem légyen ennek tárgya, 's vége.

Digitized by Google

Ezek meg történvén, kit nékünk ég adott,
Mária Trézsia Méhébe fogadott,
Mivel egész világ hírdeti, hogy áldott,
Kegyelmes, és kegyes, másik Leopoldot.

Ültessük fel Hazánk Királyi székére,
Tegyük szent koronánk fel kenet fejére,
Esküdgyünk minnyájan az ő hivségére,
Kész ő is esküdni Hazánk törvénnyére.

Ha ezek meg esnek, Isten mezejére
Haza mégyek, kedves lakássom földgyére,
Fel sekszem szobámnak fült kemenczéjére,
Ott eszem sült tököt szájjamnak izére.

MÁSODIK TZIKKELY.

Falum felé vóltam már indúlo félbe,
Mert véltem, mindenek hamar mennek végbe,
Az Haza Rendgyei leszнek egygyességbe,
Igyekezni fognak itt nem lakni télbe.

De láttam, mind eddig semmi sem végzödött,
Sőtt még a' Diploma el sem is kezdödött,
Leg kissebbet a' két Tábla ki nem fözött,
Ámbár mind a' kettő kiáltni nem győzött.

Digitized by Google

E' ſzörnyü lármába majd meg siketültem,
Semmi kéſzt nem látván, én azon el hültem,
Nyelvemet haraptam, mérgem allyig türtem,
És haza is menni, többé nem kéſzültem.

Azért itt maradtam; a' Circulusokba
Mentem: hogy láthaſſam, Hazai dolgokba,
Mint munkálnak Urak, azon punctumokba,
Mellyek ſzabadſágink foglallyák magokba.

Elsö vólt a' Tiſza mellyéki Circulus,
Mellyet láttam, de itt a' Patriotismus
Nem láttzatott, inkáb vala ez Synodus,
Minden tagja ennek vala Theologus.

Religio dolgát ezek elö vették,
Bétsi békeſséget tárgyoknak ki tették,
Utánna a' Linczit nagy hangal hirdették,
Az Apostasiát ſzabadnak itélték.

A' Protestans Status kivánta, lehessen
Catholicusséhoz hasonló, 's vehesſen
Ülést a' Tábláknál, hol törvényt tehessen,
Ez ſzó: Prædominans, ne is neveztessen.

Föképpen közülök kiabált itt hárma,
Mintha a' nyakokat törné világ járma,
Kuffantókkal légyen tele egy Casárma,
Még ſem léſzen abba, mint itt vólt, olly lárma.

Digitized by Google

Az elsö, hogy Viclef, jó gyanúval éltem,
A' mást Melanchtomak lenni meg esmértem,
Confucius leſz az harmadik, itéltem;
De hogy Confusius, mind hárma, jol véltem.

Meg vallom, tettek is olly nagy confusiót,
A' melybül az Haza nem várhat ſemmi jót,
Mert mivel piſzkállyák ök a' Religiót,
Nem épitik, ſöt még rontyák az Uniót.

Ennek ſértödésse olly gyenge állapot,
Hogy nehezen gyógyúl ſebe, mellyet kapott,
Már ſokſzor ſziveken mérge úgy ált hatott,
Hogy ſok Nemzeteket táborba ſzállatott.

Gustavus Adolphus ebbe példa légyen,
E' Svecus Királytól kiki tanút végyen;
A' vak Fanatismus emberben mit tégyen,
Melly mérges a'tüze, és melly meſzſze mégyen.

Bár hamar Litzennél, Száſzok Orſzágába
Ütközvén, el esett, jött földnek gyomrába,
De Romának egéſz ſzent birodalmába
Fanatismussa vett nagy réſzt a' prédába.

Ennek háborúja harmincz eſztendökre
Terjedett: mind gazdag, úgy ſok ſzegény fökre,
Irtoztató dolog, jutni olly idökre,
Hol a' kereſztény vér, fecskendez ſelyhökre.

Digitized by Google

Negyedik Henrik is, Franczoknak Királlya,
Ki éltét olvassa, 's dolgait visgállya,
Könyveket ne ejtsen, ſoha meg nem állya;
Itt is a' Vallásnak mit nem tett dagállya.

Az Attya Fiának életét el vette,
Örült, hogy ha Testvér, Testvérét ölhette,
Sok Anya éhſégtül csecsemöjét ette,
A' Francz, Francz ſzomſzédgyát, nevetve te-
(mette.
Hát ſzent Bertalannak az ö éjtſzakája?
Mely irtoztató vólt itt vallás munkája?
Ölettekkel tele vólt Páris útzája
Szint úgy a' leg nagyobb Urak palotája.

Vak Siska is így tett hajdan Cſeh Orſzágba,
Rontott Templomokat, Várakat Morvába,
Ártatlan ſok népet vágott garmadába,
Telhetetlen vala vak buzgóſágába.

Az égre kiáltván ſok ártatlan vére,
Meg ölték, meg nyúzták, ez lett az ö bére,
Börit is fel húzták egy dobra végtére,
Glátz Várában ván ez (a) mások rettentére.

(a) Ki ki fogja tudni Siska Cseh Orſzágba az Hugonoták vezére, melly vér ſzopó vala, ez Testamentomba hagyta, hogy halála után meg nyúzatasson, és böri dobra vonatasson, ez meg is lett, és azon dob Silesiába Glátz várában tartatik.

Digitized by Google

Múlt időket mi is vegyük gondolóra,
Soha Hazánk dolga nem fordúla jóra,
Ha a' Religio ſzállott nyelvre, ſzóra.
Minden Fanaticus fel ült akkor lóra.

Bocskait vezette a' Mars mezejére,
Tökölyinek kezét tette fegyverére,
Másoknak is jutván illy mirigy ſzivére,
Magyarnak Magyartúl öntetett ki vére.

A' Testvér testvérnek vágta feje lágyát,
Pogánynak el adta Magyar Hugát, Annyát,
Fiatal mind férfi, úgy Leány jobbágyát
Sok ſzeplösittette, Attyafia ágyát.

Bóldog Isten! kit ne érhetne félelem,
Illyekbül nemzetik mardoso ſérelem,
Méreggé változik az Honnyi ſzerelem,
A' vége vér ontás, ſzörnyü veſzedelem.

Angliának juthat még Hazánk ſorsára;
Hol ſok Fejedelem Hóhér pallossára
Jutott: Milord, Polgár, ment akaſztó fára,
Kiket Religio kárhoztatott árra.

Magyarok! bennünket, a' vallás ſzabadnak,
Nem téſzen; ſem lánczal le nem kötöz rabnak,
Fanaticusokat, tartsuk féne vadnak,
Kiket ha követünk, vetnek tenger habnak.

Digitized by Google

Törvényünk azt tartya, Király hatalmába,
Van a' Religio, nincs Orſzág Jussába,
Mi ſzükſég hát tenni ezt a' Diplomába,
Arrul tsak ſzólni is az Orſzág házába.

Ha ki épit Bétsi, 's Linczi békesſégen,
Nem épit kőſziklán, hanem épit jégen,
El olvad; melegen, ha nap ſüt az égen,
Álmélkodik, el hűll, roſzſzúl történt végen.

Nem esett Diætán azon két békesség,
Sőtt erőltetett vólt, mind a' két edgyesség
De hogy vért ontani ſzünnyőn kereſztényſég,
Kénſzerité erre Királyt a' kegyesség.

Érkezvén a' Rendek Orſzág Gyülléssére,
Az hárma rá állot erősitéssére,
De az elsö Status azon Czikkellyére,
Melly a' Religio, vólt 's van ellenére.

Így hát a' Diploma, melly akkor el kéſzült,
Nem két fallal, hanem tsak egy fallal épült,
De rég már az idő, tám ez is már el dűlt
Most, hogy újjat nyerjen, azért Orſzág nem gyült.

Elsö ſzent Királyunk, Istvány az Hazába
Azon hitet hozta, mellyt hiſzik Rómába,
E' lett Prædominans, mert vólt hatalmába,
Mért van hát egy Státus ollyan nagy lármába

Digitized by Google

E' Hitt uralkodik miólta Hazánk áll,
Népe nagyobb réſze, vallya mellyet táplál
Ebbe a' ſzomſzédſág tsak ötöd réſzt ſzámlál,
Igazſágot ezen dologba nem talál.

De öket még is, mint kedves Véreinket
Tártozunk ſzeretni, önnön mieinket,
Hidgyék is! ſzerettyük, úgy mint Testvérinket,
Mert a' mi ſzent hitünk így tanit bennünket.

Velünk edgyütt bírnak ſok hivatalokat,
Lám épittettek is már ſok Templomokat,
Nem akadállyozzuk, tarthatnak Papokat,
Gineceumikba tógás Deákokat.

Léphetnek mi velünk Vér Attyafiſágba,
Kerülhetünk mi is vélek ſógorſágba;
Ezt velünk nem teſzik ök ollyan orſzágba,
Hol Religiójok vagyon uraſágba.

Veſſék ſzemeiket, ök tsak Angliára,
Szint úgy Daniára, fökép Sveciára,
Ha ottan Talarist (a) ölt Papunk magára
Kötéllel fojtatik, vagy mégyen gállyára.

(a) Talaris valoſágos hoſzſzú Papi köntös.

Digitized by Google

Pápista Templomot, ſenki ſem lát itten,
Rejtekbe általok ditsirtetik Isten,
Ha uttzán láttatnak edgyütt hatan heten,
Már Porofzló kérdi: dolgok légyen miben?

Ezen Circulusbúl, Pestre ált ſiettem,
Vármegye Házába ſzabadon mehettem,
Palotáját érvén, én úgy meg ijedtem,
Hogy lélegzetet is tsak allyig vehettem.

Látván itt is ama nagy Deputátiót,
Nem hallottam végzést, tsak Disputatiót,
A' vallás dolgárúl tett ſok Orátiót,
Egy ebben, más másban teve Exceptiót.

Mint a' Circulusban, itt is úgy munkáltak,
Nem máshoz; Egyháznak dolgaihoz láttak,
Hazánk ſzabadſága mellett fel nem áltak,
Apostaſiárúl, 's hitrúl kiabáltak.

Gondoltam: Istenem! ugyan maga magát
Hogy veſzti a' Magyar, nem esméri javát,
Elméjének tsak úgy mutattya ki ſavát,
Hogy más Nemzet nevet, 's nézi, úgy mint gyá-
(vát.
Igaz is: mert mikor fejérét dolgozni
Kellene: feketén fog akkor motozni,
Jó gyümölcsöt nem fog illyen munka hozni,
Tsak fel zavarodást, és bajt fog okozni.

Digitized by Google

Mért is keveredik Apostasiába,
Mi haſzon illyen gaz emberek ſzámába,
Konkoly hogy ha terem a' tiſzta búzába,
Ki rostáltatik az, nem jön a' téſztába.

Nem érdemlenek ök mást tsak akaztó fát,
Vagy is, a' farokra, jó ſzáz ſom fa pálczát,
Tsallyák ök az Istent, tsallyák Királyt, Hazát,
Mocsok nyelvre venni az Apostasiát.

Ki mentem én innet, ſzív meg ſzomorodva,
Dolgoktúl gyomrom is vala úndorodva,
Mivel egéſz vérem fel vólt kavarodva,
Szállássomra mentem, mint egy tántorodva.

HARMADIK TZIKKELY.

Midön eztet értem, kezdet alkonyodni,
A' munkától a' nép ohajtott nyugodni,
Láttam Csordát, nyájat haza takarodni,
Magok aklaikba önként nyomakodni.

Hamar minden állatt nyúgvássára el ment,
A' kakas ülökön tyúkok ültek mint fent,
Réczék ſzárnyok alá dugván fejeket lent,
Fél lábon pihegtek rekeſzſzeikbe bent.

Digitized by Google

El borítá ſzínét földnek a' ſetétſég,
Tsak a' Csillagoktúl adatott fényeſség,
Ezek tiſztúlásſa, ſzemnek vólt nagy ſzepſég,
Ebben is gondoltam, melly titkos a' Felſég.

Az Isten' hatalmát forgattam elmémbe,
De itt is Hazámnak ſorsa jött eſzembe;
Melly miatt fájdalmat érezvén ſzivembe,
Mint ſúlyos munkátúl lankadtam testembe.

Azért is ágyamra en le heveredtem,
De ſok gondgyaimtúl ment még ſem lehettem,
Bár ſokſzor ſzemeim' bé húntam, 's bé tettem,
De még is azokra álmot nem nyerhettem.

Szárnyokkal kakasok már többrſzö csat-
Szokott idejekre, ök kukorikoltak, (togtakt,
Kérödzö ökrök is lábokra állottak,
A' lovak ſzénáért, abrakért domboltak.

Az ör álló három órát hogy kiáltott,
Endimio még is, álmot rám botsátott,
Mellyben Fantásiám olly nagy csudát látott,
Hogy fene Tigrisek rontnak egy orſzágot.

Fel ébredtem erre, 's nagyon meg ijedtem,
Ez Orſzág Hazám leſz, álmom úgy fejtettem,
Tigrisek, hogy önnön Fiai képzeltem
Fel vett munkáikbúl, mást nem is reméltem.

Az

Digitized by Google

Az hajnalt köſzöntö fecskék már csevegtek,
Majoros Leányok zsejtárokba fejtek,
A' béres Legények ſzántani ki mentek,
Páſztorok harmatos füveken legeltek.

Titán hogy' ſúgárit ſzéjjel terjeſztette,
Köpüből Méh anya raját ereſztette,
Kukta itt a' Fáczant 's Foglyot mellyeſztette,
Mestere főzéshez magát kéſzítette.

Ágyamból magamat gyorsan fel emeltem,
Gúnyámat magamra mint illik, fel vettem,
Vasár nap vólt Isten házába ſiettem,
Hol Hazám javáért áldozatot tettem.

Dél után ſétáltam ſzent Gellért hegyére,
Fel érvén köſzirtes, kopár tetejére,
Le ültem, mint aſztal, olly forma kövére,
Innet néztem Buda, és Pest vidékére.

A' meleg vizeknek ſzemlélvén tájékát,
Hol Hajdan Attila épite hajlékát,
Hol is Vezérivel tarta ö Diætát,
Melyről a' mostani vehetne ideát.

Mert ottan mint itten nem vólt vetélkedés,
Fontossan, és böltsen lett minden végezés,
Nem vólt vezéri közt ſemmi ſzemre vetés,
Éleſzté minyáját egy Lélek egy érzés.

Digitized by Google

Bár minnyájan ezek valának Pogányok,
Meg világosított nem vólt tudományok,
Még is csendesſen folyt, dolgok 's hagyomá-
És nem kiábáltak úgy mint a'Cz — — — (nyok,

A' mit edgyik akart, a' más is azt tette,
A' nyert préda reſzit egy úgy mint más vette,
Szeretet is nagy vólt közöttök ſelette,
Bár kezét egy naphoz más Hóldhoz emelte.

Merre Attila ment, mind affelé indúlt,
Hol egy Zsákmányozott, másika is ott dúlt,
Mint fü kaſza alatt Ellenſégek úgy húlt,
Sok nép, ſok tartomány nékiek meg hódúlt.

Azután tekinték Rákos mezejére,
Régi Királyinknak válaſztó helyére,
Sírtam; nem nézhetek, nézvén térſégére,
Szilágyi Mihálynak vitéz ſeregére.

Hogy mint hajdan most is a' pártos ſzíveket
Csendesítené le békételeneket,
Budán, Pesten lelne most ö ſok ezreket,
Kik meg érdemlenék általa veſzteket.

Mert edgyik ſzavával ide 's amoda húz,
Másik mint az álnok kígyo fübe mint csúſz,
Pártosſágnak mérges Tengerében úgy úſz,
Sok tsak bóldogúllyon, kéſzül hogy mást meg
nyúz.

Digitized by Google

Innét is ſzomorú ſzívvel le ſétáltam,
Hajókbúl vert hídnak véginél meg áltam,
Az jövö, 's menöket, a' mint itt visgáltam,
Sok Magyar Gavalért, és Dámákat láttam.

Ki czifra Paripán magát itt ugratta,
Sok paſzományosan magát fittogtatta,
Sétáló Dámáknak fejét hajtogatta,
A' mélly kucsirozott lovait fartatta.

Phaëtonnyába ült Dámája mellette, (a)
Csákóján kótsagját a' ſzél lebegtette,
Magyar Mentécskéjét ſok arany himzette,
Sok illy ſzép Amazont, gyalog is vezette.

Kik az híd véginél mentek opticába, (b)
Kik pediglen Pestre a' Comœdiába,
Mások meg ſiettek Hakkernek (c) bállyába,
Ki itt 's amott el tünt, a' ſzoros úttzába.

(a) Phaëton téſzen csinos és czifra két ſzemélynek illő ſzekeret.

(b) Egy Frantzia épittetett deſzkákbúl az Híd végén Theátrumot, a' mellybe látást, távúl lévö perspectivákkal mutatott.

(c) Hakker egy betsületes Pesti Tanacsbéli, ez bálokat minden héten tartott házánál.

Digitized by Google

De lett ezek közül nem egy más nap fánta,
Lábait mint tegnap nem olly frissen hánta,
Pesten, 's a' Tabánba, mit tett ma már bánta,
Ki ürült erszényén sok sírt, 's pénzét szánta.

Piszszent, jajt kiáltott majd minden léptére,
Fogait szorítá lova ügettére,
Leg inkább sohajtott nézvén erszénnyére,
Kraitzára sem lévén Gavalér léttére.

Ha kérdeztem, folyvást mért nem hág lábára?
Mondá: tyúk szemet nyert lába nagy újjára,
Észre vettem baját nézvén nadrágára,
Mert már himlőt is hányt Vénus homlokára.

Nem egy Gavalér itt Anglusnak tétetett,
Mert leg drágább kincse töle el vétetett,
Operátiója midön végzettetett,
Agyiö mon pleszi, illy szókat ejthetett.

A' kik a' pénzeket Pesten el veszteték,
Gyüröit óráit zálogba vetették,
Hogy meg lopattattak mindenüt hírdették,
Városok Bírái által jelentették.

Én nem edgyet kértem, nézzen órájára,
Hogy tudhassam, mikor mennyek vacsorára,
Felelt: hogy meg bomlott, adta azt munkára,
Már pedig el vitte Moyses ó Budára.

Digitized by Google

Ki Fáró játékban számos pénzt el veſztett,
Búsan járt, mint liba, a' melly meg mellyeſztett,
Fohászkodásokat az Égre ereſztett,
Másoknál pénzt látván, nagy ſzemet mereſztett.

Sok vólt, ki közülök ſzeleket is csinált,
Bár pénzét el veſzté, de mást pénzel kinált,
Tractérnél a' Conto evett de kiábált,
Pénzesek dolgánál a' dolga fellyebb ált.

Illyek betegségét látván Zacskójoknak,
Akkor ſok visitát adtak Magnásoknak,
Jó ízün is esett ebédgye azoknak,
Kiknek a' pénz vetett pácsét Zacskójoknak.

Kik pedig futották gazdag kalmárokhoz,
Van e' Brúder pénzed, így ſzóltak azokhoz,
Tudgyad, hogy már írtam én az Tiſztartókhoz,
Úgy a' Bécsben lakó vexeles Urakhoz.

Adgyál ſzáz aranyat ſzerelmes Brúderem,
Pénzeddel el veſztett pénzem viſzſza nyerem,
Ha nem küld tiſztartóm pénzt; ott agyon verem,
De hidd el Bécsből is pénzem majd itt terem.

El jádzottam pénzem, aztat nem tagadom,
De Gavalér lévén, néked azt fogadom,
Vigyen el az ördög, hogy ha meg nem adom,
Tsak most egyſzer ſegits, Brúderem, Angyalom!

Digitized by Google

Írj obligátiót, a' minémű tetczik,
Azt mingyárt a'nevem's pecsétem megjegyzik,
Kötéssem két falu légyen, Hidvég, Pentzik,
Lássad, hogy ſzívembe álnokság nem fekſzik.

Hogy haBrúderjétűl a'pénzt meg nyerhette,
Kalpagját, csákóját, mindgyárt férre tette,
A' bancó aſztalhoz úttyát megint vette,
Hogy lássák van pénze, azt ſzórta, hintette.

Ha nyert, Buda, és Pest tele vólt lármával,
Ócsálta a' Traktért sütött kappanával,
Fáczánt kért, és Foglyot, Csáſzár madarával,
Sampanyer butellát hordatta hármával.

Ha kelner ſzaporán, a' mit kért, nem hozott,
Sokakat közülök mingyárt meg pofozott,
Teremtettét ſzórta, Sacramentirozott,
Buzma vólt még tegnap, ma miként változott.

Így töltém időmet az innep napokon,
Kaczagnom is kellett nem egyſzer azokon,
Kik itten a' hidon, és a' Piatzokon,
Szeleket csináltak, gyalog, és lovakon.

Elmélkedtem minð a' mostani Világ,
Soknak ſzük, de ſoknak még felette is tág,
Világositottnak tartyák, az Valoság;
De mit világosnak tartnak, csupa vakság.

Digitized by Google

Mert idejét ſenki nem fordittya jóra,
Hanem tündérségre, és tsak mulandóra,
Szerencsés azon hét, a' mellyben két óra
Áldozatúl esik a' Mindenhatóra.

Ezekben fáradott elmém 's utóllyára,
A' ſetét éj jutván az ég ſátorára,
A' mint kiki mene maga ſzállássára,
Uraságom is ment rendelt quártéllyára.

NEGYEDIK TZIKKELY.

Az úczákban ſzeglet házaknak falára,
A' Várnak városok minden piattzára,
Orſzág házának is a' két kapujára,
Szegeztek papirost nyomtatva vólt arra:

Hogy kilencz órakor hólnap gyülés léſzen,
'S valamelly nagy dolgot Orſzág elő véſzen,
Ezt kiki meg tudni tartsá magát kéſzen.
Tudván a' palota dugva leſz egéſzſzen,

Azért is én abba mingyárt nyólcz órakor
Bé mentem; mert rajtam meg esett már gyakor,
Hogy későbben menvén, nem vólt helyem ak-
Ma jó helyet nyertem, mivel jöttem jókor. (kor.

Digitized by Google

Urak a' mint gyültek, ez amazzal beſzélt
Susogva: mert hangal ſzólláni minden félt,
Sok nyughatatlan vólt, hol le ült, hól fel kélt,
Mert ſzáj ízre valót hallani nem remélt.

Az Haza Primássa ki is Kardinális,
El érkezvén; 's vélé Orſzág Bírája is,
Több Orſzág Bárókkal Horvátok Bánnya is,
Kalócsai Érsek, és több Püspökök is.

Kiki ſzokás ſzerint, ült maga hellyére,
Azon nagy dolognak vágyódott hírére,
Orſzág Bírájának vártak beſzédgyére,
Hogy azt az Hazának adgya értésére.

Azomba meg nyilt itt a' Palota ajtó,
Jött a' Státusoktúl nagy Deputátio,
Prælátustúl az itt mondott Orátio
Szép vólt; 's minden mondá e' Magyar Çiceró.

Státusok nevében e' mást nem jelentett,
Hanem tudgyák lenni itt Báró Herbertet,
Kit a' Fejedelem küld úgy mint követet,
Tellyes hatalommal ez fel öltöſztetett.

Ki is Bukerestbe tsupán azért mégyen,
A' fényes Portával hogy ott Frigyet tégyen,
Belegrád, Orsova, bár mind viſſza mégyen,
A' Felség nem bánnya, tsak békeség légyen.

Digitized by Google

Szóllot; hogy e' dolog Hazát is illeti,
Ennek híre nélkül véghez nem viheti
A' Király: 's törvényünk el nem mellőzheti,
Melly tarttya; hogy azt tsak Orſzággal teheti.

Szükség; hogy ott követ legyen az Orſzágtúl,
Nem illik hallani a' Frigyet tsak mástúl,
Nem lehet el álni törvénytúl ſzokástúl,
Írni kell, és válaſzt várni a' Királytúl.

A' Deputátio ezt jelentvén, el ment,
Fő Tábla a' dolgot vette leg ottan fent,
Mondák; a' törvénybe van világossan bent,
Mellynek Fejedelem nem is álhat ellent.

Végzették, hogy Bécsben, küldetessék kurir,
Királyhoz levéllel, a' mellyet Orſzág ír,
Kérjék azon Törvény mellet mellyt Haza bír,
Követ mennyen; kitül jöhessen minden hír.

Nevezett is Orſzág kilentz Fő Urakat,
Kik éſzſzel, értékkel bírnak mind ollyakat,
Kik Cabinetekben végzettek dolgokat,
Külső Orſzágokban rég vándorlottakat.

Le ült az Orſzágnak Fő Notáriussa, (a)
Előtte kéſzen vólt penna 's papirossa,
Királyhoz deákúl tétetett stylussa,
A' fel tett Levélnek e' vólt Conceptussa.

(a) Fő Notárius néven értetődik itten a' Prothonotárius.

Digitized by Google

Hogy ex his, vagy de his, mellyik fog teczeni,
Válaſzſzon a' Király, azt lehet küldeni,
De e' ſzókat halván, az Orſzág ejteni,
Olly zendülés esett, mellyt nehéz fejteni.

Ex Hiſzen, de Hiſzen, tovább négy óránál,
Versengettek Urak, ezen Fő Táblánál,
Nem ment ſenki tovább a' Grammatikánál,
Alvarusnak ezen, Ex, De, két ſzavánál.

Egy illyen más meg más Constructiót tsinált,
Ez pro Ex, más pro De hangoſsan perorált,
Media Nótáért, harmadik kiábált,
Duo punctát tegyünk, mondá egy, hogy fel ált.

Ó Egek! illik é? hogy illy jeles Orſzág,
Mellyre most függeſzti ſzemét egéſz világ,
Mint kígyó követ fúj ellene ſzomſzédság,
Romlásán igyekſzik, lest hány az álnokság.

Nagy, 's fontos dolgok köſzt illyet végyen elő,
Gramatista légyen annyi nagy jeles Fő,
Hanyatlik az Orſzág, illy munkák köſzt nem nő,
Főkép ha ſzomſzédban méreg ellene fő.

Ugyan tsak a' ſzámos kotzodások után,
El kéſzült a' levél, és mingyárt dél után
Hazánk Nagygyaitúl alá írattatván,
Orſzág petséttye is reá ſzoríttatván.

Digitized by Google

Királyi Tanácsnak Titkossa kezébe
Adattatott, ki is mingyárt hevenyébe,
Tudván hogy a' dolog áll betsületébe,
Póstát vévén nem ment, de vólt repültébe.

Jeles ember is ez, 's Bécsbe esméretes,
Nemes Test örzők kőfzt, mig fzolgált vólt kedves,
Udvar fzokássában járatos, értelmes,
Rá bízot dolgokban nem is késedelmes.

De még is tiz nap múlt, mig viſzſza érkezett,
Ministeriummal ſokál értekezett,
A' Király, és azzal imigyen végezett,
Hogy leſz az Orſzágnak ebben is kedvezet.

Annak ûdejébe, majd tuttára adgya,
Ki fog követ lenni, aztat is meg hadgya,
Meg nyúgodt az Orſzág mind Kicsinnye, 's nagy-
Király feleletén, mellyért ött imádgya. (gya,

De vólt még e'mellet egy nem várt nagy dolog,
Melly tsak a'Nagyok közt hallatott, hogy forog,
Láttam is nem egynek már is ſzíve dobog,
Sok mint Nyárfa levél reſzket, ſok meg morog.

Végtére ugyan tsak a' ki táláltatott,
A' egéſz Orſzágnak tuttára adatott,
Hogy már Reichenpachba meg határoztatott
A' békesſég; a' melly ottan tractáltatott.

Digitized by Google

Hazának egy réſze eztet tsak nevette,
Ez meg nem eshetett, ſokkakal hitette,
Tsak íjeſztés légyen, azzal ketsegtette,
Nem tudom hol vette, nagy fittyel hírdette.

Hogy márMorvában állPrussus egy tábora,
Cseh Orſzágba másik Corpussa, Sátora,
Sőtt Jablonkánál már lángot is vétt pora,
Erdély felé tódúl, Törökkök Zápora.

E'réſz vólt, melly bízottVilhelm hatalmába,
Reménnyét vetette annak óltalmába,
Épitet aranybúl várakat álmába,
Meg fogta az Annyát, de tsak gondoltába.

De hogy békesſégrűl vettek bizonyos hírt,
Egy fej le ütve járt, más a' ſzegletbe sírt.
Sok ſzív ſzorúltába magával allyig bírt,
Látván ſebeikre, már nem kapthatnak írt.

Úgy meg aláztattak mint zsákba zárt macska,
Vagy Tanitójátúl meg vert Iffiacska.
Mindenik beſzédgye vala tsak lassatska,
Így jár a' ki minden főtbe kanalatska.

Leg roſzſzab a'midőn egy roſz a'mást éri,
Keserű poharát pohár után méri,
Mert ſzerencsétlenſég illy dolgoknak béri,
Illyenen még Ég ſem, könyörül bár kéri.

Digitized by Google

Itt is a' bal Fátum másikát követte,
Mert Orſzág Bírája olly levelét vette,
Cancelláriusnak: mellyben jelentette,
A' Király kívánnya mindenek felette,

Hogy ő Directora tégyen papirosra
Fiscalis Actiót vessen a' nyakokra,
Nem nézven alacsony, vagy a' nagy rangokra,
Hivatal kéméllés nélkül mind azokra,

Kik vakmerőſséggel ollyan nagygyal bírtak,
Hogy Prusſus Királynak alattomba írtak,
Előre Józonrúl arany gyapjat nyírtak,
Pökték a' markokat, már ma pedig sírtak.

Úgy is vólt: mert a'mint kit meg ütt a' menykő,
Vagy mint a' maſzlagtúl ſzokott bódúlni Fő,
A' port mint zavarja ama' forgó ſzellő,
Mezőkön mint kavar mindent a' jég essö.

Úgy fel zavarodott ſokba a' Terméſzet,
A' víg kedv Courage, hangok el enyéſzett,
Most a' földet nézi, ki elébb fent nézett,
Cardus (a) fűvet eſzik, ki ett képzelt mézet.

Ábrázattyaikban lettek halaványok,
Meg némúltak, és úgy álnak, mint Bálványok,
Lettek mint le függő ſzárnyú alkotmányok,
Vízzé vált remények, czéllyok's tudománnyok.

(a) Cardus felette keserű fű.

Digitized by Google

Mint hallám, hetven vólt ſzáma mind ezeknek,
Örültek jövendö Prussus ezredeknek,
Artilleriának, 's a' nagy Vezéreknek,
Vélvén, tárgyát érik eſztelenſégeknek.

Majd, úgy mond, magunkat ezekhez kaptsollyuk,
Confæderatiónk nagy ſzámmal tsatollyuk,
Fel tett ſzándékinkat az Egekig tollyuk,
Ellent állóinkat rakásra konczollyuk.

Léſzen köſztünk, ki azt mit Brutus tett téſzen,
Így hitt, Törvény, ſzokás, ſzabadſágot véſzen,
Elmélkedés, írás, ſzabad leſz egéſzſzen,
Hegyen, Völgyön, Erdön, Lakadalom léſzen.

Hallottam lennének köſztök Mágnások is,
(A' mellyet nem hiſzem) vólnának Papok is,
Nemessek, Polgárok, ſött Hadi Tiſztek is,
Csikósok, Gulyások, zsíros Betyárok is.

De az illyen öſzve veſzet Vármegyének,
Bolond az Ispánnya, és Tétemennyének
Tsak olly haſzna vagyon, mint a' tüz füstyének,
Melly el tünvén hadgya mocskát tsak ſzennyének.

Mi haſzon felhökbe várat épiteni,
Madárt még nem fogván, már azt mellyeſzteni;
Nehéz Gordiusnak csomóját fejteni,
Lehetetlennel is magán ſegíteni.

Digitized by Google

Ők Leopold alatt erre nem ſzorúltak,
Csuda lábaihoz mingyárt nem borúltak,
Ha igaz, hogy írtak? 's Vilhelmhez járúltak,
Nincs mód benne; vóltak fejekbe bódúltak.

Mert mingyárt Báttyának a' halála után,
Successió mellet koronánkhoz jutván,
Leg főbb gondgya a' vólt, hogy igasſág úttyán
Járjon; ſzabadſágink hellyére állítván.

Előre Hazánknak ezt tudtára adta,
Az Orſzág Nagygyait magához hívatta,
Hogy édes Atyánk leſz kegyessen bíſztatta,
Királyunk, Attyánk is, már meg is mutatta.

De miként fog bánni azon vitézekkel,
Kik ellene vóltak igyekezetekkel,
Hogy ſzent koronánkat fegyveres kezekkel
El vegyék, 's más főre tegyék bal eſzekkel.

Most meg nem mondhatom azt ûdötûl várom,
De e' verseimet addig bé nem zárom,
Mig ki nem hírdetem ſorsok lett é járom, (a)
Hajó húzás, Pallos, avagy ſzálfa három.

(a) A' jármon értetödik a' Targontza az az Taliga vonás.

Digitized by Google

ÖTÖDIK TZIKKELY.

Más nap is Orſzagtúl tartattatott Gyülés,
Mind a' két Táblánál meg esvén az ülés,
Az elsönél mingyárt támada e' kérdés:
Hogy Diploma dolgát mikor éri végzés?

Mert a' tudva lévö nagy Deputátio,
Tovább is illy lassan ha munkál, nem leſz jó,
Diæta felette leſz ſokáig tartó,
Az Orſzág költſége egy néhány millió.

Erre a' Táblánál egy Hazánk oſziopa,
Fel álla, és láttam, izzadt vólt homloka,
E' változásának vólt is nem kis oka,
Mondá: meg ütödik most ſok láb, ſok boka.

Deputatiónknál újjabb, újabb dolog,
Hol ennek, hol annak elméjébe forog,
Éppen most egy olly foly, melytúl ſzívem do-
A' nagy rettegéstúl két lábom tántorog. (bog,

Annál el hitette egy Réſz azt magával,
Hogy másódik Jozsef Csáſzár halálával
Filum interruptum eſſet az Hazával,
Bánhat most ſzabadon a' ſzent koronával.

Mert

Digitized by Google

Mert úgy mond: e' nem jött ſoha is fejére,
Sem nem eskŭdött meg Hazánk Törvénnyére,
Sŏtt mindenbe vala ennek ellenére,
Magzat nélkŭl jutott éltének végére.

Most vólna ideje ſzabad válaſztásnak,
Régi ſzabadſágnak, és régi ſzokásnak,
Adhattyuk koronánk, akár kinek másnak
Most végit vethettyük, a' ſanyargatásnak.

Ennek a'mondássát Tábla nagyra vette,
Mondá: melly Réſz azon ſzókat beſzéllette,
Életét veſzíttse, mert meg érdemlette,
Sok, mint bolond mondást, aztat meg vettette.

Én is a' Bundámba Ajtónál állottam,
Mit mondott ezen Úr, ſzavát jól hallottam,
Méreg érte; magamat tsak allyig tartottam
Bolond Réſz; melly így ſzólt, hogy azt nem (mondottam.
Úgy ván! mert az illy Réſz az Haza dolgába
Nem igen vándorlott, beſzél tsak vaktába,
Tompa elméjébŭl a' mi jŏn ſzájába,
Locsogja, fecsegi, de nincs ſó ſzavába.

E' Filumot ſzŭz ſzent Pragmatica fonta,
Mert Pannonia ſzŭz néki eztet mondta,
Nincs ſzáma Töröktŭl már vért hányſzor onta,
Azért ſzŭz Austriát mingyárt hozzá vonta.

Digitized by Google

E' két ſzüzet öſſze köté fonalával,
Mint egy ſzerelmének leg erösbb lánczával,
Úgy egybe kaptsolta öket hatalmával,
Hogy már nem ſzúrhatta a Hold, irígy ſzarvával.

Ki ki mint tükörbe e' dolgot nézhesse,
Elme gyötrés nélkül jól ki is vehesſe,
Bal ítélet ſenki ſzívét ne ſérthesſe,
Így magyarázom meg, hogy minden érthesſe.

Ama ſzerencsétlen Mohácsi útközet
Meg esvén: jól tudgya egéſz Magyar Nemzet,
Márs itten Hazánknak melly ſzörnyün kedve-
Inſégnek tengerén tsak allyig evezett. (zett,

El esett Királyunk, Hazánk reményſége,
Véle Nemesſégünk virágja, 's ſzépſége,
Meg tölt Pogányſággal Hazánknak térſége,
Városi, Faluji, ſok ſzép erösſége.

Öseink Véribül patakok árattak,
Attyok, 's Annyok nélkül ſok árvák maradtak,
Szemei ezeknek könyvtül nem ſzárattak,
Föld futókká lettek, méltán is ſírhattak.

Kik meg maradtak is, Pogányok üldözték,
Leg több várassait, 's várait meg győzték,
Az Iffiuſágot rab ſzíjakra füzték,
Barmait csordákkal magok elött üzték.

Digitized by Google

Olly vólt akkor Hazánk, mint egy olly puſzta vár,
Melynek dült falain, gyik, patkány Geriny jár,
Magános veréb költt benne, halál madár,
Borzadásnak helye: mellyet vár több több kár.

Ebben itt, és ámott egy ember láttatott,
Farkas orditásnál más hang nem hallatott,
Le omlott házakban útas nem ſzálhatott,
Minden mi ſzembe tünt, mutatott bánatot.

Szóval: lett mi Hazánk puſzta Arkádia,
Terméketlen vadon ſziklás Arábia,
Puſztítá ezt Pogány, ſok más Haramia,
De még is maradván nehány kevés Fia.

Ezek éjjel nappal törték a' fejeket,
Fáraſzták egyedül azon elméjeket,
Hazában mint tartſák meg azon helyeket,
Mellyeket még bírnak, 's bennek a' népeket.

Súlyos dolog volt ez, mert Törökök dúltak,
Gyilkos fegyveritől katonák el húltak,
Sokan Királyokkal Posványba is fúltak,
Sok nevendékek is éhſégtül el múltak.

Pénz igen kevés vólt e' ſzegény Hazába,
Szekrények üressen áltak Tár házába,
Polgár is ritkán tett kenyeret ſzájába,
Fillért ſem adhatott, Orſzág Caſſájába.

Digitized by Google

Austriai Házhoz tehát követeket
Küldöttek, és néki ajánlák ügyöket,
Thrónussal Koronát, Országot, élteket,
Haza jövedelmét, szóval mindeneket.

Kérték, hogy légyen ez: Hazánk óltalmára,
Ültesse Herczegét ennek Thrónussára,
Ne engedgye jusson Török hatalmára,
Mert néki is leſz ez tetemes kárára.

Mivel Austriának leg főbb őrállója;
Hogy ha ennek léſzen meg hódoltatója,
Ki léſzen utánna néki Pártfogója,
Egéſz kereſzténység fő gyámolítója?

Ötet öſzve töri, úgy mint a' Zab ſzalmát,
Morvát, Cseh Orſzágot el kapja, mint almát,
Romai ſzent ſzéknek egéſz Birodalmát
El veſzi 's terjeſzti majd nagyra hatalmát.

Austria halgatván követek ſzavára,
Nem engedte tenni dolgát a' próbára,
Következhetne kár, nem tsák ő magára,
De Europának is több más Orſzágára.

Digitized by Google

Követek kéréssét örömmel bé vette,
Elsö Ferdinandnak fejére fel tette
Koronánk, 's Királyi ſzékünkbe ültette,
Ött fürjek féſzkébe Hazánkat helyhette. (a)

Könyü állat a' Fûr, friss, és hamar ſzalad,
Kevés üdö alatt meſzſzére el halad,
De még is hálóban gyakran belé akad,
Gyenge madár lévén, mint rab benne marad.

Ált látta Austria maga gyengeségét,
Azért is meg vetté minden mesterségét,
Hogy a' Csáſzárságnak nyerje meg felségét,
Thronussát, koronát, minden ditsösségét.

Meg is nyerte; most két fejü ſassa vagyon,
Hegyessek körmei, karmol igen nagyon,
Mint Jupiter ſassa ſzór menyköt, ütt agyon,
Bár mennyi ellenség ellene támadgyon.

Nyugſzik régtül Hazánk két ſzárnyai alatt,
Mellyet ſzánkba teſzünk, édes minden falat,
Pálma fa árnyékba, Ur, Pór, Paraſzt mulat,
Kerítet békesség körülöttök falat.

(a) Ött fürjek Austria Orſzágának Tzímje, nehéz vólna ugyan egy Orſzágot egy illyen féſzekbe bé tenni, azért ollyan metaphorával éltem, mellyet úgy végyen a' kegyes olvasó hogy kegyelmébe vette.

Digitized by Google

Két ſzáz hatvan három eſztendeje léſzen,
E'nagy házbúl Királyt, hogy Orſzágunk véſzen,
Örömmel fejére ſzent Koronát téſzen,
Mert védelme alatt meg nyugſzik égéſzen.

Elsö Nagy LEOPOLD jutván birtokára,
Ö jutott örökös ſuccessiójára,
Meg nyeré Hazánktúl ezt Fiak ágára,
Mivel nagy dolgokat tett ennek javára.

Idövel hatodik Károlynak fejére
Jövén ſzent Koronánk, vólt nagy gyötrelmére,
Hogy Fiat nem adott Isten kérelmére,
Mellyet hôlta után ültetne helyére.

Mivel e' keserü pohárt reá mérte,
Mi egéſz Hazánkat arra egyre kérte,
Mint hogy Fi magzatban örömét nem érte,
Succeſsióba had jöjjön Lány ág értte.

Lévén az Hazához minden kegyeſséggel,
Azért reá állott ez is ſzivességgel,
'S hogy ezen ajánlás légyen erösséggel,
Le is petsételte azt minden kéſzséggel.

Sôtt hogy sikereseb ezen dolog légyen,
Mondák: illö, hogy itt Garantiát tégyen
Több más Fejedelem, 's ha így végbe mégyen,
Ne féllyen valaha, hogy ez romlást végyen.

Digitized by Google

Általok meg esett Garantisátio,
Ez a' Pragmatica, tehát nagy ſanctio,
Mellyet fel nem bonthatt, akar melly factio,
Olly hathatós ebbe azon nagy Cautio.

Ez a' fent említet Pragmatica ſzent ſzûz,
A' mellynek nem árthat fegyver, árviz, ſem tûz,
Hazánkrúl melly minden kárt, és roſzſzat el ûz,
Fejünkre Borostyán, zöld koſzorúkat fûz.

Ezen ſzûz vezette Hazánk Thrónussára,
Mária Trézsiát nagy Birodalmára,
Ennek két keze kent ſzent olajt vállára,
Koronánk ezekkel tette homlokára.

Ó bóldog történet, Isteni végezet,
Mária Trézsia! ó édes nevezet,
Királynénk, Anyánk is vólt, tudgya a' Nemzet,
Mert mig uralkodott, ez veſzélyt nem érzet.

E' vólt Éden kertnek edgyik gyümölts fája,
Mert gyümölcsébül nyert, nem egy Orſzág tája
Fejedelmet; kiknek aztat vallya ſzája,
Hogy edgyik ſem férges, nincs ſemmi hibája.

Tevagy leg bóldogabb Hazám, Magyar Orſzág!
Mert újra virágzik benned a' Fiu ág,
Nem is éri könnyen eztet az aſzſzúſág,
Oly áldás van ezen, ollyan ſzaporoság.

Digitized by Google

De fel tett Tárgyomhoz itt viſzſza kell menni,
Filum interruptum dolgát élö venni,
Azon Réſznek, a' melly azt úgy tarttya lenni,
Annak ſzükſég képpen illyen kérdést tenni.

Ugy é? a' Sanctio, hogy erös lábon ál,
Mert garantírozott olly erös, mint kö ſzál,
Ki az, a' ki módot bontássában talál?
Senki; mig világot el nem ronttya Halál.

De majd mondgya e'Réſz, hogy azt fel bontotta
József Csáſzár; mig élt, mert meg nem tartotta
Sanctio pontyait, 's Törvényünk rontotta,
Tettével Filumot el is ſzakaſztotta.

Felelek, és kérdem, hát tsak ö magárúl
Szól é a' Sanctio, vagy egéſz Házárúl?
De mi több, nem ſzóllé Leányok ágárúl,
Ettül ſzármazható jövendö magvárúl.

Primo genitúra bár ott ki tétetik,
De ha a' Királynak több Fia ſzületik,
Meg halván az elsö, másnak engedtetik
Thrónus; méltósága erre terjeſztetik.

Fiu nem ſzenvedhett a' maga Attyáért,
Vagy iffiabb Testvér a' maga Báttyáért,
Halálra itélik Pétert roſz dolgáért,
Pál is Testvér ötse hallyon hát meg azért.

Digitized by Google

Ezt tám így nem tarttya Codex criminális.
Úgy teczik, más képpen írt errül Bodó is,
Reménlem, jol ítél már most azon Réfz is,
Tartván interruptum Filum egéfz ma is.

Nem is felelhetett e' Réfz utóllyára,
Olly ellen vetések adattak fzavára,
El oſzla az ülés, mert három Orárá
Két fertály vólt, kiki mene fzállássára.

HATODIK TZIKKELY.

Más nap az Orfzágnak nem vala gyülésse,
Tsak Circulussoknak tartatott ülésse,
Hol a' Diplomának vala mivelésse,
Sürgettetett nagyon ennek végezésse.

Szent János fejének vétele napjára
Vásár esvén Pesten, ki fétáltam árra,
Ált érvén Dunának a' túlsó partyára,
Balra tértem a' Só Háznak tájékára.

Itt az emberektül egéfzfzen el váltám,
Egy fzéltül öfzve fujt, fövény dombra áltam,
Alatta egy öreg Aſzfzonyra találtam,
Ez itt, hogy mit mivel, e' dombrúl vizsgáltam.

Digitized by Google

Bal kezze könyökét, bal térdére tette,
Bánattal a' fejét, reá ereſztette,
Sohajtozott reám, ſzemét ſem vetette,
Könyveit hullatta, 's ezt éneklette.

ÉNEK.

Gyáſzos életemet ſzánom keservesen,
Kiben néha napján, éltem ſzerentsésen,
Halgatott kevessé,
De tsak hamar megint:
Életemet éltem valaha kedvemre,
Folyt a' ſzép ſzerentse mindenkép fejemre:
De immáron meg váltazott
Tőlem meſzſze el távozott,
Engem gyáſzba hozott,
Kedvemtől meg foſztott.

Nem tudtam mi baja, ſzántam e' vén fyrent,
Csudálſam: mert tovább ez igéknél nem ment.
Újra tsak azokat kezdé, ha meg pihent,
Szavait érthettem, Discanton húzta fent.

Magyar vala ennek egéſz öltözete,
Tsínos, tiſzta is vólt minden viselete,
Magamba mondottam; ugyan ki lehet e?
Tám kárt vallott; azért siralmas élete.

Digitized by Google

A' Dombrúl le mentem lassú bállagással,
Mellette meg álván, illõ fõ hajtással
Köſzöntöttem õtet, ſok jót kívánással,
De õ ſzavaimra vólt tsak halgatással.

Kevés idõ múlva megint el kezdette
A' fent írtt verseket, 's végig éneklette,
Sûrõbben mind eddig, könyveit ejtette,
Újra ſzóllék hozzá, hogy azt el végzette.

Kedves, jó Aſzſzonyom; mért olly nagy fájdalma,
Keserg ései köſzt, nem ſzûnik siralma?
Látom, ſzorongattya ſzívét bánat halma,
Ne aggódgyon; mert így halál leſz jutalma.

Mondgya meg okait, tám ſegitſégére
Lehetek, fájdalmi meg enyhitésére,
Találhatok irjet ſebhedett ſzívére,
Tanácsommal juthat régi víg kedvére.

Megint tsak verseit éneklette, és sírt,
Fövényre mutató Újjával ſzívet írt,
Könyvétûl meg ázott keſzkenyõjébûl nyírt,
Ollóval egy kevést rá veté úgy mint írt.

E' jegybûl a' baját mingyárt meg ſejtettem,
Hogy tsak a' ſzerelem bántya, éſzre vettem,
Csudáltam e' Banyát, magamba nevettem,
De hogy meg gyógyítom, aztat is fel tettem.

Digitized by Google

Tudván: ha hozzája ſzóllok, hogy nem felel,
Akar mikép kérjem, ő tsak majd énekel,
Fortéllyal kelletik tehát bánnom evvel,
Hogy ſzómra fellelyen, légyen egy kis kedvel.

Hirtelen magamba azon Áriára,
Mellyet ő énekelt, hasonló nótára
Éneket gondoltam, Bassusnak hangjára
Így kezdém: vólt is ez ugyan Gustussára.

ÉNEK.

Ó ſzív! mellyre zúdúlt kesserűſég árja,
Kit is tömlöczbe tart Öregſégnek zárja,
Ébredgy, ne essél kétſégbe,
Inkább légy jó reményſégbe,
Fel derül még napod,
Víg kedved, meg kapod.

A' Tudomány bennem olly mértékben vagyon,
Hogy életre hozom, kiket ütnek agyon,
Iffiút vénbül formálok,
Rútbúl olly ſzépet csinálok,
Hogy minden addig futt,
Mig hozzája nem jutt.

Énekem végezvén, arra mingyárt így ſzólt:
Uram! énekedre fel támadna az hólt,
Mert aztat meg adni, a' mi nincsen, de vólt,
Zsákot ujjá tenni, a' mellyen van ſok fólt,

Digitized by Google

Nagy dolog: világon van é illy találmány?
Lakik é te benned, Uram! olly tudomány;
Hogy rosdábúl légyen fényesség ragyogvány,
És az vén Aſzſzonybúl menyecske alkotvány.

Nem feleltem; hanem az el végzett nótát
Ujra el kezdettem, trilláztam a' kótát,
Láttam is kevessé, immár vígabb vóltát,
El végezvén, hallám már ſokkal több ſzóltát.

Mert most üléssébül fel álla lábára,
Menyre földre is kért, halgassak ſzavára,
Mind elö beſzélli, mi van fájdalmára,
És miért aggódik, mi van ártalmára.

Feleltem: Aſzſzonyom! beteg Doctorának
Ha titkollya ſúllyát, nyert nyavalyájának,
Soha ſem leſz haſzna az Orvosságának,
Sött Recidiva leſz vége a' Curának.

Kérem hát az Aſzſzonyt, hogy el ne tagadgya,
Sött inkább Bibéjét igazán meg vallya,
A' többit eſzemre, értelmemre hadgya,
Meg mutatom dolgát, az Ég jóra adgya.

Meg fogtam Pulsusát, de ez tsak halkal vert,
Mivel a' vén vértül kevés meleget nyert,
Mondottam: nem tréfa a' mi itt vért kevert,
Szóllyon, és ne féllyen, találok még is ſzert.

Digitized by Google

Szóllot: Drága Uram! az én betegſégem
Nem más, hanem hogy már el múla ſzepſégem,
Mocskollya barnás fólt, 's orbáncz, fejerſégem,
Börőm ránczos, el húnt harmat gyengeſégem.

Karcsú vólt derekam, de már az is görbül,
Úgy tetſzik, két mellyem áll gordovány börbül,
Szép fekete hajam fejér ló fark ſzörbül,
Mellyekért ſzemembül ſok könyv ki is gördül.

Míg iffiú vóltam, olly vóltam mint Ráró
Egyenes mint Czédrus, aprón lépő 's járó,
Szívem rejtekébe Iffiakat záró.
Ezektül viſzonló ſzerelmeket váró.

Ki tsak hajſzállal is orczámra tett csapást,
Ettül gyenge böri vett mingyárt hasadást,
Bolha tsípésétül nyert testem dagadást,
Ezek hogy el tüntek, ſzívem veſz ſzakadást.

Áltam, a' vagy mentem, már Gavalér kisirt,
Tsak hogy reá nézzek, ajándékot igirt,
Pénzért a' kalmár materiákat nyirt,
Ha egy kis bal ſzemmel néztem reája ſirt.

Már meg öregedvén; ſenki reám nem néz,
Hogy a' tánczra menyek, nem nyújtatik jobb kéz,
Most minden ſzív hozzám kemény Márvány,
Értz, Réz,
Ezért epekedem, ezt ſzenvedni, nehéz.

Digitized by Google

Tekintek ezen ſok ſzép Banderistákra,
Parducz bőrös, forgós, alak Gárdistákra,
Fiattal Gróffokra, gyenge Bárócskákra,
Paſzománnyal, himmel ki varrott ruhákra.

Majd meg reped ſzívem, hogy engem meg vet-
Bálba, Theatrumba, Heczbe nem vezetnek, (nek
Fiatal Dámáknak ſzemekbe nevetnek,
Már nem én, de ezek tárgyok ſzerelmeknek.

Ó Uram! könyörüly! rád bízom Testemet,
Tudományod által az én ſzeméllyemet,
Iffiittsad, ad meg régi ſzépſégemet,
Ébrezd fel ſzívemet, ad meg rég kedvemet.

Hogy ha meg újjítaſz engemet egéſzen,
El múlt ſzépſégembe Tudományod téſzen,
Így a' régi jóbúl testem majd réſzt véſzen,
Mellyérd ſzáz ſzuverén Te jutalmad léſzen.

Feleltem: Aſzſzonyom, az illyen betegſég
Mind tsak bagatella ellőttem, kitsinſég,
De hogy Patiensem ſzenvedgyen, a' ſzükſég;
Így ha ſzenvedni tud, követi nagy ſzépſég.

Meg mutatom, hozom Iffiúſágára,
Szépſége fel virrad kívánt hajnalára,
Mint Új Vénus áll ki világ piattzára,
Az egéſz férfi Nem futt majd csudájára.

Digitized by Google

Monda: Uram ſüss, föz, tsak iffiú legyek,
Had ſzeressen minden akár merre megyek,
A' mit régen tettem, hogy azt megint tegyek,
Itt lévö Dámákon had hatalmat vegyek.

Aſzſzonyom! az Ipoly Vizének partyára
Építtettem malmot, mellynek tsudájára
Az egéſz Világ fut, 's mégyen láttássára,
Mert vén Aſzſzonyoknak van ez nagy haſznára.

Melybe ha magokat ök meg örlettetik,
Mindenike mingyárt iffiá tétetik,
Szépſége, gyengéje, viſzſza téríttetik,
Mind hajdan mindentül megint ſzerettetik.

Az Aſzſzonyt is ezen malom garádgyára
Fel öntetem; elöl örletem darára,
Botsájtatom oſztán a' pitlés ſzitára,
Ottan jut a' ſzépſég liſztyének lángjára.

Újra meg vágatom Molnárral a' követ,
Mert egy örölésre ſzép mingyárt nem lehett,
Iffiú korra is az Aſzſzony úgy mehett,
Hogy ha hét illy örlést jaj nélkül ſzenvedhett.

És ha ezek után azon régi börbül,
Testén még maradna, úgy az öſzült ſzörbül,
Ránczokbúl, orbánczbúl, ſekete ſzeplöbül,
Homlokan ki ütött kék veres himlöbül;

A'

Digitized by Google

A' ló vakaróval mind le vakartatom,
Hasonló Kefével meg is fimíttatom,
Kender potsolyába azután ásztatom,
Kövekkel, tőkékkel jól le nyomattatom.

Hat hét múlva tészem a' Napnak fényére,
A' mint a' kender jön szép fejérségére,
Az Aszszony is úgy jön régi szépségére,
De gerebennyen is ált húzzák végtére.

Ne légyen Testének leg kissebb hibája,
Retekből csinálok fogakat szájjába,
Keverek kolomázt, meg őszült hajába,
Be illik azután Menyecskék nyájába.

Észre vette őtet, hogy én csak gúnyolom,
Illy Præscriptiókkal rútúl orvosolom,
Szólt: vesz el pokolba, Te veled a' malom,
Száz szuverén helyet, íme a' jutalom.

Fel emelé kézzel hátrúl a' szoknyáját,
Nyelvét ki nyujtotta rám görbíté száját,
Nem is éneklette többé solosmáját,
Dörmögöt mig Pestnek nem érte útzáját.

Így lett vége a' szép két Melodiának
Discanton, Bassuson tett Harmoniának,
Malom örlésének az egész Curának,
Búcsúzásnál végzet Ceremoniának.

Digitized by Google

Kaczagva mentem el innet a' Vásárba,
Úgy tettzet, hogy vagyok valamelly szép várba,
Mivel pedig ezen vásár esett nyárba,
Nem lépett szétáló egy is itten sárba.

Jött itt egy Gávalér, sárga csikó lovon,
Fiatal Úrfi volt, ugratta azt mohon,
Hol jobbrúl, hol balrúl vágta lovát pofon,
Szúrta hideg vassal mind a' két oldalon.

A' Csikó Zabláját kapkodta fogával,
Vagdalt elö 's hátra két szárcsa lábával,
Rázogatta fejét, fel hányt a' farával,
Mondám: e' most mingyárt tréfát teszUrával.

Úgy is lett, mert fejét szügyinek vetette,
Fara fel hanyássát szünetlen ejtette,
Bárány Ugrássait a' mint el kezdette,
A' fazékak közé Urát terítette.

Ezek köfzt a' Csikó sok Bak ugrássokat
Tévén; jobbra, 's balra, szint úgy forgásokat,
Elsö, mind hátrúlsó lábbal rúgásokat,
Tett a' fazékak köfzt szörnyü romlásokat.

Recsegett, ropogott, lett itten sok cserép,
Hova patkója ért, nem maradt semmi ép,
Serpenyü, Tál, Fazék, Rátó, volt bár melly szép,
Szórodott, mint házrúl sebes szél zsúpot tép.

Digitized by Google

Merre a' ló nyargalt, sok ember állt, és várt,
Hogy valaki majd meg kapja a' kantár szárt,
'S meg tarttya; de a' ló észre vette mingyárt,
Nyomonviszsza nyargalt, tett újjabb újjabb kárt.

Vala itten lárma, vala itt kiáltás,
A' vén Aszszonyoktúl adatott sok áldás.
Az Úrfi fejére sok ördög kívánás,
Sok szép Titulusok szörnyü átok mondás.

Úgy szórták a' lóra a' tört cserepeket,
Mint csoportban látni őszszel verebeket;
Csordák közt szállani a' seregélyeket,
A' vagy port kavarni a' forgó szeleket.

Az Úrfi fejéről le esett Csákója,
Összve tört tokostúl kócsag toll forgója;
Ezüst szerszámáról le húlt Orodzója,
Boglárok, 's lovának, mind a' négy patkója.

A' Fazékak között fel álla lábára;
Tántorgott, mert esett fejének lágygyára,
Cserептúl karmolás kapott orczájára,
A' melybúl nem kevés vér folyt ruhájára.

Rajta vén Aszszonyok még sem könyörúltek,
Sőtt inkább mérgekbe szintén úgy zödúltek,
Körülötte hamar összve is csödúltek,
Meg fosztani őtét mindentúl készúltek.

Digitized by Google

Edgyik fazékának, más ſerpenyüjének,
Ez a' Rátójának, más a' Begréjének,
Adgya meg az árát, kérte Fedöjének,
Maga vegye haſznát ezek cserepének.

Mint Viperák keſzték, ſzegényt ranczigálni,
Elöre, hol hátra rútúl taſzigálni,
Ígérte; hogy fogja öket contentálni,
De ſzavára még is egy ſem akart álni.

Egy mondá: vonnyuk le róla a' gunyáját,
Kiáltott más: húzd le mentéjét, dolmányát,
Húzd le, ne hadd rajta ingét ſem gatyáját,
Ezekkel fizesse kárunknak ſummáját.

Meg is íjedt ezen fiatal Gavalér,
Halaványlett, mint ha nem vólna benne vér,
Láttam Vásár Bíró im jön; ha ide ér,
Majd minden vén Aſzſzony mingyárt eſzére tér.

Ide érvén kívánt békességet tenni,
Mondá: itt Lármának nem kelletik lenni,
Vén Aſzſzonyok felé igyekezvén menni,
Még tsak akkor kezdett az Hartz erőt venni.

Mert valamint Bombik ſzáltak Dubitzába,
A' mikor azt vitták, úgy ezen útzába
Vén Aſzſzonyok álván, Ordre de Batályba,
Hánytak fazékakat ennek is nyakába.

Digitized by Google

Vólt vele egy Drabant, kezébe vólt korbács,
Hol tsak vén Aſzſzonyt ért, vágta mint fát az Ács.
De erre is Rátó, Begre, Fazék forgács
Olly ſürün ment, mint megy ágyúból a' kartács.

A' Gavalér gondot viselt itt magára,
El illantott innet, el ment Quartéllyára,
Lováſzſza meg fogván lovát, ſzállássára
Vezette, ſánta lett ez három lábára.

De város házához olly hír futamodott,
Hogy a' Vásár mellet ég, és tüz támadott.
A' Bíro meg ijedt, és oda ſzaladott,
Sietve hat vízi ágyúkat vonatott.

Látván; hogy tüz nincsen, 's miben van a' dolog,
Hogy minden vén Aſzony fazékat hány's morog
A' vásár Bíro is vérzik, és tántorog,
Élet halál között a' Drabant is forog,

Hat vízi ágyúkat, nékik ſzegeſztette,
Ez Amazonokat vízzel lövettette,
Mint az Egereket, úgy meg füröſztette,
Így a' Bataliát el is végzettette.

A' mellyet közülök víz derékon ére,
Düllöt, mint menykötül csapott, föld ſzínére
Dorkó fel dült, Borka esett tsak térdére
Annóknak mind öznek villámlott fejére.

Digitized by Google

Drabantok érkezvén, azokat fogdosták,
Ha kik még zajgottak, korbáttsal tsapdosták,
Friss Legények lévén, hamar el kapdosták,
A' város Házánál lyukba is dugdosták.

Másnap a' piatznak kellõ közepére
Sorba állíttattak, fegyvennek kövére,
Kinek Rátot, kinek ferpenyût fejére
Tettek: 's akaſztottak táblát a' mellyére.

Vólt é ezen felûl más ſatisfactió,
Lett é fazékakért Bonificatió,
Nem tudom: mert meſzſze lévén a' Casinó,
Haza mentem; mivel más nap vólt Sessio.

HETEDIK TZIKKELY.

Tartatott is más nap, az Orſzág Házába,
Nagy mixta Sesſió azon Palotába,
Melly a' Magnássoké; és az valójába
Nyertes vólt, ki kapott hellyecskét ſzuglyába.

Eleint egyebet itten mást nem lettek,
Magyarúl, Deákúl, czifrán beſzéllettek,
Semmi fontos dolgot itt elõ nem vettek,
Perorátiókkal órákat veſztettek.

Digitized by Google

Egyike így ſzóllott: Én aztat tartanám,
A' más én a' dolgot így jónak találnám,
Harmadik: hogy ha így esne meg; kivánnám,
Negyedik: így lenni leg jobbnak gondolnám.

Ötödik: Deákúl, ſic ego putarem;
Hatodik: Denique ego cogitarem,
Hetedik ſohajtva: Sic ego amarem,
Nyólczadik; Si foret, multum pro hoc darem.

De nem illy rövidek vóltak e' beſzédek,
'S bár hoſzſzan mondattak, vóltak még is ſzépek
Válaſztott ſzavakkal meg adatott ékek,
Nyelvekben, kik monták, valának mind épek.

Sok vólt, és halgatni már minden el únta,
Nem egy ſzunyadozott, ſzemeit bé húnta,
Négy órák folytak el, tartottak miúnta,
Nem tsuda, hogy öket érte álom ſzúnta.

De egy ſem mondotta, a' dolog így légyen;
Az Orſzág nem másként, tsak éppen így tégyen.
Látván egy nagy Magnás, a' dolog mint mégyen,
A' ſok mondom monda, egyſzer véget végyen.

Fel álla, és ſzóllot; Tekéntetes Haza!
A' mai Gyülésnek vége korán ſem a',
Hogy tsak perorállynak; hanem a' Diploma
Kéſzé? 's h.. el kéſzült, vegyük elő azt ma.

Digitized by Google

Az Itélő Mester, ki ebbe munkállott,
E' ſzavait halván, leg ottan fel állott,
Mondotta: Istennek neve légyen áldott,
Már egyſzer el kéſzült, és már purizállott.

Szólt Orſzág Bírája: ha kéſz, tsak olvassa
Palota közepén, hogy minden halhassa,
Kiki itéletét, róla hogy adhassa,
Miben ſzükség léſzen, Orſzág jobbíthassa.

Hogy olvasta, hol e', hol ama kiáltott,
Egy e' pontba, a' más másba hibát látott,
E' ſzólt, tegyük hozzá még ezt, hogy fel állott,
Sok monda; mind jól van, ſok tsak nagy ſzát tátott.

E' lárma végződött esti hat Órakor,
Korgott is mindennél az éh has, és gyomor,
Parancsolá Præses, kinek, kinek akkor
Hólnap ſeſsióba jöjjön kiki jókor.

Nyóltz Órakor regvel ez el is kezdődött,
Nagyobb Zajjal mint a' tegnapi végződött,
Itt ſok Réſz, ſok ſzemély meg is illetődött,
Kik ellen fullánkos ſzó, 's beſzéd ejtődött.

E' Gyûles mondhatta; ma mindég ſzóllotunk,
Egéſz nap háláztunk, de ſemmit sem fogtunk,
Mint Bertók csikjába, annyi haſznot kaptunk,
Az estve jelen van, időbül ki koptunk.

Digitized by Google

Szükség hát holnap is, megint öszsze gyüllyünk
Máregyszer munkánkal egy Diplomát szüllünk,
A' mellyet Királyhoz leg ottan el küldgyünk,
Dolgozzunk hát, és itt hijába ne üllyünk.

Ezen fesisróba jött is é' világra
Egy ollyan Diploma, melly tsak Leány ágra
Vólt munkálva, azaz: soha tartó lábra.
Király ezt nem tészi, hanem veti hátra.

Mert ha cselekedné, úgy lenne a' dolga,
A' mint annak vagyon, ki nem Úr, de szolga,
Mérges vala ennek minden ága, 's boga,
Harapós mint Cenchris kigyónak a' foga.

Ebbe nagyon kötve vólt Király hatalma,
Kevéssel vólt szabad, sokbúl ált tilalma,
Ország Tagjaitúl függne birodalma,
Még is hogy ő légyen, kívántak, óltalma.

Illy fogas Diplomát a' kik készíttettek,
Titkos bóldogságot véltek, épittettek
Magoknak: 's olly arany időket igértek,
Mellyhez a' miólta élnek, még nem fértek.

Gondolták, tsak magok, ők ollyan okossak,
Ministerek szeme hogy nem világossak,
Nem lennének azok meszszére látosak,
Az ő Titkaikban mélyen bé hatósak.

Digitized by Google

Meg csalták magokat, mint alább meg láttyuk,
És ha vólta képpen dolgokat visgállyuk,
Okait ezeknek hamar fel találljuk,
Személlyeiket is könnyen meg ſzámlállyuk.

A' mint a' Diplomát, az Itélő Mester
Olvasta; halgatta aztat minden ember,
A' múlt két nap mint zúg, habot hányó Tenger,
'S mint zörög olly malom, hol töretik kender,

Ollyan nagy zúgás vólt, ollyan kiabálás,
Mint Synagógába, nem ſzünt a' lármázás,
Minyájától a' ſok Hallyuk! Hallyuk! mondás,
Ez is zajt okozott, zsib vásár vólt, nem más.

Most minden csendes vólt, edgyet ſem piſzſzen-
Orrat keſzkenőbe dugta ki ptrüſzentett, (tett,
Száját kalpagjával fedte, ha köhentett;
Hogy ne nevethessen, másra nem tekíntet.

Mágnások füleltek, láttzattak mint hóltak,
Mint néma Mánesek, olly csendessen vóltak,
Mert ſokan közülök nagy pótzra vágyódtak,
Azért is tsak titkon Övéikkel ſzóltak.

Egyike kívánt tsak e' Réſzhez hajlani,
Vélte, hogy így majd jó hársat fog hántani,
A' más nem kívanta a' más Réſzt bántani,
Gondolta; trágyazott földbe fog ſzántani.

Digitized by Google

Harmadik ítélte: ezen Réſz tehetös,
Ezzel tartok, majd így dolgom is leſz erös,
Ennek folyamattya már is meg lehetös,
Ollyt érek, melyt nem ért nemzetembe ſok ös.

Nem akarok én itt nyilvábban ſzólláni,
Minden érti, a' mit kellene mondani,
Lehet a' Nagyokrúl ſokakat hallani,
De féltö, dolgokat ki prédikállani.

Hogy Magnások közül egy ſem ált fel, 's nem (ſzólt,
Az éppen elöttem leg kisseb tsuda vólt,
De az Egy házi Rend mért ült úgy mint meg hólt,
És mintha feddené aztat hallottas bólt;

A' Fejembe nem fért, mert a' Diplomába
Dolgok vólt iktatva nem leg jobb formába,
És ha ki bé tekint a' vallás dolgába,
Ez is keverödött nem kis galyibába.

Még is mindenike itten tsak halgatott,
Ki Pixist kezébe, ki tollat forgatott,
Ki a' ſzomſzédgyával beſzélt, 's mulatgatott,
Ki pedig tabákkal kit kit kinálgatott.

De ha leg kisseb ſzó esett jóſzágokrúl,
A' Fundatiókrúl, vagy Præpostſágokrúl,
Prebendákrúl, gazdag ſok káptalonokrúl,
Szóval minden féle Egyházi javokrúl;

Digitized by Google

Már akkor ſzámossan mingyárt talpra áltak,
Magyar, Deák, 's Horváth nyelven peroráltak,
Törvényink citáltak, és contradicáltak,
Anathémizáltak, Excomunicáltak.

Ó Nagy Rend! elsö Rend! mellyben ſok Méltóſág
Vagyon: 's kikben lakik nagy éſz, nagy túdóſág,
Kiknél nagy az érték, nagy az hatalmaſſág,
Néma halgatásé igaz Hazafiſág?

Itt halgatok, ſzóllyon olly, ki méllyen hé lát
Dolgaikba, és a' mondgya meg az okát,
Mondgya meg: nyelvekre kitül vettetett gát,
Tudgyuk egy Apostolt ſem tett Kristus némát.

De Tovább: Mind így ment a'mai Gyülésbe,
Diploma kéſz lévén, a' jött a' kérdésbe,
Hogy melly móddal mennyen Királyhoz a'
De a'dolog nem jöttnagy vetekedésbe. (Bécsbe,

Mert hamar Orſzágunk érdemes Bírája,
Personális, kitül füg Király Táblája,
Több Hazánk oſzlopi, neveket alája
Írták, és petséttyét Orſzág tette rája.

Rendeltek negyven két Deputátusokat,
Püspököket, 's nehány jeles Magnásokat,
A' Státusok közül tanúlt Præpostokat,
Több Világiakat, de mind tudósokat.

Digitized by Google

Kalocsai Érsek vólt ezeknek feje,
Forgott nagy dolgokban, valamint eleje,
Most is az Udvarhoz járatos ketteje,
Szavának léfzen ott nem kevés ereje.

Azért a' Diplomát az Orfzág kezébe
Adta: reményfégét vetette efzébe,
Nem is kételkedett fenki kéfzfégébe,
Mert tudták Magyar vér buzog a' fzívébe.

Felette tsak arra kérték utóllyára,
Hogy éppen ne késsen, indúllyon úttyára,
Kívántak fók áldast, fzívbül minnyájára,
Hogy munkájok vállyon Hazánknak javára.

Még azon éjtfzaka fok Póstára fel ült,
Sok maga lovain, tsak hajnalkor kéfzült,
Egy fzállásón előtt betsülettel fel dült,
De hogy kárt nem vallott, azon nagyon örült.

Sessiót el mentek után nem tartottak,
Tsak a' Circulusok itt 's amott állottak,
Azokban törvényes dolgok munkálodtak,
Mivel jobbítások fzükfégesek vóltak.

Azomba egynéhány nemes Vármegyének
Deputátusokhoz írott Levelének,
Mellyeket utólsó póstán ők vevének,
Foglalattyok e' vólt, azok értelmének.

Digitized by Google

Hogy már a' Megyékbe előre bé jöttek
Fő Tiſztek, Quártélyt is imináron rendeltek,
Jönnének öt vasas Német Regimentek,
A' mellyek Morvából, ezekbe ſiettek.

Úgy is vólt, mert ezek öt nap masiroſztak,
Tsak hatodik napon Rostékot tartottak,
A' Megyékbe ollyan hamar is jutották,
Hogy észre ſem vették, tsak már, hogy ott vóltak.

Meg ſzünt itt mindenütt a' Fegyver gyakorlás
Meg ſzünt a' kéſzület, és a' Táborozás,
Sőtt inkább vólt már itt félelem, 's ſzaladás,
Kit erdő, kit nádas tartott meg, kit padlás.

Sok közülök futott Hortobágy puſztára,
Sok a' nyírbe ſzaladt, ſok a' Bák allyára,
Sok helyſégébe ment, vigyázott házára,
Félt, hogy vasas ſógor ne dülljön ágyára.

Éppen midőn e' hír Budára érkezett,
Egy ſzent vasárnapon, ſok nép, 's felekezet,
Dunának partyára futni igyekezet,
A' Gyermekekben tsak állyig vólt lélegzet.

Véltem, a' Duna ég, vagy leſzott más újſág,
Mert nem gyülne máskép partyára ſokaſág;
Sietett oda Úr, Pap, Polgár, Zsidóſág,
Hogy lássam engem is, rá vitt a' kívánſág.

Digitized by Google

Az idö csendes vólt, szél sem is fújt akkor,
Dél elött vala ez, mint egy tíz órakor,
Láttam, hogy Dunán le úsz Hajókból nagy sor,
Mészérül úgy tüntek szembe mint egy Tábor.

Meg sem is csalattam, képzelödésembe,
Mert fegyver villogás ötlött a' szemembe,
Dobok, sipok hangja, hatott bé fülembe,
E' mi dolog légyen, a' forgott elmémbe.

Tizen nyóltz hajóból állott ezen Flotta, (a)
Sok evedzö, kormány, ezeket hajtotta,
Nyögött Duna vize terhének alatta,
Miyel a' sok vitézt, csak allyig bírhatta.

A' mint már közelèb hozzánk érkezének,
Ki tetzék azokon, hogy már kik lennének,
Zengett torka hangja itt mindenikének,
Kralovitza Marko (b) kedves énekének.

(a) Flottának neveztetik a' Tengereken, vagy más nagy vizeken több hajókból álló hajó sereg.

(b) Az Horvátok Traditiójok szerint, valaha valamelly Marko nevü híres, és vitéz Királlyok vólt, erröl szüntelen énekelnek ök különösszen a' Táborba.

Digitized by Google

Vóltak is ezeken hat ezer Horvátok,
Gyalogok: de még is, mind derék Juhánok (a)
Tavaly kézek által húltak sok Bosnyákok,
Most Morvából jöttek, laknak hol Hanákok.

Éppen midőn ezek elönkbe jutának,
Már nem énekleltek, hanem halgatának,
De itten hallatott hangja Bandájának,
Szíveket ébresztő Török musikának.

Pest várossa a' mint fekszik, azon részen
Úsztak le az hajók fő házig egészszen,
A' hol már a' sok nép várta őket készen,
Meg akarván tudni, hogy ebből mi lészen.

Ki szállottak itten a' Duna partyára,
Állíttattak három egyenes glédára,
Minden Fő Tiszt oszlott, maga osztállyára,
Ki Stabális vala, ült maga lovára.

Zászlójok lobogjon, szélnek eresztették,
Majorok Comandó szókat mind végzették,
A' Marsot egyenes lépéssekkel tették,
Dobok Taktussára azokat ejtették.

Pestre

(a) Junák annyit tészen nálok, mint nálunk szép és derék Legény.

Pestre masiroſztak, illy ſzép Parádéba,
Száktak; úgy nevezet, Granatir Paléba,
Vólt is elég réſzek itten a' krumpléba,
A' ſok Rakiába, de kevés kávéba.

Sok gondolta, fognak csak Rostokot tenni,
Itt Pesten ſokáig nem fognának lenni.
Hajókon Zimonyigkell vizen le menni,
Hol nékiek fogják jobb háſznokat venni.

De vólt a' Nagyoknak adva értéssére,
Hogy mért jöttek ezek Orſzág Gyülléssére,
Koronánknak ők nem jöttek őrzéssére,
Sem a' Diplomának el intézéssére.

Ki deákul tudott, olly mind éſzre vette
A' dolgot: fejét is ſok le függeſztette,
Morvába a' Prussus! most egy ſem hirdette,
Sem a' Reichenpachi végzést nem nevette.

Már mostan közülök mindenike lássa,
Kinek meg égette ſzáját forró kása,
Magán tett ſebének, mint leſz gyógyúlássa,
Tudom majd le rojják, ha tele Rovássa.

Digitized by Google

NYOLCZADIK TZIKKELY.

Bécsbe Császároknak lakó várossába,
Várta a' temérdek nép minden útzába
A'Deputatiót: vélte Parádába,
Szárnyakkal fog jönni, Angyali ruhába.

Széles e' világot, akar ki vizsgállya,
Minden Nemzeteket benne bár próbállya,
Curiositásban azokat rostállya,
Bécsieknek még is mássát nem találllya.

Mert itt szánt szándékkal valamelly útzára
Állyak ki, 's mutassak szent Istvány tornyára,
Sok ezer körül fog, 's minden mutat árra;
Ha nevetek, nevet a' semmi csudára.

Illy itt a' Purgerség, mindent ákar látni,
Ninesen ítélete, de nagy szájt tud tátni,
Aj sarmant, aj superb, mindég fog kiáltni,
Hogy több Újjat lásson, útzákon fog álni.

Ha ott, 's kávé házba ujságokat nem hal,
Töri al kezeit, gondollya, nagy kárt val,
Azért is Práderbe ki sétál nagy halkal,
Reggeltül estvélig ottan iszik, és fal.

A' krén slaisnak télbe van nála divattya,
Nyárba pochne Hendlik, leg kedvesb salattya.
Ezeket halmazva tálakon hordattya,
Meszszelyenként a' bort iszíza, mig bírhattya.

Digitized by Google

Nincs is más Istenek, hanem tsak az hasok,
Talám egy bélűek, a' mint a' Farkasok;
Szeretik az evést, mint dögöt a' ſasok,
Fél órájig ſzájok ha nem öröl, a' ſok.

Hogy ha háború van, 's Pihaizlikba vannak,
Kevés betsülete van a' Feldt Marsalnak,
Serrel le öntözött aſztalon formálnak
Újjokkal Mappákat, 's ott batalizálnak.

Teſznek mindenféle ſok okos beſzédet,
Nem Feldt Marschal, de ök vernek ellenſéget,
A' Király ſem téſzen, tsak ök békeſséget,
Ki talál más népben illy nagy elmeſséget?

Ha az ütközetet a' Vezér el veſzti,
Hogy Bécsbe ne jöjjön már azzal ijeſzti,
Sok trágár beſzédgyét fejére terjeſzti,
Szép hírét, 's jó nevét, mint lúdat mellyeſzti.

Nem veſztik el akkor ök a' Battaliát,
A' vezér nyakába tsapják minden hibát,
Fetsegnek; így, vagy így, tette vólna dolgát,
Nem veſztett vólna el annyi ſok katonát.

Ez mindenben illyen Curiósus Nemzet,
A' mellyet tsak durva, 's vak kivánſág vezett;
Nem igyekſzik nyerni világossab eſzet,
Ma mind Galamb ſzelid, már holnap leſz veſzett.

Digitized by Google

Most is azt gondolták, hogy a' Diætárúl,
Jönne Árpád, Lehel, Kadika Budárúl.
Nem is gondolkodtak emberi formárúl,
Hanem érkezendő csudáknak vóltárúl.

Sok Aſzſzony, ſok Leány, ſok ſzámos Férfiú,
Öreg, közep ſzerü, ſzámtalan Iffiú,
Ugy öſzve futottak, mint öſzve futt a' jú'h,
Hogy őket meg látták; mi vólt? nem más:
Manhú!
Csendessen a' belsö városba bé mentek,
Szállást Fogadókba imitt amott vettek,
Útazástúl mivel fáradtak is lettek,
Ugyan azért más nap minnyájan pihentek.

Harmad nap Érseknek a' kivánſágára,
Öſzveséggel mentek, hol vólt ſzállássára,
Ketten ketten ültek, ott egy, egy ſézára,
Ugy mentek udvarhoz Audientiára.

Elöl ment az Érsek, a' mint meg indúltak,
Itt is a' Purgerek tsoportra tódúltak,
A' keskeny útzákon ök úgy meg ſzorúltak,
Hogy egy más hátára, hármával is húltak.

Vármegyéknek vóltak uniformissába,
Röviden ſzabatott katonás gúnyába,
De egy ſem vólt még is felette kurtába,
Hanem tiſztességes, 's illendö ruhába.

Digitized by Google

Mivel ſokan vóltak, ſok vólt a' hintó is,
Nagy vólt a' bámúló népnek a' ſzáma is,
Jöttek ſok más hintók, ſzem köſzt ſzekerek is,
Sokan Paripákon, vezetékekkel is.

Azért ſok útzákon tettek kerületet,
Így adták meg Bécsnek azon tiſzteletet,
Hogy kivántsik népe reájok nézhetett,
Curiositássok doſztig bé telhetett.

A' hintóba magát némellye gyengette,
Sok fúgár bajúſzſzát kényessen pedrette,
Más tarsolyos kardgyát, hallomást csörgette,
Sok ólfal dúlt karját, tsipejére tette.

Tsak fél ſzemmel nézte ſok a' ſokaſágot,
Mint ha jelentené, hogy illy dib dábſágot
Már nem egyſzer látott, mert járt ſok világot,
És hogy mostan látna tsak kevés újſágot.

A' mint érkezének a' Burg (*a*) udvarába,
Hintókból ki ſzáltak itten hamarjába,
Fel is késértettek a' Tükör ſzálába, (*b*)
Már Cancellárius ált ő' palotába.

(*a*) Burg a' Csaſzári lak Épületet tészi.

(*b*) Szála téſzen nagy Palotát.

Digitized by Google

Ki ki fő hajtással őtet meg tiſztelte,
Melly után az Érsek néki jelentette,
Tudná; melly ok őket ide, 's mi vezette,
Mivel Orſzágnak is már levelét vette.

Azért kivánnának a' Felſéggel lenni,
Fejeknek, térdeknek meg hajtássát tenni,
Méltóſztatna azért hozzája bé menni,
Instálván engedgye, nékik meg jelenni.

Allyig hogy bé mene, nyilt a' dupla ajtó,
Érsekkel bé is ment a' Deputátio,
Kitül is mondatott fontos Orátio,
Szép is, hathatós is vólt ebbe minden ſzó.

E' köſzöntés után ſzóval jelentette
A' Felſégnek, Orſzág őket mért küldötte;
Diplomát is a' mint keblébül ki vette,
A' Felſég el vévén, aſztalára tette.

Kegyes Fejedelem: kegyessen beſzéllet,
Vidám ábrázattal viſzon köſzöntést tett,
Végre ſzóllt: dolgom van, egy kurir érkezett,
Audientziának eképpen vége lett.

Innet edgyütt mentek a' Király Aſzſzonyhoz,
Éttül is ſzép rendel a' Király fiakhoz,
Ezektül ki jövén, Herczeg Aſzſzonyokhoz,
Szép üdvözlést tett az Érsek minyájokhoz.

Digitized by Google

Mindenik fogadta őket kegyességgel,
Hozzájok különös le ereſzkedéssel,
A' ſzavok elegyes vólt méz édességgel,
Nem is bír a' jó ſzív, ſemmi ſzínességgel.

A' jó gyümölcs fának jó gyümölcse vagyon,
Íze minden ſzájnak teczik igen nagyon,
Érje bár ezt ragya, bár légyen a' fagyon,
Még ſem lehet íze, hogy meg ne maradgyon.

Király Királynéval, azon jó gyümölcs fá,
Melly Éden kertyében valóban álhatna,
Ki az? ki árnyéka alatt nem nyughatna?
Édes gyümölcsétül, meg nem újúlhatna?

A' Király kegyelmes, a' Királyné kegyes,
Nincsen itt Király fi, melly nem kelemetes,
Nyincsen Herczeg Aſſzony, melly nem vólna édes,
De mért? mert a' fa ép: gyümölcse ſem férges.

Ezek így történvén, Hintókba ülének,
A' Fő Ministerhez ſzép rendel menének,
A' mint hogy a' mint is oda érkezének,
Hozzája leg ottan bé ereſztetének.

Eztet is az Ersek köſzönté ékessen,
Az Orſzág fejébe beſzéllet helyessen,
Mivel Nemzetünket ſzereti ſzívessen,
Mindent ezen Hertzeg vett igen kedvessen.

Digitized by Google

Többek között mondá; hogy tsak a' vólna kár,
Hogy a' Monarchához késsön jöttek immár,
Francofurtba mégyen, már minden ott rá vár,
Sietteti úttyát, mig el nem múl a' nyár.

Ugy is vólt, mert az nap éppen négy órára,
Három fertályt ütvén, fel ült a' postára,
El indúlt Tsáfzári koronázássára,
Minden áldást kívánt úttyára, 's magára,

Meg hagyta udvari leg főbb Aſztalnoknak,
Hogy az itten lévő jeles Magyaroknak,
Királyi ebédgyek légyen minnyájoknak,
Bor iránt parancsolt a' fő Pohárnoknak.

E' pompás Királyi ebédhez le ültek,
De ebéd közepén minnyájan el hültek,
Királynak Magzati mivel ide gyültek,
Kiket ők ſzemlélvén ſzívekben örültek.

Más nap Fő Minister öket vendéglette,
Ennek is ebédgye pompás vólt felette,
A' mit a' Hertzegek tettek, ez is tette,
Ki jövén hozzájok ebéd közepette.

Mutatá hozzájok kedvét 's nyájasságát,
Az egéfz Hazánkhoz nagy hajlandóságát,
Monda: ő is Magyar, azért buzgóságát,
Kívánnya mutatni, ſzíves barátſágát.

Digitized by Google

Hertzegnek magokat 's Hazát malaſztyába
Ajálván, el mentek a' Comædiába,
Bé ültek Lózsiknak (a) második ſorába,
Bétsieknek; ſau! ſau! nem vólt más ſzájába.

Borjú az uj kaput a' mikép csudállya;
Vagy embernek tettét Majom mint vizsgállya,
Ez is ne tsudállyon, mindent meg nem állya,
Fökép azok; kiknek vagyon verdigállya.

Futter die ſzain Herren! minnyája mondotta,
Die ſzain galant, propper, ſok ezer vallotta,
E' ſzókat ezernyi ezer füll hallotta,
De a' nyöstyéni Nem leg inkább ſzóllotta

Ezek Magyaroknak az ö ſzépségétül,
El vóltak ragadva ruhájok fénnyétül,
Mint Ætna ég, égtek Vénusnak tüzétül,
Vártak jó Uzsorát ezek erſzényétül.

Komédia után mindenik haza ment,
Mert immár az Hóld is Égen vala jó fent,
Le feküdvén, nem egy álmából fel ſerkent,
Mert hintók zörgéſse tett alvásba ellent.

(a) A' Komédia házakba négy ött sor karok vannak épülve, ezekbe kamarák vannak munkálva, és így minden kamara Lózsinak nevezetik.

Digitized by Google

A' Cancellárius, más nap üzentette
Érseknek: 's mint illik, ötett kérettette,
Hogy azon urakkal, kik vannak mellette,
Jönne el hozzája, nagyon siettette.

El is mentek mingyárt az ő kéréssére,
Szóltak: valamelly hír jönn hirtelenére,
Ollyas ritkán essik Embernek kedvére,
Meg láttyuk, ez sem lesz szájunknak izére.

Nála lévén, mingyárt aztat jelentette,
Hogy első postárúl, Stafetával vette
Királynak Levelét, a' mellyben ki tette
Akarattyát: meg is maradna mellette.

Hogy nincs jól munkálva Ország Diplomája,
A' nevét sem írja soha is alája,
Meg sem engedheti, e' légyen summája,
Pontyai Fejének, Lennének igája.

És hogy tellyességgel mást bé sem is vészen,
Hanem melly mindenben ollyan lesz egészen,
Mind a' Carolinum, vagy hasonló lészen,
Theresiánumhoz mindennémű részen.

Király fel tett cséllyát levelébül látták,
Meg másolhatatlan szándékát olvasták,
Már Bécsbe héjába várunk; jól mondották,
Vissza téréseket meg is határozták.

Digitized by Google

Mintjuh nyáj Farkastúl, ha széjt kergettetik,
Vagy Had ellenségtül jól meg verettetik,
Mindenfelé mégyen, a' merre telhetik,
Sok üdö múlik, még öszve férkeszhetik.

A' Deputatió is látott majd nem illy kárt,
Viszsza indúlt Bécsbül, de egy másra nem várt.
Ki jobbra, ki balra, tartá a' Kantár szárt,
Sok mig Budára jött, hazájába is járt.

Sok mulatni magát szaladott Posonyba,
Györöt sok vígadott, sok pedig Sopronyba,
Ki vizát halászni készült Komáromba,
Három is nyugodott Pap Ur Esztergomba.

Sok szólt; most van üdöm jószágomba menni,
Feleségem egyszer meg kell tekénteni,
Mert ha Quártélyosok ott találnak lenni,
Orálissát Fö Tiszt, töle fogja venni.

De sok napok után még is érkezének,
Nem edgyütt, hanem tsak hullongva jövének,
Vácz, Dorog, szent André úttyain menének,
Két hét múlt, mig Budán öszve férkezének.

Itt az egész világ, kivánta hallani,
Minö Relatiót fog Ersek mondani,
Gondolták, hogy Király szót sem mert szóllani,
Neve a' Diploma alatt fog állani.

Digitized by Google

Jó vólna, ha vólna, edgyet értő szívünk,
Minnyájunknak szűznek kellene is lennünk,
De ha nem egy úton járó itiletünk,
A' mint hegedülnek, úgy kell tánczba mennünk.

Bé is jöttek immár a' sok musikások,
De mind Alla breve ezeknek vonások,
Piánót hallanak tsapán a' lármások,
A' Király a' Solo, Tuttit húznak mások.

Nincsen soknak kedve menni illyen tánczba,
Sokak is érzették, veszik őket ránczba,
Féltek, ne üllyenek Spilberken a' szántzba,
El óltódott a' tűz, sok kényes virgántzba.

De mi szükség is vólt, ollyan úton menni,
Mint a' Piroqvoák (a) olly zajgással lenni,
Faunus, Driadesek, hangján beszélleni,
Jól tudván: Királyunk Atyánk is fog lenni.

Jó két példa beszéd. Hogy: írd fel a' Napot,
A' mellyen meg verni tálalod a' Papot,
Es soha előre, ne is nyúzzál Bakot,
Mert már illyenekért sok ördögöt kapott.

De Muzsám egy Bakot, te is mindég ne nyúzz,
Tudod Tök a' vizen soha tovább nem úsz,
Tsak a' mig meg telik, osztán fenékre tsúsz,
Hadgy békét már nékik, kérlek, más notát húz.

(a) Piroqvoák Amerikai vad nép.

Digitized by Google

Énekeld az Haza hogy minden jót érjen,
Minden tagja ennek magához is térjen,
Király akarattya Országához férjen,
Illő, hogy Istentül kiki áldást kérjen.

KILENCZEDIK TZIKKELY.

Ambár már itten vólt a' Deputatió,
Néhany napok múltak még sem vólt Sessió,
Származott ebbül is nem kis Confusió,
Nem tudván, mért halad a' várt Relatió.

Azomba jól történt ennek halasztássa,
Mert minden dolognak úgy van jó folyássa,
Ha elöl meg essik annak vizsgálássa,
Minden Részeinek bölcs meg fontolássa.

A' szakács is ételt mig azt meg nem fözi,
Nem tálal asztalra, mert rosz vólna gözi,
Mig az ellenséget vezér meg nem gyözi,
Addig a' Borostyánt fejére nem tözi.

Tudta az Hazának azt sok jeles nagygya,
Hogy ha az Országnak eleibe adgya,
Az Ersek a' dolgot, lesz majd ezer vádgya,
Beszédgyét, lármáját könnyen elsem hadgya.

Digitized by Google

Ok nélkül tartani fogja fő okának,
Kívánsága ſzerint, hogy a' Diplomának
Úgy nem folyt a' dolga, mint tecznék ſzájjának,
Vége hoſzſza nem leſz kiabállássának.

Azért is nehány nap Conferentziára,
Orſzág Birájának gyültek ſzállássára,
Dolgoſztak, mind Király, úgy Orſzág haſznára,
Egybe kapcsolhandó, 's eshendő javára,

Fel vették Hazának a' kötelesſégét,
Enek mindenekbe az ő tehetſégét,
Királyhoz tartozó engedelmeſſégét,
Törvényekben álló néminémüségét.

Szint úgy a' Királynak fontolták hatalmát,
Miként intéſzheti maga Birodalmát,
Melly ſzámmal veheti törvényes jutalmát,
És ſzükſégben miként nyújhattya óltalmát.

Egy jó lelkű Király többet nem is kíván,
Csak mennyi törvénybe ki van téve nyilván,
Ha túl akkar menni az adó ſummáján,
Épitt erőſzakon, nem a' maga jussán.

Igaz: nagy ereje, de még is határos;
Mert máskép lehetne az hatalma káros,
Bíro: melly alatt van kereskedő város,
Ha kegyetlen abba; el puſztúl ſok Áros.

Digitized by Google

De még is a' Király lévén Ország Feje,
Haza Törvényinek ez edgyik veleje,
Világi, Egyházi, Rendnek mind ketteje,
Hogy tüle függjenek, ebbül ál ereje.

Isten rendel Királyt, hogy Ország légyen épp,
Ezt annak hatalma tartya fent mindenképp,
Ötet nem tiſztelni, rút dolog és nem ſzép,
A' Király tsak Király, koránt ſem festett kép.

De már régen tudták Hazánk Oſzlopai,
Kiknek Ország terhét tartyák két vállai,
Hogy az Lakosoknak panaſzra okai
Nem leſznek, sőtt jóra fordúlnak dolgai:

Mert a' Fejedelem Áttyok kiván lenni,
Hogy el hidgyék, erre hitet is fog tenni,
Ujságot, új ſzokást, bé nem akar venni,
Mindenek a' régi lábon fognak menni.

Conferentziába így is végezének,
Hogy már most Seſsiók folyton folyt lennének,
Azokba Diplomát olyt építtenének,
Melly eleget tenne a' Király kedvének.

Ha ezen Diplóma egyſzer el kéſzülne,
Új Deputatió megint Bécsbe menne,
Ha egyſzer alatta Király neve lenne,
Az Ország fejébe illyen kérést tenne.

Digitized by Google

Hogy kérné Felségét egész Ország árra,
A' melly óhajtva vár kegyelmes Urára:
Méltoztatna immár le jönni Budára,
Légyen Jobbágyinak vígasztalássára.

Kivánnya ültetni Királyi székére,
Koronáját tenni fel kenet Fejére.
Hajollyon Országnak ezen kéréssére,
Árva Jobbágyinak légyen örömére.

Ezen nagy dolgokat midőn így intézték,
Conferentziákba a' fejeket törték,
Staféta jött! szolgák aztat jelenteték
Ország Bírájához, azt fel is vezették.

Cancelláriusiúl ez levelet hozott,
Melly nagy kivánságot Urakba okozott,
Ujságot hallani, minden kivánkozott,
Soknak vólt homlokán ráncz, sok sohajtozott.

Az Ország Bírája lassan mint olvasta,
Hol mosolygott, hol meg a' fejét csaválta,
Észre vette minden, mivel ezt csinálta,
Hogy az ebbe írott dolgokat csudálta.

Mihent el olvasta, mondá, ez nagy Újság,
Csudálni fogja ezt az itt való Világ,
Már itt tovább nem tart Diætát az Ország,
Pozsonyba fog menni az egész Uraság.

Mert

Digitized by Google

Mert Királynak ímé, e' parantsolattya,
Hogy Pozsonyba magát meg koronáztattya,
Mindent ott végzeni, légyen akarattya,
És ezen ſzándékát meg ſem változtattya.

Tizen ötödike November havának,
Éppen neve napja ſzent Patrónussának,
Napja leſz esendő koronázássának,
Meg másolhatatlan tárgy e' ſzándékának.

Orſzág Bírájától, a' mint meg hallották,
Kezeket minnyájan Urak öſzve csapták,
Ezen nagy változást felette csudálták,
Mi történt! Mi dolog! minnyájan mondották.

Azért mingyárt más nap Sessió tartatott,
A' Deputátio Bécsbe mért mulatott,
Relatió errûl Érsektûl adatott,
De hogy ſemmi ſem nyert, az is megmondatott.

Ennek dolgát Orſzág már fel ſem is vette,
Mivel, a'jött Levél azt el felejtette,
De Érseknek még is köſzönetét tette,
Hogy Haza ſzándékát böltsen el végzette.

Erre az Orſzágnak Bírája fel állott,
Mint ſzokássa, hangos ſzavakkal kiáltott,
Tekéntetes Haza! vettem nagy újſágot,
Mellyet itt még ſenki ſem hallott, ſem látott.

Digitized by Google

Cancelláriusnak vettem a' Levelét,
De hogy ennek értse minden a' velejét,
Ítélő Mester Úr vegye ſzokott helyét,
Olvassa fenn ſzóval leg kisseb tzikkelyét.

Palotának állott kellő közepére,
Olvasván esset is minden értéssére,
Hogy Kiraly le nem jön Orſzág Gyülléssére,
Koronázássának végben vitelére.

Hanem mind ezeket Pozsonyba rendelte,
Hogy ki ki tudhassa, abba jelentette,
Fontossak okai, azért eztet tette,
Mint kő ſzáll meg is áll ezeknek mellette.

Ezt halván, vala itt igen nagy zendülés,
Zsidó mise vólt e', és nem Orſzág Gyülés,
Ki így ſzólt, ki amúgy: nem vólt edgyesülés,
Kevés vólt, kiben vólt békesſéges türés.

Szóllottak: Pozsonyba mi éppen ném menünk,
Mert ki tériti meg a' mi nagy költſégünk;
Nem Pozsony; hanem ez koronázó helyünk,
Orſzágnak közepe Buda, itt van Népünk.

Hogy ezen Zajgásnak egyſzer vége légyen,
Kinek kinek dolga itten haſznot tégyen,
A' melybül az Haza, bóldogúlást végyen,
Szólt Orſzág Bírája fen ſzóval imigyen;

Digitized by Google

Hallottuk: a' Király, hogy mit kiván tőlünk,
Ha tsak kiabálunk, így haſznot nem ſzülünk,
Egéſz Európa majd mit tart felőlünk,
Ide nem lármáért, de haſzonért gyülünk.

Igaz; hogy e' város közepe Orſzágnak,
Itt őſzve van gyülve ſzíne az Hazának,
Tapsol ittén léttén a' ſzent koronának,
Óhajtná le jöttét maga Királlyának.

De ki az! ki ebbe, néki gátlást tehett?
Parancsolattyán túl az Orſzág ſem mehett,
Hogy ezt meg másollya: már kérni ſem lehet,
Nincs mit tenni mást; tsak hajtsunk térdet, 's fejet.

Úgy van, hogy valaha, Rákos mezejére,
Jött egéſz Nemeſség Orſzág Gyülléſsére,
Koronát ott tette Királlya Fejére,
És ott esküdött is Hazánk törvénnyére.

De hányſzor nem ment e'végbe Pozsonyba is,
Hányſzor nem, végződött ez Fejér Várot is,
Úgy é? koronáztak Királyt Sopronba is,
Sőtt még az Hazába, több más helyeken is.

Magnássok Pozsonyba, hogy ſokat költenek,
Úgy teczik Budán is kincset nem gyüjtenek,
Kiknek Diurnumok vagyon, úgy tehetnek
Ott is; mint itt teſznek: 's ſzint annyit ehetnek.

Digitized by Google

Talám haſznunkra leſz, Király kivánſága,
Tudgyuk, hogy Hazánknak légyen boldogſága,
Azon van, az az ö egéſz buzgóſága,
Ki teczik tettéből, már ſok valóſága.

Figyelmezvén ki ki fontos beſzédgyére,
Más ſzándék férkezett minnyájok ſzívére,
Fel áltak minnyájan, 's így ſzóltak végtére,
Mindent téſzünk kedvés Királyunk kedvére.

Ezekre tovább is, így folytatta ſzavát,
Ha így van a' dolog: tehát új Diplomát
Építtsünk, és tegyünk mi hasonló munkát
A' Carolinumhoz: 's éppen nem más formát.

Külömbözöt Király bé ſem is fog venni,
Második Táblának kell e' munkát tenni,
Azon kell hát ennek kézzel lábbal lenni,
Hogy hamar kéſz légyen, 's nem rák lábon menni.

De itten is esset egy kevés koczódás,
És nem másból áradt ezen Czivakodás,
Elsö Tábla mondván, a' Sessio tartás
Hogy ne lenne mixta, ellenzé ezt a' más.

De mivel az idö igen rövid vala,
Holnap, holnap után, mint ſzél véſz ſzalada,
Egy nap a' más után mindenkor halada,
És így igen kevés idö fent marada.

Digitized by Google

Végtére minnyájan azon meg edgyeztek,
Hogy mixta Sessiók legyenek, végzettek,
A' kik a' Diplomát munkállyák, rendeltek,
Dolgoztak is ezek, 's éppen nem hevertek.

E' reményſég felett hamar el is kéſzûlt,
Edgy ſzép iffiú Gróff ezzel póstára ûlt,
Francofurtumba mint Pegasus úgy repült,
Ezt nem tette vólna öreg Úr, 's meg öſzûlt,

Ez el ment; és nékem most idöm ſzollani
Vagyon, 's mi ſzívemen van, azt ki mondani,
Nem lehet mellyembe aztat ſzorítani,
Félek: meg találna a' Súllya fojtani.

Tudgyuk: Bécsbe lévén azon nagy követſég,
Hogy azzal ſok Gróff vólt, Báró, ſok Nemesſég
Ditsirte is öket egéſz Bécsi kösſég,
Mivel fényle̊t rajtok ſok magyar ékesſég.

Sokan azok közûl jövén Dietára,
Szert tettek, az igaz, 's ſzép magyar ruhára,
Bár ért is beretva gyakran orczájára
Soknak: de gondgya vólt, még is bajúſzſzára,

Mert látta, hogy Budán azt ki ki neveli,
Azt kinek nem is vólt, már az is pederi,
Mivel a' Nemzetnek evvel kedvét leli,
Mert ez tulajdona, 's nem másért viseli.

Digitized by Google

Azért hát Bécsbe is mind bajúſzſzal indúlt,
Látván őket, vérem egéſzſzen fel posdúlt,
Örömtül a' ſzívem rebdeset 's vólt vídúlt;
De hogy viſzſza jöttek, majd hogy el nem ájúlt.

Mert a' mint tekinték ſokaknak ſzájára,
Néztem orra alatt bajúſz kopaſzára,
Forrt a' méreg bennem, 's mondám utóllyára,
Valamit kellene vetni tarlójára.

Ki így cselekeſzik, mondhatom, hogy éſz e!
Mindenkor változni, ſzívébe is kéſz e!
Különös ſzépſéget, ölt magára 's téſz e!
Ollyat mind Tehénnek, az hatrúlsó réſze.

Nem Hazaſi, korcs a' ki így cselekedett,
Idegen Vérrel a' vére keveredett,
Annya paplannyától más is melegedett,
Panádlin (*a*) nem magyar étken nevekedett.

Más az; bajúſz nélkül a' ki járt ſzúntelen,
Tovább is úgy járhat, 's maradhat eſztelen,
De melly már viselte, 's változik hirtelen,
A' tanács adássa illyennek képtelen.

Vagy tart, hogy bajúſzſzal majd öt nem ſzereti
A' ſzép Nem: és ha azt csókjával érteti,
Meg ſzúrja, a' mellyért ötet ez meg veti,
Még pirongatással végtére illeti.

(*a*) Panádli Zsemlye bélbül főzetett Pép.

Digitized by Google

De már ez helyes ok, 's illy az igaz Magyar,
Kereſztény is, mivel ſzeretni is akar,
Magaſztallyad nevét Bordélyba lakó kar,
Mert látod kedvedért mit nem teſz ezen Tar.

Földim! vagy van, vagy nincs hitves Feleſéged?
Ha van! bajúſzodért, hidd, nem ellenſéged,
Sött ha Magyar; azzal jobban ſzeret téged,
Tekincs az Házába, leſz ſok példád néked.

Ha mátkás vagy, 's magyar Leányt kivánſz venni,
Tsak bizonyos légyen, hogy Férje fogſz lenni,
Nem fogja engedni, bajúſzod le tenni,
Ollyannal nem kíván még tánczba is menni.

De mért? azért mivel ő Attyafiſága,
Attya, Báttya, Ötse, minden rokonyſága,
Bajúſzt visel, körül lévő ſzomſzédſága,
A' ſzemnek pedigen ez tulajdonſága;

Hogy ha az emberen mindenkor edgyett lát,
Aztat meg nem látván, véli, lát már hibát,
Bajúſz le tétele ejt orczán olly csudát,
Melly a' ſzemnek mutat fertelmest 's rút butát.

Ha pedig Vad Nimfa, a'kit Te ſzeretel,
Érte bajúſzodat le teſzed, vétkezel;
Ne hidd kopaſz ſzádért, hogy ſzívébe leſzel,
Hanem aranyiddal ennél mindent teſzel.

Digitized by Google

A' Vérbe Terméſzet ólt hazafiſágot,
Haza ſzeretetet, 's több tulajdonſágot,
És tsak olly Magyar ſzív érhet korcsosſágot,
Mellynek Attya ágya kapott ſógorſágot.

Minden Nemzet kivált ſzereti Nemzetét,
Idegennek fel ſem veſzi öltözetét,
Nem eröltetheti arra terméſzetét,
Örvend, hogy az Isten el nem vette eſzét.

Az egéſz világon híres mi Nemzetünk,
Minden ſzemnek tetſzik a' mi öltözetünk,
Hajunkkal, bajúſzſzal való viseletünk,
Szép ſzínbe is vagyunk, mert igen jó Egünk.

De még is, fájdalom! melly nagy ſokaſága
Az abajdoczoknak, kiknek bolondſága
Nem ſzünik: 's elöttök Hazának Fiſága
Meg hólt, de módiknak él nálok Ujſága.

Gondollya ſok Bécsbe, ha bajúſzſzal menne,
Tsak kétſég esésre azzal ottan lenne,
Hazánk köntössébe ha ott meg jelenne,
Ezzel a' Dámáknál figurát nem tenne.

De tsak korcs Magyarnak van illy ítélete,
A' kinek Honcz Jirgtül vagyon eredete,
Ennek az Hazához olly nagy ſzeretete,
Mint a' kalmároknál roſz pénznek kelete.

Digitized by Google

Szemmel láttam én ſok külsö Aſzſzonyokat,
Kik ſzívbül ſzerették a' Magyar Urakat,
Örömest pedrették ſúgár bajúſzſzokat,
Csudálták, jól fel vont Magyar Nadrágjokat.

Méltán is, mert itten, Gavalér formáját,
Ki látták testének, minden porczikáját,
Csudálták hát a' ſok ſujtásnak czifráját,
Szabónak erre tett tsínos ſzép munkáját.

Olly Magyar, ki vaſſal haját bodoríttya,
Kalpagot fel nem teſz, hóny alá fordíttya,
Bár Magyar Nadrággal a' testét boríttya,
De ahoz gombokkal nem ſzíjjal ſzoríttya;

Illy is mint fent írtak, éppen olly ſzép Alak,
Nemzetünk ſzemettye leg utolsó ſalak,
Bár ne kerítenék Hazánkba ezt falak,
Ennék meg a' férgek, vagy a' fene vadak.

Ó Nap! Sugáridat illyenek testére
Ne terjeſzd, ne ereſzd fekélyes ſzívére,
Nem lehetz ezeknek már ſegitſégére,
Vakok: nem nézhetnek ſúgarid fénnyére,

E' vólt, mellyet ſzívem únſzollott mondani,
A' Magyar Hazának elibe nyujtani,
Ó! vajha lehetne öket gyógyítani,
Bódúlt fejeiket helyre állítani.

Digitized by Google

A' Dunának hídgyán dél után állottam,
Hazánk dolgairúl egy Úrral ſzóllottam,
A' Gróff meg jött vólna, töle mint hallottam,
Szint akkor véle ott öſzve találkoſztam.

Azért mingyárt más nap tartattatott ülés,
De már arrúl éppen nem tétetett kérdés,
Hogy Pozsonyba leſz e' ezentúl a' Gyülés,
Mert váltoſzhatalan e' Királyi végzes.

Orſzágnak ékessen a' Gróff elö adta,
Francofurti úttyát miképpen folytatta,
Ötet melly ſzívessen a' Király fogadta,
Neve is Diplomán légyen, meg mutatta.

Meg igérte, úgy mond: hogy a' ſzabadſágot,
Szokásokat, Törvényt, mint fö bóldogſágot,
Mind meg erösíti, nem hoz bé újſágot,
Kiáltot is erre, ki ki ſok vivátot.

Az Orſzág Bírája fel ált, eztet ſzólván,
Tekéntetes Haza! már mi itten Budán
Többé nem járhattunk Orſzág dolga után,
Tanácslom, indúllyunk Pozsonyba ſzaporán.

Szent Koronánknak is fel kelletik menni,
A' két Méltóſágnak mellette kell lenni,
Kik annak örzöi; ſzükſég is fel venni,
Hogy fegyveres Népet melléje kell tenni.

Digitized by Google

Hogy ha az Orſzágnak teczik, tám jó léſzen,
Ha Nándor Ispányi Bandérium kéſzen
Tarttya magát; bár nem mégyen el egéſzen;
Tizen hat, tizen nyóltz itt eleget téſzen.

Jó leſz! jó leſz! egéſz Orſzág fel kiáltott,
Minden útnak kéſzült, és ſok ahoz látott,
Hogy pénzt kereshessen, ſok zálogot váltott,
Mellyet itt, és Pesten 's ó Budán be mártott.

Hanem a' két város az Urakat ſzánta,
Mert jó ſzürettyek vólt, hogy vége lett bánta,
Kalmár az auſztziglit egéſz öllel hánta
Urak aſztalára; ſok itt kardott ránta;

Mivel olly goromba, 's nem tud betsületet,
Nem ád Nagy Uraknak illő tiſzteletet,
Tám vak, hogy nem láttya, a' nagy kéſzületet,
Pozsonyba kell menni, nem teſz ítéletet.

Hogy az Orſzág ottan most nöttön nő,
Nem az Auſztziglikon, de fejek ebbe fő,
Illy bagatellákra nincsen itten idő,
Tudgya; hogy Fársángra majd ki ki meg le jő.

Nem jött egy nagy Úr is azért Diætára,
Hogy kalmár, Rácz, Zsidó futkosson házára,
Török, Tatár talám nem jött még nyakára,
Várhat mindenike a' maga ſorára.

Digitized by Google

Már most Pesten, Budán, minden izgott, moz-
Hintók, Tár ſzekerek körül frissen forgott, (gott
Adott a' Pozsonyi út ezeknek dolgot,
A' melly rest ſzolga vólt, mindenike morgott.

Minden kocsis kente ſzekere tengelyét,
Laib Huſzár kötöſzte nyergéhez kengyelét,
A' ſzakács el rakta castróllyát, vendelyét,
Konyha Lány meg lugzá útra két pendelyét.

Bagazsiát rakták a' Tár ſzekerekre,
Bíſzták az Udvari meg hitt Legényekre,
Rá is parancsoltak keménnyen fejekre,
Vígyázzanak, 's gondgyok légyen mindenekre.

Engemet egy nagy Gróff az utzán meg látott,
Jóseph gazda hallya! reám így kiáltott,
Ez olly Ur, kit Isten ſzép értékkel áldott,
És ki életében gyermeknek ſem ártott.

Szóllot: Földi! hát ked hogy mégyen Pozsony-
Tudom, nincsen lova; ez ſemmi azomba, (ba?
Kösse ked holmijét öſzve tsak egy lomba,
E' Bagazsiámmal lehet egy halomba.

Maga meg fel ülhet azon ſzekeremre,
Mellyben magam leſzek, 's vígyázhatt holmim-
Ne is légyen gondgya iſzomra eſzemre, (re,
Mert ebbe ked dolgát bízom emberemre.

Digitized by Google

Szállásomon kérem, légyen jó hajnalkor,
Meg fogok indúlni már három Órakor,
Majd hívesbe megyünk, ha indúlunk jókor,
Harmat miat nem is léfzen nagy por akkor.

Régi jó Uramnak ezen nagy malafztyát
Meg köfzöntem,'s mondtam,hogy parancsolat-
Bé tölteni fogom, fzentül akarattyát, (tyát
Késleltetni nem is fogom indúlattyát.

E' Gróff kegyessége vala fzám izére,
Mivel hogy juttatott ezen fzerencsére,
Tudom, más fel nem vett vólna fzekerére,
Haza mentem vólna Isten mezejére.

Meg is jelentem a' parancsolt Órára,
A' Gróff mingyárt fel ült, maga Hintójára,
Fel kaptam itt én is hátrulsó bakjára,
És végig feküdtem a' Párna zsákjára.

A' mint meg indúltunk, véltem, elsök vagyunk,
Többi fzekereket hogy mi hátra hagyunk,
És a' Hintók között a' mi kerék agyunk
Meg nem akad,mellyért mi hátra maradgyunk.

Azomba útzákon nagy vólt a' tolódás,
Mivel mindenektül esset az indúlás,
Esvén kerekekkel fok öfzve akadás,
Esset is fok törés, 's hámokba fzakadás.

Digitized by Google

A' Postiliónak Hi ! Hot ! kiáltottak,
Nem mentek, hanem mint madár úgy ſzállottak
Hat lovas kocsisok, bakon fel állottak,
Útat nem adókra ostorral csapkodtak.

A' Gróffnak hat erős, ſzép mogyoró Peje,
Rázván bokrétáját mindeniknek feje,
A' ſok abraktúl is lévén jó ereje,
Úgy mentek, hogy lettünk minnyájok eleje.

Mivel a' ſzekerek ſebessen menének,
Nagy ſzáraſzság lévén, olly nagy port ütének,
Hogy ſúgárit látni, a' ſzép nap fénnyének
Nem vólt mód; tartá ezt ſok ég fellegének.

Izraëlnek majd illy vala útazássa,
A' setét puſztákon lévén vándorlássa,
De tüzes oſzlopnak világosítassa,
Tette; hogy czéllyokhoz lehetett jutássa.

Az égből a' Manna eledelekre húlt,
De itt a' nagy portúl, az ember majd meg fúlt,
Tüzes oſzlop helyet tsak egy gyertya ſem gyúlt,
Bakrúl ſok le húlván, a' földön végig nyúlt.

Izraëlnek Fürjek vóltak Táborába,
Sok mondá; tsak érjünk Pozsony várossába,
Réſzünk léſzen minden étkeknek javába,
Bíſztattam: nem Galamb, Túzok ſzál ſzájába.

Digitized by Google

A' Napnak forgássa jutván már délére,
A' ki Fogadóba, leg elsö bé ére,
A' vala ſzerencsés, mert ſzobát is kére,
De ennek 's ételnek nem ólcsó vólt bére.

Mivel hogy ſebessen a' Gróffunk hajtatott,
Minden Fogadóba hamar bé juthatott,
Hamarébb is, mind a' többi indúlhatott,
Jókor éjtſzakára megint meg ſzálhatott.

A' melly Fogadóba ſzáltunk éjtſzakára,
Már ott rá akadtunk a' Bagazsiára,
Minden rendin mene parancsolattyára,
Mert kegyes Úr; hajlik cseléd a' ſzavára.

Én ſzemmel tartottam a' Tár ſzekereket,
Hogy meg ne lophassa valaki ezeket,
Vagy is ki ne húzza a' tengely ſzegeket,
Leg inkább vizsgáltam a' Láda pléheket.

Egy jó himlös görtsös vala a' Fegyverem,
Gondoltam, meg kenem, 's ugyan jól meg verem
A' Tolvajt: bár légyen esmérös emberem,
Tudtam, hogy a' Grófftúl ditséretem nyerem.

Hogy így gondolkodtam, egy rongyos Németet
Láttam Dorogon: hogy ez a' ſzekereket
Nézi, és késével vág már köteleket;
Szóltam: most fel adom a' végsö kenetet.

Digitized by Google

Erre görcsösömmel válla köſzt meg intém,
Hogy én is itt vagyok, néki meg jelentém;
Orrára is bukkot, a' mint meg legygyentém,
Kelly fel kedves ſógrom, már magát is mentém.

A' Gróff mind ezeket látta, és nevetett,
De hogy jól vigyázok nyertem ditséretet,
A' ſok Aubé után, láttuk a' Németet,
Hogy nyakába vette a' füzes bereket.

Az után mindenüt ſzerentséssen mentünk,
Gróff gratiájából jól ittunk, 's jol ettünk;
A' hol meg ſzállotunk kedvünkre pihentünk,
Negyed nap estvére Pozsonyba termettünk.

TIZEDIK TZIKKELY.

A' Gróff Francofurtba a' meddig mulatott,
Azon idő alatt ülés nem tartatott,
A' Gavaléroktól Buda únattatott,
Mulatſág kevés vólt, dolgok ſem adatott.

Fortunánál (a) a' mint ök Piliárdoztak,
Végezvén le ültek 's azon panaſzkodtak,
Hogy hoſzſzú üdejek igen únatkoztak,
Tehát mit tegyenek, arrúl tanácskoztak.

(a) Fortuna a' Budai várba, egy nagy Vendég fogadó, a' mellyben ſzép kávé Ház is Piliárdal vagyon.

Digitized by Google

Egy mondá: minden nap mennyünk paripázni,
A' más ſzólt: Tokokat jobb léſzen haláſzni,
Harmadik: leg ſzebb leſz, Tavakon kacsázni,
Egy Gróff ſzólt: minnyájan mennyünk mi vadáſzni.

Brávo: kiáltottak, rá áltak ſzavára,
De mikor? kérdeſzték, 's kinek határára,
A' hol akadhatnánk vadaknak ſzámára,
Szólt a'Gróff: tsak mennyünk a'Vértes allyára(a)

Indúllyunk ſzombaton, vasárnap ott leſzünk,
De itt az a' kérdés, hogy ottan mit eſzünk,
Mert ott enni valót még pénzen ſem yeſzünk,
Ha tsak jó elöre rendelést nem teſzünk.

De ezen kérdésnek itt hamar vége lett,
Szólt kiki, hogy minden egy konyha ſzekeret
Vigyen el magával, erre mindent tehet,
Ezen gondolatnál jobb egy ſem is lehet.

Gavalérok ſzáma állot tizenhatbúl,
Gróffok, Bárók, és Fö nemes Iffiakbúl,
Deli ſzép termetü, ékes virgantzakbúl,
Kik a' medvével-is bírhatnak ollyakbúl.

(a) Vértes Nemes Fejér Vármegyében vagyon, hegyekbül és Erdökbül áll, Gróff Eſzterháziak jószá, a leg inkább.

Digitized by Google

Ezek Liſztet, Borsót, Lencsét, ſzalonnákat,
Vajat, Tojássokat, ſót, füstölt ſunkákat,
Lúdakat, Tsibéket, Réczéket, Pulykákat,
Kávéval, Tzukkorral meg töltött ládákat

Rakatták a' magok konyha kocsijára,
De főkép kiáltott kiki ſzolgájára,
Hogy nagy gondgya légyen boros hordójára,
Tokai borral tölt ſzámos Butellára.

Vólt itt Silvórium, vólt itten Rozólis,
Vólt Czitrony, és mindenféle Füſzerſzám is,
Rizskása, Olaſz ſajt, ſváb apró Dara is,
Mondhatnám, hogy tám vólt itten madár Téj is.

Port, ſrétet golyobist, mázsa ſzámra vették,
Sok vólt, a' tüztül is, mivel ezt féltették,
Külön Tár ſzekérre vigyázással tették,
Stuttzokat, Flintákat a' Lovaſzok vitték.

Minden Gavalérnak vólt kétt Paripája,
Jáger, két Lovaſzſza, és egy Laib Huſzárja,
Elsöre vólt bízva a' bagazsiája,
Kéſzen vólt négy ſzakács, négy Gróffnak ſzolgája.

Szólla egy Gavalér: Urak! igaz 's való,
Hogy jól fel kéſzültünk az nem tagadható,
De a' vadáſzatra Agár kell, és Kopó,
Szükség pedig, hogy a' mindenik légyen jó.

Digitized by Google

Kiknek vannak tehát, jó 's híres kopói?
Kik öznek ſzarvasnak egy aránt hajtói
Legyenek: Medvéknek, Vadkan álíttói,
Agarak, Nyúlaknak, 's Rókák el kapói.

Egy mondá: én nékem hat olly kopóm vagyon,
Hogy ha el nem lövik nyúlat, hajtya agyon,
Az Özet, vagy Szarvast, mind ſzárazon, fagyon,
Egy aránt lógattyák, valamint lágy Havon.

Más ſzólt: a'Tiſzán túl lévén Quartélyomba,
Vadáſztam ſok tilos erdöt allattomba,
Gombasson (*a*) Avasba (*b*) itt nem tilalomba,
Özet, Nyúlat, Rókát, löttem egy halomba.

Mármarosba innet által tétettettem,
Nincs ſzáma, a' mennyi vadat itt ejtettem,
Szarvast, kant, vad kecskét ſokat le fektettem,
Medvéknek börivel ágyam teríttettem.

(*a*) Szathmár Vármegyében vagyon egy Gombas nevezetü, ſok vaddal bövelkedö nagy Erdö.

(*b*) Ugyan ottan egy Avas nevü Processusban ſok vad vagyon, Oláhſágból áll ezen járás.

Digitized by Google

Nem egyſzer hágtam fel á' Pap aſztagjára,(a)
Hát hányſzor nem mentem Jódi Magurára,(b)
Onnat le ſiettem á' Czibles allyára, (c)
Hogy ottakadhassak vad kecskék nyájára.

A' Kornétet, Petroſzt, egyaránt meg jártam,(d)
Állássomba itten a' Medvékre vártam,
Ruſzka Polyánának, Grebennyén is áltam, (e)
Itten egy vad Pávátegy fenyűn meg láttam. (f)

(a) Marmaros Vármegyében vagyon gyönyörű gömbölyű nagy hegy, Tétső mező városſának ellenébe, ezt nevezik Pap aſztagjának.

(b) Ugyan ebbe Vármegyébe a' felső járásba vagyon mint Jód falu, mint a' Magura hegy: Ebbe Nemes Vármegyébe minden féle vad ſok vagyon.

(c) Czibles Erdély Orſzági Hegy; Marmaros Vármegye határoz ezzel; itten ſok vad kecskék vannak.

(d) Kornét, és Petroſz, két nagy hegyek ugyan Marmarosba.

(e) Ruſzka Polyána ugyan ott oroſz falu, Gróff Teleki Familiának öröke, ennek határába vagyon Grebeny nevű magos hegy, a' mellynek a' Teteje fósű formát mutat.

(f) Marmaros Vármegyébe nevezik a' nagy süket Fajdokat vad Páváknak.

Digitized by Google

Vigyázó madár ez, vigyáz életére,
Leg kisseb mozgást is fel vészen szemére,
A' mint hozzá löttem, még is szerencsére
Le zuhant e' magos fenyü fa tövére.

Olly kopóim vóltak ezen Vármegyébe,
Hogy a' Medvéknek is állottak szemébe,
Vóltak bár melly vadnak ezek kergettébe,
Puskásnak hajtották aztat elejébe.

Ezek fajtájából vagyon még nálam hat,
Ha teczik, Petzérem ezekkel ballaghat,
Tudom eleikbe hogy egy kutya sem hat,
Az egész Hazánkba nincs illy kopó fajzat.

Szólt más; három kuplit Lengyel Országából
Kaptam én; Radzivil, Hertzeg udvarából,
Szálkások; kerültek mind Kurlandiából,
Ott való Hertzegnek ebei fajából.

Tudom; hogy ezek is magokért ki teszsnek,
Mert akár melly vadat fel üttnek, 's fel veszsnek,
Hajttyák, mig lövéstül ezek el nem veszsnek,
Sokat el is fogván, magok is meg eszsnek.

Mondották: tizen nyoltz kopó elég lészen,
Ennyi, mint ötven rosz, sokkal többet tészen,
Kutyáknak Bárány láb, zab liszt, van már készen,
Így minden készület meg van már egészszen.

Digitized by Google

Dehogy vanlegyÚr ſzólt,ez még mind nem elég
Mert a'Vértes mellet van mingyárt nagy térſeg
Sok mocsáros helyek, nádas Rekettyeség,
Csátés, és zsombékos, el terjedõ Rétſég.

Rókák, és Farkasok ezeket ſzeretik,
Ha egyſzer magokat ezekbe vehetik,
Ritkán essik, õket, hogy ki kergethetik,
Hogy bé ne fussanak, rendelés tétik.

Mi nékünk is tehát rendelést kell tenni,
Vélünk három poráz Agárnak kell lenni,
Ezekkel az erdõ ſzélekre kell menni,
És kies dombokon állássokat venni.

Hogy ha Rókát, Farkast kopók az erdõbe
Találnak hajtani, ki kapna mezõbe,
Ezt mingyárt Agárak vehessék üzõbe,
Ne engedgyék bújni, a' Nádas sürõbe.

Szólt egy : udvaromba vagyon három Agár,
Minap küldé õket Moldvából egy Bojár,
A' neve ezeknek Fáta, Ficsor, Hajdár,
Csuda: mind hármának hátrúlsó lába ſzár.

Fülök mind Vislának, nagyok le tsüggenek,
Farkok hoſzſzú görbék mint kard le függenek,
Ezek hoſzſzú ſzörrel végig bé nõttenek,
Többi ſzörök aprók, mint bársony fénylenek.

Digitized by Google

Egy ſzürke, más fejér, harmadik fekete,
Haragos, és tüzes ezek tekéntete,
Múlt nyáron negyvén hat Rókáknak élete
Fogyott el általok, ment egy ſem lehete.

Más mondá: nem régen, én is hármat vettem,
Meg vallom, nehezen ſzert reájok tettem,
Négy általag aſzſzú borokkal fizettem
Árokat: örültem, hogy így meg-ejhettem.

Ukrainából ŏket hozta ki egy Schlachta (a)
Egy Tatár Mursától, mondá, hogy ö kapta, (b)
Ditsérte, de pénzért adni nem akarta,
Borokat vett tölem, 's borért ide adta.

Esküdött, hogy vélek már ſok Farkasokat
Fogatott; nyúlakra tartana másokat,
Agarakat én még illyen fogasokat
Nem láttam; majd teſznek ezek kapásokat.

Mind a' háróm ſzálkás, egynek neve Hancsár,
Ordas ez: a' másik fekete mint bogár,
E'Drák: nyöstyén Firka, olly könyü mint madár
Visel mind a' hárma örvöt, mellyen van zár.

(a) Ukraina Lengyel Orſzágnak edgyik réſze, Tatár Orſzág ſzélin a' Fekete Tenger felé.

(b) Mursa, Tatár Urat, vagy is Nemesset téſzen.

Digitized by Google

Szólla ezek után' még itt egy Gavalér,
Már Agaratokra több ditséret nem fér,
Három Agarammal, mind a' hat fel nem ér,
Tudom fajtajokból majd minnyájatok kér.

Edgyik Tigris szőrű, e' nevet is visel,
Másnak Soló neve, ennek meg is felel:
Mert ez két, nyólcz nyúlat, ver maga hamar el,
Fejér, két pofája festet piros jegygyel;

A' harmadik Dafne, fas körőm van lábán,
Nyöstény ez, olly tarka, mint a' habos márvány,
Karmolássok vannak a' két lapoczkáján,
Héjuszt fogott minap Vissegrád vár táján.

Generális Báttyám Oláh Országából
Hoszta; származássa van Natoliából,
Onnat való Basát, üzvén Kladowából,
Lovászsza húszta ki ennek Quartéllyából.

Ezek hogy így folytak, egy Úr meg sajdított,
Háttal álván hozzá, magához fordított,
Jöjjön ked vadászni, Földi! így szóllított,
Hivássa Urak hőszt, nagy katzajt indított.

Katzajokra mondám: az Urak nevetnek,
De hidgyék, nincs száma, nyúlaknak, özeknek,
Mennyinek lett vége Puskámtúl élteknek,
Szarvasok, Vad kanok, Medvek el ejteknek.

Digitized by Google

Sok Farkasnak börit húztam én rámára,
Meg lövött Rókákat ki venné pennára,
Számoknak mondhatom nincsen is határa,
Szekerekkel hordtam Rosnyóra vásárra.

Sokat vadáſztam én Mátrának hegyeit,
Diós Győri Biknek ſetét mély völgyeit,
Bakony erdejének ſok ſürö Tölgyeit,
Fatranak, Tatranak, köfziklás Fenyveit.

Szólla egy Gróff: meg is üté jobb vállamat,
Mondá; hogy el hiſzi én minden ſzavamat,
Üllyek kotsijára, bízzam rá magamat,
Véle ne ſajnállyam meg tenni útamat.

Jó Puskát, golyobist, port, srétet adattatt,
Tüznél, vagy Sátorba magával hálattatt,
A' Hajtásokban is melléje állattatt,
Étellel, itallal, mindenütt tartattatt.

Meg hajtva mondottam: hogy akarattyára
Rá hajlok, el menek parancsolattyára,
De a'kiknek vóltam elébb katzajjára,
Kivántam, hogy Medve jönne minnyájára.

Korán minden Petzér meg fuvá a'kürtött,
Kopóra, Agárra kiáltott, süvöltött,
Ezek Orditássa Urakat fel költött,
Mingyárt mindenike vadáſz ruhát öltött.

Digitized by Google

A' kopók párossan hányattak ſzvorkára (a)
Három agárt füzött Huſzár pórázzára,
Vigyázott, hogy lova ezeknek lábára
Ne hágjon: akaſztott korbátsot vállára.

Elöl a' Peczérek mentek a' kopókkal,
Követték Agarak a' Laib Huſzárokkal,
Utánnok a' kocsik többi Jágerokkal,
En is Gróff ſzekerén el mentem azokkal.

Még a' Gavalérok tsak akkor kéſzültek,
Fölöstökömözni kávéhoz le ültek,
Három fertály ötre vólt, hogy öſzve gyültek,
Pontba ötöt ütvén, paripákra ültek.

Víg kedvel, 's jádzodva ezek meg indúltak,
Még Mókust ſem láttak, már is vadak húltak,
Vadáſz késseikhez itt is hozzá nyúltak,
Ezekkel Medvéket, vad Kanokat ſzúrtak.

Szombaton indúlván, vasárnap Délére
Érkeſztünk a' Vértes erdö közepére,
A' Gavaléroknak vártunk ſeregére,
Ez is ſzerencséssen hamár ide ére.

Van itten egy kerék, Parlag forma ſzép Tér,
Mondák; ezen helyen mi mindenünk meg fér,
Sátorok, Paripák, ebek, konyha ſzekér,
Erdövel kerített, bennünket ſzél ſem ér.

(a) A' kopó lántzok neveztetnek Jagerossan ſzvorkáknak.

Digitized by Google

Minden ſzekerekbûl egy ſort formáltattak,
Ezeknek bal ſzárnyán, kötelek vonattak,
Mellejek Paripák rendel állíttattak,
Mivel kötve vóltak, el ſem ſzaladhattak.

Konyha ſkocsik után vólt a' második ſor,
Ezen vonatott ki négy ſzép és nagy ſátor,
Jobbrúl gödröt ástak, ebbe vólt mind a' bor,
Mind úgy tünt e' ſzembe, mint egy hadi Tábor.

Hátrúl ſzakácsoknak, hantbúl épittettek,
Tûz padot, a' mellyet körûl keríttettek
Fiatal tölgyekkel, már nem is félhettek
Széltûl hozó portúl, itt bátran fözhettek.

Az erdönek ſzélin, Petzérek Gunyhókat
Csinálván; el zárták, Agarat, 's kopókat,
Adhassák is nékik az enni valókat,
Nyárfábúl véstek ki jó ſzéles valókat.

Sátorokhoz közel vólt egy köſzikla Hegy,
Meredek, mellyre is ſenki rá fel nem megy,
Tövén; mint egy ajtó, láttzatott ollyan jegy,
Szólt a'Gróff, mi leſz a'; Földi nézd meg, eredgy.

Parancsolattyára leg ottan ſiettem,
Oda érvén, mingyárt meg is ſejdíttettem,
Hogy ez ajtó légyen, a' Grófnak intettem,
Mig el jött; meg nyitám, egybe bent is lettem.

Digitized by Google

Sziklábúl ki vágva vólt itt egy ſzobácska,
Kőbűl munkált aſztal, ollyan nyoſzolyátska,
Szegletben egy belől fülő kis kályhácska,
A' hol a' füst ki ment, óldalt vólt nyilászka.

A' falon ki vágva láttunk Feſzületet,
Remete Pál képét, és halál fejeket,
Ezekrűl a' Gróffal tettünk ítéletet,
Hogy a' ki itt lakott, Remete lehetett.

Egy kis ablak is vólt a' jobb fala mellett,
Ki bé ment, mindennek meg hajlani kellet,
Magos ajtót vágni, itten ki ſem tellet,
Hallottuk; múlt télen itt egy Farkas ellet.

A' ſok Gavalérok, mind ide jövének,
Minden ſzöget lyukat őſzve nézegének,
Itt hálni kivántak, hogy ha el fértnének,
De lehetetlen vólt; ebbe edgyezének:

Hogy e' ſzobátskába a' port bé tehetik,
Sem tűztűl, ſem víztűl, azt itt nem félthetik,
Le tétele ennek jobban ſem eshetik,
E' helynek más haſznát ők úgy ſem vehetik.

A' poros tonnákat mingyárt bé is vitték,
A' Jágerek ſorba ſzépen helyheztették,
Ablakját bé dugták, ajtaját bé tették,
Rekeſzére egy Gróf lakattyát vetették.

Digitized by Google

Vetvén ſzemeimet a' földnek ſzínére,
Találtam én itten egy ſzük ösvénykére,
Menvén rajta, éppen nem vitt e' meſzſzére,
Hanem egy gyönyörü kút forrás fejére.

Ezt is a' Remete, mondtam, épitette,
Faragott kövekkel körül kerítette,
Szép Terepék Hársfa árnyékzott felette,
Ide nem más, tsak ö e' ſzép fát ültette.

Aretúza talám, itten vízzé nem vált,
Sem Narcissus itten nem ſzenvedett halált,
Najadesek közül itt egy ſem is munkált,
Nem más, tsak ö, ezen kút forrásra talált.

Sziklák hasadékja közül vólt forrássa,
Gyöngy forma cseppeket hányt fel buzogássa,
Kövitseken csörgött ennek ki folyássa,
A' kristály poháron ált vert izzadássa.

Reá akadtunk itt ivó kanalára,
Meczve vólt tengeri Csiga formájára,
Tiſza fa vólt: nézvén több más czifrájára,
Néztem reá meczett, Noë Bárkájára.

Ittunk e' kanállal, forrást körül áltuk,
Ki ki, hogy még igyon, mi egymást kináltuk,
Friss is, jó is lévén, e' víz, haſznát láttuk,
Mert meg könnyebbedtünk, minnyájan találtuk.

Digitized by Google

E' köſzikla Hegynek mentem jobb réſzére,
Néztem Torony forma, ſok magos ſzirtyére,
Akadott itt ſzemem ſölymoknak féſzkére,
Bántam, nem máſzhatván Fiok ki ſzettére.

Innet is el menvén, nem meſzſze haladtam,
Egy mély, ſürö, ſetét völgybe bé ballagtam,
Itten mit láthatnék, meg áltam, halgattam,
Víz zúgást hallottam, de mást nem láthattam.

Kellemetes vólt e', nem ſérté fülemet,
Vize látássára gerjeſzté kedvemet,
Kivántam folyássán legelni ſzememet,
És örvendeztetni rajta a' ſzívemet.

Oda érvén néztem mind a' két partyára,
Hol vad ſzöllö, Málna, egy másnak hátára,
Öſzve folytak, ſzeder, komló, fák gallyára;
Szép zöld ſzínt vetettek, e' víznek habjára.

Gondoltam, Diánna, ſok ſzép Leányival
E' helyen vadáſzott, fördött nimfáival,
Itt ſzaggattatta el önnön kutyáival
Acteont, és vérit fedi árnyékival.

Mert a' piros Málnák, képzelödéssembe,
Mint annyi vér cseppek öttlöttek ſzemembe,
Csontokat is látván itten egy verembe,
Meg erösíttettem vélekedéssembe.

Digitized by Google

Azomba Pásztorok ide érkezének,
Kérdem: ezen csontok mit jelentenének?
Feleltek: Farkasok tavally meg evének
Itten két tehenet, 's azoké lennének.

Lepény halak ezen vízbe jádzodosztak,
A' kövi halacskák ebbe ugrándosztak,
Pisztrángok sebessen úztak ficzkándosztak,
Szajkók, Rigók, Zsolnák fákon kiáltosztak.

E' Sivatag völgybe nagyot kurjantottam,
A' Gavalérokat ide kiáltottam,
El jövén, nevettek, hogy jót kondítottam,
Mondák, mint Oroszlány, ollyat ordítottam.

Teczet nékik e' hely, fökép a' halacskák,
Bánták; nem volnának ö vélek hálócskák,
Avagy Pisztrángokat fogó kis horgocskák,
Mondták: itt nem fogunk, bár hánnyunk varsácskát.

Ezt halván, kiálték itten a' szolgákra,
Frissen tsak Legények, ásókra, kapákra,
Ássunk fel hantokat; rakjuk egy rakásra,
Hordgyunk köveket is, tegyük azt egymásra.

Ezekkel a' folyót kereszttül gátoltam,
El folyt vize, és már bokám sem mártottam,
Mingyárt is százakként kézzel fel markoltam
Kövi halacskákat, 's Uraknak nyujtottam.

Digitized by Google

Ezt látván, mindenik ide tolakodott,
Ki Piſztrángot, ki meg Lepény halat fogott,
Látván halak ſzáma fokra ſzaporodott,
Mivel már ſok ſzolga vélek meg rakodott;

Hirtelen a' gátat ketté ſzakítottam,
Jött ſebessen a' víz, magam ki ugrottam,
Térdig mind meg áſztak, én haza futottam,
De ezzel nagy katzajt, 's tréfát indítottam.

Minnyájan vizessen a' tanyán termettek,
Nevetkezve mondták, miként meg ijedtek;
Egy ſzempillantásba mivel vízbe lettek,
Mikor éſzre vették, már áſztak, fördöttek.

Most mindenGavalér,engem meg ſzeretett,
Hogy így bántam vélek, nyertem ditséretet,
Kértek ezután is töltsem bé kedveket,
Tegyek mulatſágot, 's több tréfát illyeket.

Erre vacsorálni ültek az aſztalhoz,
Nevetve mondották: ma az haláſzathoz
Láttunk; lásſunk holnap már a' vadáſzathoz,
Ott is juttat Földink majd új mulatſághoz.

A' mig vatsoráltak, két erdö kerülö
Véletlen erkezvén, puskás vólt mind kettö,
Tudták, miként fekſzik ezen egéſz erdö,
Vad hol tartózkodik, ha hajtyák, honnan jö.

Azért

Azért mind a' kettőt itten marasztották,
Előre is mingyárt meg ajandékoszták,
Hogy már is hazudtak, tallérok okoszták,
Kalaúzok leszsnek, azért tartóztatták.

Hittel petsételték, hogy ezen erdőbe
Több vad lenne, mint van Kabótza mezőbe,
Úgy hemség mint pondró, a' rothat tüdőbe,
Szúnyog sincs több akár melly nedves süröbe.

Gondoltam; meg láttyuk majd, hány zsákkal
És a' Gavalérok kedveket mint lelik, (telik,
Szekereket vaddal szolgák mint terhelik,
De tám hátokon is könnyen el emelik.

Gavalérok mentek sátorba nyúgodni,
Szolgák Gulyibákba, 's tüzekhez aludni,
Gondoltam, majd holnap mennyi fog hazudni,
A' Puskás mindent lát, sokat akar tudni.

Én is Gróff sátora mellé heveredtem,
Mivel jó bort ittam, jó petsenyét ettem;
Mindjárt is hortyogtam, mint hólt, ollyá lettem,
Egy nótát aludván, jókor fel ébredtem.

Láttam hogy lovait Títan zabolázza.
Auróra rózsáját, hogy ki nyillyon, rázza,
Az éj setétségét ezzel le gyalázza,
El hajtván ki tessék Egnek szép kék mázza.

Digitized by Google

Fel ugrottam, és egy nagyot rikojtottam,
Ég! ég! kellyenek fel! Urak! ordítottam,
Vizet! vizet! tele torokkal mondottam,
Ég! ég! vizet ide! mindég kiáltottam.

Sátorokbúl Urak mingyárt ki ugrottak,
A' Németh Jágerek pendelbe futottak,
Szolgák is ſzaladván, Orrokra bukkodtak.
A' mint már minnyájan hozzám el jutottak,

Kérdezték, no hol ég? a' tüzre mutattam,
Hát nem láttyátok é? magam el katzagtam,
Ugy é ébren vagytok? nékiek mondottam,
Nézzétek hajnalik! azért kiáltottam.

Mondák: meg íjeſztél, de jól cselekedted,
Mert ordításſoddal mind fel ébreſztetted,
Mingyárt indúlhatunk, ezzel aztat tetted,
De ijettyét Földi ſoknak meg vetetted.

Mig itten az Urak frissen fel öltöztek,
Addig a' ſzakácsok tejes kávét főztek,
Kéſz lévén, le ültek fölöstökömöztek,
Petzérek nyoltz kopót ſzvorkákra kötöſztek.

Tíz kopókat hagytak hólnapnak napjára,
Kerülők mondották, több vadak ſzámára
Fognak majd akadni; ma Özre, Rókára,
Azért nem is vólna ſzükſég több kutyára.

Digitized by Google

Agarakat ide nincs ſzükſég vigyenek,
Nincs itt közel térſég, valamit tegyenek;
A' kopók is könyük, és aprók legyenek,
Hogy a'nagy ſürökön könnyebben mennyenek.

Meg indúltunk; hamár értük a' völgyeket;
Kezdetin két Petzért hadtunk 's az ebeket,
Egy kerülőt is, ki tudgya a' helyeket,
Más kalaúzunk vólt, máztuk a' hegyeket.

Fel érvén a' völgynek, minnyájan Bérczére,
Kerülő álíttá kit kit a' helyére,
Kért, ſenki közülünk hogy ne mennyen féle,
Sem háfra, ſem oldalt, ſem pedig előre.

Mondá; hogy leg roſzſzabb hajtásba bé menni,
A' helyet el hagyni, és más helyet venni,
A' vad az el hagyott helyen fog termeni,
Ált ſzalad, mivel ott Puskás nem fog lenni.

Kértem, hogy a' Gróffot jó helyre állíttsa,
Bal felöl Jágerét; ki ött ne tágíttsa,
Én jobb felöl állok, a' többit indíttsa
Akár merre, 's bár melly hellyekre fordíttsa.

Bértzeken a' völgyet jól körül állottuk,
Már kürtyöket fújják Peczérek, hallottuk,
El is ereſzték a' kapókat, mondottuk;
Azért füleinket, mi ébren tartottuk.

Digitized by Google

A' kopók ſerénnyen, a' fűröket bujták,
Bíſztattak Peczérek, kürtyeiket fújták,
Fütyülésseikkel gyakorta újíták,
Kopókat neveken huj hujjal ſzólítták.

A' Trubács özeknek akadván nyomára,
Vagy hármat czihantott 's mingyárt a' ſzavára
Mind hozzá futottak, ki erre, ki árra
Szaglált, hogy akadgyon a' vadra magára.

Egyſzer a' Voldinka, el ſikojtya magát,
Tyifi, tyafi, tyafi, kettőſzteti ſzavát,
A' többi meg halván ennek éles hajtát,
Segíték; hallani ſzép vólt ezek hangját.

Kilencz özek vóltak így egy garmadába;
Szépen olvashattam azokat futtába,
Szaladván a' tulsó bércznek óldalába,
Edgyik a' másiknak ſzökött a' nyomába.

Puskája ſárkánnyát minden itt fel vonta,
Sok a' pofájánal kéſzen is tartotta,
Reſzketve a' vadat látni óhajtotta,
Bár ſemmit ſem látott, még is erányzotta.

A' túlsó óldalon estek ſok lövések,
De kevés özeknek lett ott el eſsések,
Mert nem ſzünt kopóknak az ö czehelések,
Sőtt még ujíttatott ſebes kergetések.

Digitized by Google

Éppen a' bértz föben essett egy puska ſzó,
Ki ott lött hallottam, kiáit Hahó Hanó!
Tudtam vadat ejtett, mondottam már e' jó,
Mert ugatta a' lött vadat ott egy kopó.

Ezen lövés után, több réſzre ſzakadtak
Az özek: kopók is több felé hajtottak,
Három ebek kettöt felénk fordíttottak,
Éppen a' Gróff elött, ſzépen meg állottak.

Az elsöt vette ö frét ſtucza czéllyára,
Hozzá lött, mingyárt is bukkot az orrára,
Nem bírhatván magát, dült bal oldalára,
A' Gróff oda futván, rá térgyelt nyakára.

Nyöstény vólt, hamar is ki adta páráját,
Melly reá hajtotta, meg látván kutyáját,
Végig ſimogatta kedves hárfácskáját,
E' tsak nyalogatta földön az öz ſzáját.

Örültem, hogy jól lött, a'Gróff, 's nem hibázott,
Bak, t felém jönni látván, öröm rázott,
Nyak ſzirt löttem eztet, hogy ſzint úgy bakázott,
Sebessen jött; este, azért karikázott.

E' Bakot emeltem a' Gróff nyöstényéhez,
Itt van, had feküdgyön a' Feleſégéhez,
Bízok én a' Nagyſád, 's magam lövéséhez,
A' többi ritkán jut vad meg öléséhez.

Digitized by Google

A' túlsó óldalon, edgyikérûl másra
Futottak az özek; hatnak is rakásra
Kellet vólna esni, a' ſok puskázásra,
De tsak egy essett ott annyi ſok hajtásra.

Már ezen hajtásba egy öz ſem maradott,
A' ſok roſz puskás köſzt bátran ki ſzáladott,
Ki tudgya hogy eddig már meddig haladott,
Kár hogy ött jó kopó utánnok fáradott.

Azért kiáltottam, hogy ide jönnének,
Már héjába várnak, jobb öſzve gyülnének,
És az új hajtásrúl rendelést tennének,
Mihellyest a' kutyák viſzſza érkeznének.

Tsak hamar minnyájan mellettünk termettek,
Jágerek, Peczérek, Urak ide jöttek,
Itt két özet látván, ſzemet mereſztettek,
Hogy edgyet a' Gróff lött, azon örvendettek.

Báró vólt, a' ki az elsôtt el ejtette,
Az is Bak; Jágere ezek mellé tette;
Hogy annyi puska ſzólt, tsudálta felette,
És még is tsak három öznek lett el este.

Itt Gavalér, Jáger, ſzólga is puskázott,
Tizen hét vólt, a' ki közöttök hibázott,
Egy mondá harmattúl ſerpenyûm bé azott,
Más hogy árnyékba ált, reſzketett, mert fazott,

Digitized by Google

Más mondá; hogy tompa nagyon a'kovája,
Vólt kinek fel lobbant, nem ſült bé flintája,
Vólt a' ki el esett, meg görbült puskája,
Több illy hazugſágot, mondott ſoknak ſzája.

Maga özét minden Gavalér találta,
Mert vagy orra bukkott, a' mellyet jól látta,
Vagy ki nagyon vérzett, hogy nyomát vizsgálta,
Sok előtt el is dűlt, fel kőltét csudálta.

Más a' földrűl ſzörit ſzedte két kezekkel,
Más a' bőrit tette; rostává ſrétekkel,
El törvén négy lábát, el ſzaladt ezekkel,
Hogy ezek így vóltak, petsétlék hitekkel.

Mig magokat mentek ſok ſzép hazugſággal,
Puska por Tülkömhöz nyúltam hamarſággal,
Tenyeremre önték port én gyorsasſággal,
Meg kevertem aztat turhas nyálosſággal.

Mikor olly híg vala, mint a' leg hígabb ſár,
Mondám: Urak! az a' Jáger ſzokás rég már,
Hogy a' ki hibázik, azt bűntetni nem kár,
E' hát bűntetésse, 's mindenike így jár.

Akkor az újjammal azoknak pofáján,
E' mázzal festettem bajuſzt orra táján,
Ki kétſzer hibázott, két vonást orczáján
Húztam; pirúlt is e'; dupplán tett hibáján.

Digitized by Google

De rám azért egy is haragra nem indúlt,
Sőtt sok nevettébe majd tsak hogy meg nem fúlt,
Hogy azt le tőrüllye orczájához nem nyúlt,
Sok pökött, a' kinek e' máz szájjába húlt.

Peczérek kürtöltek, hogy viszsza jöjjenek
A' kopók; két erős lövést is tettenek,
Egy más után hamar itten termettenek,
Szüköltek, 's kedvekbe mi reánk szöktenek.

Jágerek özeket frissen fel bontották,
Béleket a' kopók elikbe ontották,
Fel falván, Petzérek meg öszve lántzolták,
Özeket Lovászok lovokra vonczolták.

Kerülők vezettek minket új hajtásba,
Egy óráig kellet menni az állásba,
Itt kopók is mentek tovább mint a' másba,
Völgy elein hagytuk azokat rakásba.

A' bértzeknek élin, sorba állíttattunk,
A' völgy sürő mély volt, meszsze nem láthattunk,
Én, Gróff, meg a' Jáger, ormokra álhattunk,
Ezekrül másoknál jobban vigyázhattunk.

Kerülő ki minket állásban állíttott,
Botsásd a' kutyákat, imigyen kiáltott,
El botsájtván, mingyárt minden kopó hajtott,
Ki özet, ki Rókát, ki nyúlat ugratott.

Digitized by Google

Négy kopó ôzekkel ki kapott elôre,
Mellyek fel ſzaladván egy magos tetôre,
Egy Gróff edgyet el lôtt, bukkot ez egy kôre,
A' Jágere pedig rá lôtt egy meddôre.

Ez is jól találta, mert bukfettyet vetett,
És tsak egy lépést is tovább nem mehetett,
Még öt öz ſzaladott, mert hajtottak hetet,
Ezek közül edgyet a' kerülô le tett.

A' Lantos, mivel már a' többivel nem gyôz,
Maga hajtott; ugrált elôtte egy Bak ôz,
Gondoltam, belôled a' ſzakács sütt 's majd fôz,
Most mingyárt orrodat érri puskapor gôz.

Grófomra jött, 's amint ált, ugrott egy omlást,
Hozzá lôtt, és nem is teve ez több ugrást,
Lábaival tett egy kevés hadarázást,
Szemei zôdültek, meg döglött mingyárást.

Voltmon kutya, maga hátrúl hajtogatott,
A' völgynek fenekén, a' hol is forgatott
Egy vadat: a' Gróff már régen rá halgatott,
De mivel mind eddig velem nem ſzólhatott;

Most mondá: jó Fôldim, meny le tsak a' Völgybe,
Vigyáz, mit hajt Voltmon, ott a' sürô Tölgybe,
Nyúl leſz, lôd el, hogy ha veheted elôdbe,
Régen fáraſztya már ſzegényt a' sürôbe.

Digitized by Google

Le menvén, meg áltam árkok mellyékénél,
Láttam fut a'Róka, egy gyertyán sürönél,
Galagonya fának meg ált a' tövénél,
De itt nem láthattam, több tagját fejénél.

Mivel Voltmon vala mindenüt nyomába,
Be ugrott egy régi víz mosás árkába,
Végig menvén, közel estem eránnyába,
Láttam, lövéssemnek most van jó czéllyába.

A' mint a' puskám sült, ô is le feküdött,
Voltmont nem fáraſztá, 's vele nem küſzködött,
Sem egerek után többé nem ſzökdösött,
Hanem tanyiſztrámba dögölve feküdött.

Frissen a' puskámat itten meg töltöttem,
Gróff felé menésem lassadgyába tettem,
Voltmon a' süröbe keresgélt mellettem,
Hogy farkát tsovállya, 's fürög; éſzre vettem.

Hát tsak el jajdúl itt, 's egy nyúlat ugratott,
Ez is mint a' vak Tyúk; lábamig ſzaladott,
Hogy tölem egy régi úton el haladott,
Úgy meg lőttem, mingyárt hogy helybe maradott.

Ezt is tanyiſztrámba vetém a' Rókára,
Véltem, hogy ſzükségem már ma a' Flintára
Nem léſzen: hajtás is mégyen már fottára,
Ugyan tsak meg töltém, még is utóllyára.

Digitized by Google

Egy mogyoró sûrõn, mint mentem kereſztûl,
Itt egy Csáſzár madár, zúgással fel repül,
Éppen jó lövésre, egy Cserfára fel ül,
Mondottam, enyim vagy, tudom puskám jól sûll.
Fel mentem a' Gróffhoz, hol is ſok Gavalért
Találtam; hajtásbúl már ſok hozzája ért,
Mindenike kérdett, a' ki tsak hozzám tért,
Hogy mire puskáztam, mit lõttem, arra kért.

A' Csáſzár madarat a' Gróffnak nyújtottam,
Nyúlat tanyiſztrámból földre hagyítottam,
A' Rókát ki vévén, lábra állíttottam,
A' körûl állókhoz ezeket ſzóllottam:

Ki mutattya meg most, és ki tud hozzája,
Róka tagjainak mellyik azon tája,
A' hol van az õ ſzép illatú pézsmája,
A' mellyen, ha alſzik, fekſzik orra 's ſzája. (a)

Mind Urak, Jágerek néztek tsak egy másra,
Nem tudott felelni egy is e' mondásra,
Frissen ki ſzakítván, Gróffnak a' ſzaglásra
Oda adván, gyültek melléje rakásra.

(a) Ritka Jáger tudgya, de bizonyos, hogy a' Rókának vagyon pézsmája, a' mellyen õ alvássába az orrát tartya. Ez egy bokor ſzõr a' felsõ réſzin a' farkának, mint egy három újnyi ſzélességre a' farka tövétûl, ezen ſzöröknek töve, mint egy penéſzesseknek látſzatnak, az ember ki-ſzakítván igen jó illattyok vagyon.

Digitized by Google

Edgyik a' más után mindenik ſzaglotta,
Gyönyörü illattyát nagyon csudállotta,
Minnyája is nyilván aztat meg valotta,
E' Jáger titoknak hírét ſem hallotta.

Peczérek kutyákat vetették ſzvorkára,
Vadakat kötötték Lováſzok lovára,
A' ſok éh has korgott, vágyott vacsorára,
Vígan mentünk, mert vólt vadunk a' tanyára.

Peczérek kopókat, mingyárt jól tartották,
Ozeknek a' máját ſzakácsok rántották,
Edgyiknek czímerét nyársra is fel vonták,
Mert azt a' Jágerek frissen fel bontották.

A' ſzolgák hordották gyorsan az étkeket,
Gavalérok magok kapták a' ſzékeket,
Kiknek a' hol teczet ott vették hellyeket,
Nevetnem is kellet hogy néztem ezeket.

Mert itt egy ſem evett, hanem mind farkas falt,
Minden étel jó vólt, mellyet ſzakács tálalt,
Gulyás húst, kápoſztát, Bosport, hurkás patzatt,
Leg inkább habzsolták Austrigát egy ſem nyalt.

Nem hordták itt körül ſzolgák a' tállyokat
Étellel, hogy ſorra kínállyák Urokat,
Kiki a' tálba nyúlt, rakott falatokat
Maga tanyérára, mint egy kis halmokat.

Digitized by Google

Kiáltottak rájok ſoká trancséroznak,
Adgyák egyſzer ide, annyit mit motoznak,
Öz máját is, hogy ök ollyan késsön hoznak,
Talám mind ittasok, azért ſzunnyadoznak.

Tsak hamar ſomlyai, 's neſzméri bort kértek,
Húſz, 's több butellákat, hamar ki is mértek,
Borok hordássára ſzolgák allyig értek,
Butellák aſztalra már nehezen fértek.

Tokai borokat ezek után ittak,
Ezektül hevülvén zajgottak vígadtak,
Magok lövéssekrül most ſzebben hazudtak,
Engem, hogy roſz kedvem van, azért vitattak.

Feleltem, ha ettek, nékem is kell enni,
Még az éhes ördög ſem ſzokott víg lenni,
Vacsorához mi is mostan fogunk menni;
Meg látom azután, majd mit fogok tenni.

De bezzeg még mi is ugyan hozzá láttunk,
Mert tálak fenekén tsak keveset hagytunk,
Borunk is elég vólt, hogy egyſzer jól laktunk,
Ki, ki jót nyújtózott, 's pipára gyújtottunk.

Ki ſziván; az Urak közé bé ugrottam,
Mind Bachter, tíz órát köſztök ordítottam,
Mennyetek aludni, korhelyek! mondottam,
Holnap vadáſzni kell, mennünk rikojtottam.

Digitized by Google

TIZEN EDGYEDIK TZIKKELY.

El mentek; ſok allyig álhatott lábára,
Magát mind ruhástúl vetette ágyára,
Sátor köteli közt ſok bukkot orrára,
Fel költ, és morogva ment maga vaczkára.

Nem ſzolga, de a' bor ezeket ringatta,
Ki káka bélü vólt, olly azt ki is adta,
A' bor Ulrich nevét vele kiáltatta,
Végtére ugyan tsak mélyen el altatta.

Kopókhoz kergettem mind a' Peczéreket,
Feküdni mennyenek, intém Jágereket,
Kezdettek már Német; és Cseh énekeket
Dalani: mert a' bor éleſzté ezeket.

Tegnapi helyèmre én is heveredtem,
Bundám alatt ugyan gyakran ſzenderettem,
De el nem alhattam, ſokſzor fel ébredtem,
Nem mezſze egy Jáger lármázott mellettem.

Mit tegyek! réſzeg ez, vele nem ſzólhatok,
Mint józan emberrel ezzel nem bánhatok,
Még belém fog vezni, attúl is tarthatok,
Rá ſzedem majd vele, csillagot rúgatok.

Digitized by Google

Frissen egy mogyoró pálczát le meczettem,
Meg hasítván végit, Zsarádnakba tettem,
Talpa felett, lába ujjához illetem,
Oda forró párát fiſzterikeltettem.

Fel ugrott fektébül, de én el ſzaladtam,
Bögött mint az örült, én pedig kaczagtam,
Ö tánczolt, én pedig helyemre ballagtam,
Sacrament mondását bundámba halgattam.

Fájdalma megſzünvén, ö ſem Aubégatott,
Csendesség lett, már itt, most minden alhatott,
Mivel kótyagos vólt, 's nappal el fáradott,
Velem edgyütt, ö is hamar el ſzunnyadott.

Ki aludván magam, fel költem 's fel áltam,
Lucifer csillagát már fent lenni láttam,
A' hajnal hassattát, dohányozva vártam,
Tüzek között hol fel,'s hol meg alá jártam.

Látván; hogy Ég kékje, kezd már ſzökélleni,
Mondottam: már fel kell minnyáját költeni,
Lehessen idejek, ruhát fel ölteni,
Nem jó a' ſzép regvelt héjába tölteni.

Két Peczért, és azon nyúgodt tíz ebeket,
Mai vadáſzatra viſzik, a' mellyeket
Sátorok elibe vezetém ezeket,
Peczéreknek mondám, fújják a' kürtyöket.

Digitized by Google

Kürtök fúvássára kopók ordítottak,
Mind véknyan, vastagon, egyre sikójtottak,
Kiáltva bíztatván, jobban újjíttottak,
Mint annyi Oroſzlány lármát indítottak.

Fel költ e' lármára itt minden Gavalér,
Nevette mondották, Te átkozot hóhér,
Megint meg ijeſztél, ugyan vagy te katzér,
Mond meg annyi ebség fejedbe hogyan ſér.

Mondám: Nagyságtoknak én hajnalt vonattam,
Ezek musikásim, kutyákra mutattam,
Hogy még ſzebben mennyen, kürtöket fúvattam
Principál Tónuson magam ordítottam.

Erre ki öltözött, ki ſátorát nyitta,
Ki már a' meg főzöt kávéját is itta,
Ki hogy frissen nem jön, a' ſzolgáját ſzitta,
Ki pedig füttyentet, a' Jágerét hitta.

Melly csillagot rúgott, jöve utollyára,
Grófja éſzre vette, hogy sántít lábára,
Kérdeſzte mi lelte, mi baja lett árra,
A' Jáger így felelt Grófjának ſzavára:

Hogy lábát nem egyéb; vagy Gerény meg kapta,
A' vagy mérges Hörcsök aztat meg harapta,
Mivel aludtába tám bé nem takarta,
Lehet, hogy más mérges állat is meg marta,

Hara-

Digitized by Google

Harapássa, úgy mond, mind a' tüz égetett,
Kínomba sem álnom, ülnöm sem lehetett,
Mig fájdalmom tartott, egy óra telhetett,
Mérges állat vólt, melly lábamhoz férhetett.

Parancsolta Grófja, hogy tanyán maradgyon,
Olajjal a' lábát kennye, és nyúgodgyon,
Ha el menne, féltö, jobban ne dagadgyon,
És a' kicsiny roſzbúl nagyobb ne áradgyon.

Ezek így történvén mi fel kerekedtünk,
Kopók, és Puskássok két óráig mentünk,
Mig azon erdökhöz, mi hozzá érhettünk,
A' kerülök által hová vezettettünk.

A' kopóknak láttuk, nagy kedvek érkezet,
Sok ásított, és ſok ſzükölt, ſok ugrást tett,
Ki a' hátán csúſzot, ki bokrot vizellet,
Ki hátrúlsó lábbal kapart, ki füvet ett.

Kerülök mondották: ma golyobisokra
Léſzen ſzükség, mert ma elég ſzarvasokra
Fognak majd akadni kutyák, 's Farkasokra,
Fegyverét töltse meg kiki jól azokra.

Sivatag erdö vólt, és itten a' Bértzek
Meredekek vóltak, kö ſziklák mind Értzek,
Állottak; közöttök Bik fák allyig fértek,
Súgár magos Fenyük majd fellégig értek.

Digitized by Google

Talám kő ſziklává Echó változássa
Itt történt, mert nagy vólt, ennek a' hangzássa,
Bizonyíta eztet ſzavak viſzſzázássa,
Sefét vólgyekben is a' víznek zúgássa.

Mint tegnap, ma is úgy, a' bértzek tetejit,
Mind körül állottuk leg ormosb hegyeit,
A' pétzérek adták kürtölve jeleit,
Hogy kopók ſzabadon futtyák már vólgyeit.

A' nagy Dojbán kopó vad nyomra akadott,
Ez az, melly Kurlándi fajtából ſzakadott,
Hazug böffentésre ſoha ſem fakadott,
Most is a' vad nyomán, igazán haladott.

Ollykor, ollykor teve tsak egy egy böffentést,
Többi kutyák halván ejteni czehentést,
Sürgötek, forgottak már több tett jelentést,
Mintha adtak vólna Puskássoknak intést.

Hogy jól vígyázzanak, mert itt nagy vad léſzen
Azért mindenike tartsa magát kéſzen,
Hogy ha azt fel verik, 's merre futást téſzen,
Lövés nélkül ki ne mennyen bár melly réſzen.

Erre Londra, mellyet hoztak Ukrainából,
A' Tatár Mursának kopói fajából,
Szalkás nyöstyén vólt ez, kutyáknak javából,
Azt meg is mutatta maga hajtássából.

Digitized by Google

Mert a' ſzarvasokat fel vette, 's hajtotta,
Vékonyrúl vastagra ſzavát váltoſztatta,
Szavát halván kutyák, mind a' tíz lógátta,
Edgyik jobban mint a' másika nógatta.

Meg vallom, ſzép hangja, a' jó Orgonának,
Edgyessége hallik a' Harmóniának,
De halván hajtássát ezen tíz kutyának,
Enged orgona is ezek ſzép ſzavának.

Egy ſzarvas, egy meddő, három borjas Tehén,
Mind maga borjával a' Völgynek bal felén
Szalattak: egy Peczér, egy gerénd tetején
E' lött itt egy borjút, a' hajtás elején.

A' Bika elöl ment, többit vezérlette,
Nagy ſzarvát a' hátan végig le fektette,
A' Meddő két Tehén vezérét követte,
Annyának két borjú mindég vólt mellette.

Hasítá futássok a' nagy ſürőséget,
Törte lábok a' meg áſzott tseplyeséget,
A' dült fát ált ſzökték mint a' ſemmiséget,
Mint a' tért úgy futták, a' meredekséget.

A' Grófra ſzaladtak éppen jó lövésre,
Nem több; hanem mint egy huſzon ött lépésre,
Én már tsak füleltem, a' lövés tevésre,
Hogy oda futhaſſak a' vad el esésre.

Digitized by Google

Stuczal lőtt: Bikának érte kamaráját,
Golyobis ált járta mind tüdejét máját,
El dűlt, rúgodozva adta ki pátáját,
Nyelve óldalt tsüggött, úgy tette bé ſzáját.

Mikor oda értem, még akkor veczkendett,
Ki folyt piros vére, ájába fetrengett,
Hahót kiáltottam, ſzintúgy a' föld rengett,
Vivátot is; ſzavam, völgyön végig csengett.

Hogy oda érkeſztem, felette csudáltam,
Kétſzeméből könyvek folytak ki jól láttam (a)
Meg vallom, e'ſzarvast én nagyon meg ſzántam
Mivel mind ember sír, úgy sírt, azért bántam.

A' Grof is tsak hamar ide el érkezet,
Jól löttem é Földi? engemet kérdezet,
Mondám: illyen lövés Grófot vagy Herczeget
Illet. Erre nyujtot én nékem jobb kezet.

Ált kócsoltam ötett, 's fel kaptam a' földrűl,
Danlásſal emeltem ött a' ſzarvas körűl,
Szólt: mit csinálſz Bohó! mondám, ſzívem örűl,
Táncz köſzt majd le estem ö véle egy körűl.

(a) Bizonyos dolog az, hogy ha a' ſzarvas febbe esik, sír, és könyvek folynak ſzemeiből a' két pofájára.

Digitized by Google

Le tettem azután a' szarvas hátára,
Mondám: Üllyön Nagysád maga Trónussára,
Nincsen is közöttünk érdemesseb árra,
Edgyikünk sem kapott, illy ditsö prédára.

A' Lövésre a' több vadak meg bódúltak,
Mingyárást is azok helybe meg fordúltak,
A' Kutyákra szemköszt, sjedve tódúltak;
De mivel itten is lettek meg szorúltak,

Mingyárt fére csaptak a' tulsó öldalra,
Szép volt figyelmezni azon nagy Zuhajra,
Szebb volt meg halgatni a' kopó zivajra,
Juttottak a' vadak itt ugyan nagy bajra.

Tsak hamar fel értek a' túlsó tetöre,
Egy fö Nemes Úrfi rá lött a' Meddöre,
Találta; esett ez, hol hasra, hol före,
A' véri nagyon folyt, mind omlásra, 's köre.

Hultaj kopó, 's Zahraj, vérit meg szagolták,
Gyorsan mentek nyomán, és nem tágitották,
Sürö Eger fák köszt posványba hajtották,
Ott mint jobbrúl, balrúl fülön fogva fogták.

Bögött; 's mint bögését az Úrfi hallotta,
Futott: Czoki! Czoki! mindég kiáltotta,
Míg oda ért, a' két kopó meg fojtotta,
De meg nem szaggatta, és meg sem rontotta.

Digitized by Google

Már tsak három Tehén, 's két borjú maradott,
Ez is a' hajtásbúl már mind ki fzaladott,
Utánnok nyólcz kopó héjába fáradott,
Mert fzarvas nem fordúl, ha meg háborodott.

Borjával, mellyett lött, hozzánk jött a' Peczér,
Mondám: be gyönyörû, mint háj-falat kövér,
Bõri a' Parducznak majd börivel fel ér,
Fénylet veres fzõri, barkája vólt fejér.

Szólt a' Peczér, Urak! itt egy Farkas kullyog,
A' völgybe mint bédúlt, ide 's tova fullyog,
Kopók hajtássátúl lövéstûl fél 's húllog,
Árkokbúl fûrõbe meg meg viffza bollyog.

Szavára flintámat dûlt fáról fel kaptam,
A' merre mutatott, arra le ballagtam,
Ólálkodtam, gyakran meg áltam, halgattam,
De femmi jeléré eddig nem akadtam.

Egy vastag Barkótza fának a' tövénél
Meg vontam magamat, az árkok fzélénél,
Petzér kürtyét fújván, látom a' fûrõnél,
Áll a' Farkas, nagyobb akár melly üfzõnél,

Túl rajta a' völgybe az edgyik kerülõ,
Fektébe meg látvan egy nyúlat, hozzá lõ,
Meg íjedt a' Farkas, ügetve felém jõ,
Hogy enyim leffz, itt a' reményfég bennem nõ.

Digitized by Google

Közel jött; két első lábát köre tette,
A' kürt fúvást, 's lövést, arrúl mint fülelte,
Hozzá lövén, mingyárt a' földre vetette
Magát, és két ölre a' gyepet reszelte.

Egy erös husangot találván, fel vettem,
Tsattogott fogával, fejét addig vertem,
Testébül párját mig ki nem kergettem,
Mondám: Juhász Uram! úgy é meg fizettem?

Le futott a' Peczér puskám szóllássára,
Mingyárt gúst tekertünk Farkas négy lábára,
Egy rúdon emeltük a' Gróff állássára,
Nagy vólt: sokan jöttek csudálkozássára,

E' három vad körül, már mind öszve gyültek,
Gróff nagy szarvassának, minnyájan örültek,
Ki dült fán, ki kövön, a' mint sorba ültek,
Meddöt is el hozván, nagyságán el hültek.

Itt Urak egy vadász tanácsot tartának,
Mondák: két kutyánk van, többik el hajtának,
Sok szólt: meg várhattyák, mig viszsza jutnának,
Itt a' tüznél addig meg nyúgodhatnának.

Egy kerülö szóllott, már ma a' kutyához
Nem bízhatunk, mert ök, a' Majki pusztához
Hajtották, fekete víznek a' szárához,
Néma Barátoknak kalastoromához.

Digitized by Google

Jobb leſz; a' Peczérek maradgyanak hátra,
Szünet nélkül fújják kürtyöket kutyákra,
Ha el jönnek; hánnyák azokat ſzvorkákra,
Jöjjenek el velek lassan a' tanyánkra.

Maga elöre megy, két konyha ſzekéret,
Kikre a' vadakat rakják, ide vezet,
Minden Gavalér is a' tanyára mehet,
Meg fáradt kutyákkal vadáſzni nem lehet.

Meſzſze el hajtottak a' Vértes ſzélére,
Viſzſza nem érkeznek, csak késsö estvére,
Holnap is erdönek viſzi olly réſzére,
A' hol a' vadáſzat leſz ki ki kedvére.

El ment a' kerülö, a' nap délen állott,
Itten ſzolgájára minden Úr kiáltott,
Hozzál ſódart, Csibét, mellyet ſzakács rántott,
Más tréfált, kenyeret hozzál, ne hozz Fánkot.

Vólt itt ſok hideg ſült, ſódar, vólt ſzalám is,
Foghagymával ſpékelt fejér pecsenye is,
Kappanok hidegen, Lúdak, és Pókák is,
Komáromi Czipók, Budai Zsemlyék is.

Látván ſokaſágát, mind ezek ſzámának,
Ordítottam bor kell, bor a' katonának,
Gróff Laib Huſzárjának ſzóllottam Gyurkának,
Fiam Gyurka bort hozz, bort a' katonának.

Digitized by Google

Mondák: Tatár adta, Földi! egyél jobb leſz,
Mert ha mingyárt iſzol, az eſzed majd el vesz;
El maradoz, és téged még a' Farkas meg eſz,
Mi nagyobb; te veled mulatſágunk sem lesz.

Szóltam: álásomba ettem nyers szalonnát,
Szép fejér kenyeret, azzal veres hagymát,
Egyenek az Urak, én kiáltom Gyurkát,
Bort a' katonának, Gyurka hozz butellát.

Hozott is, fel öntém én a' vigyorgóra,
Üres már: az Urak, nevettek e' szóra,
Más Gróff szolgájára, kiáltott Jankóra,
Adgy néki bort; ne néz mint borjú ajtóra.

Ide adván mondám: az Urak éllyenek,
De e' mellet frissen igyanak egyenek,
Ideje van, hogy már lovakra üllyenek,
A' napnak fénnyénél tanyára mennyenek.

Szolgák is jól lakván, mind lovakra ültek,
Nyargaltak, danoltak, sokan le is dültek,
Veres Deresem vólt, azon engem üztek,
A' tanyáig el nem érhetvén el hültek.

Lovakat lováſzok, fel 's alá vezették,
Honnan való légyen a' Deres kérdeſzték,
Katona két ötsém, mondám, eztet nyerték,
Midőn Martinestnél Törököt meg verték.

Digitized by Google

Czirkáziai ló, nékem úgy íratták,
Vitéz Bég ült rajta, de ezt ök le vágták.
El fogott ſzolgái ezt bizonyították,
A' Bég ezer Lévet (a) adott érte mondták.

A' Gróff nevettébe, majd hogy meg nem hasatt,
Szólt: Földi nem láttam, mint Te olly hamissat,
Ugyan tudod verni hidegen a' vasat,
De igen vastagon hánſz elöttök hársat.

Mert hogy enyim a' Ló, azt ſok cseléd tudgya,
Majd ki Urával ſzól, nékie meg mondgya,
Szavadat elötte majd a' cserbe hadgya,
Mondám: most tsak borra van mindennek gondgya.

Ennek is vége lett, az Urak ſétáltak,
Jágerek és ſzolgák minden felé általak,
Parantsolatokra figyelmeztek, vártak,
Urak ma mint löttek, arrúl diſcurráltak.

A' Gróff beſzéd közben nyilván ki vallotta,
Hogy ez elsö ſzarvas légyen, meg mondotta,
Mellyet ma lött; ſzavát ſok Jáger hallotta,
Azért is mindenik egy mást unſzóllotta.

(a) Lév Török pénznek neme, a' régi idökben 4. másiást két kraitzárt tett, most két forintra emeltetett fel.

Digitized by Google

Szóllottak: Pajtások! a'Gróffhoz kell menni,
Mi Jáger Czéhünkbe bé kell ötet venni,
E' Tiſzteletünket meg kell néki tenni,
Czeremoniánknak ma meg is kell lenni.

Mimyájan csínossan mingyárt fel öltöztek,
Óldalokra Jáger késeket övedztek,
Kalapjokra ſzép zöld ágakat fel töſztek,
Zöld kabáttyokra is bal felöl azt fűſztek.

Melly csillagot rúgot, azt vezérnek tették,
Derék ember is vólt, azt jól cselekedték,
Majd mindent jól intéz, nem is rofzſzúl véltek,
Hogy légyen a' Fejek, 's ſzóllyon arra kérték.

Ketten, ketten jöttek lassú ballagással,
Gróff előtt meg áltak mély fő meg hajtással,
Többi Gavalérok látván, nagy futással
Mind oda érkeſztek, nézték bámúlással.

Hangossan így kezdé beſzédgyét a' vezér,
Téged, Méltóſágos Gróff, és nagy Gavalér!
Lelkesít nagy Lélek, vitéz ſzív, 's Nemes Vér,
Halgasd meg; a' mire a' vadáſzó czéh kér.

Mi Czéhünk olly nemes, mellybe ſok Méltóſág,
Sőtt koronás Fejek, 's több más hatalmasság
Bé vagyon iktatva, és ezen ſokaſág,
A' Vitézi Rendhez nagy hasonlatosság.

Digitized by Google

Kérünk legyél tagja ezen nemes Czéhnek,
Enged reád tennünk díszét czímerének,
Lövéssedet tarttyuk lövés remekének,
És egy meg mutatott, vitézség nemének.

Kivánnyuk meg tenni czeremoniánkat,
Veled el végzeni mi szokott pompánkat;
Meg tartani szükség Jáger regulánkat,
Vegyed áldozatúl mi szíves munkánkat.

A' Gróff ékes szókkal tette köszönetét,
És ha ők olly nagynak esmérik érdemét,
Örömest Tag lészen, mert tiszteli czéhét,
Mindenre készen van, itt meg hajtá fejét.

Az alatt kerülök, 's vadak érkezének,
Nyomokba s' kopók, 's Peczérék jövének,
Vadakat kocsikrúl itten le tevének,
Gróff által lött szarvast külön emelének.

Fordíttották eztet Jágerek hasára,
Egyenessen állyon, gondgyok vólt szarvára,
Bokrétát kötöttek tizen négy ágára,
Hintettek virágot végig a' hátára.

Szép fenyü ágakkal körül akasztották,
Négy lába körmeit, mind meg aranyozták
Módossan; ki tsüggött nyelvét fel czifrázták,
Gyönyörü vólt nézni, mint azt fel ruházták.

Digitized by Google

Ollyat mint kar ſzéket hamar épitettek,
Baldakínum helyét, gallyakat rá fedtek;
Minden óldalait, így ékesítettek,
Czitron, 's Narancsokat, ágakra függettek.

Inkább Trónus vólt ez, mint ſem vala kar ſzék,
Mutattatott ezzel ſzemnek gyönyörű Ék,
Tsudálva néztük ezt, mert valóba vólt ſzép,
Mondtuk, csudálná ezt Budai, 's Pesti nép.

Egy koſzorút fontak Borostyán ágakbúl,
Bokrétát kötöttek Hanga fa gallyakbúl,
Négyet földbe ástak nyír fiatalakbúl,
A' ſzarvas fejéhez kettőt, 's kettőt hátrúl.

E' Trónust ſzarvasnak farához emelték,
Az ülés helyére a' koſzorút tették,
Négy ſzorkát a' ſzeglet nyír fákra függették,
Peczérek e' hellyet kürtökkel őrzötték.

Mint elébb, olly rendel mentek az Urakhoz,
Leg ottan, a' mint ők el értek azokhoz,
Mély fő hajtássokat tették minnyájokhoz,
Vezérjek itt újra így ſzólla a' Grófhoz.

Méltóſágos Gróff Úr! íme meg jelentünk,
Mivel kegyességed kíván lenni köſztünk,
Malaſztyának tartya eztet egéſz Czéhünk,
Már minden kéſzen van, ha úgy teczik mennyünk.

Digitized by Google

Meg indúlt Jágeri ſzép öltözetébe,
Vették azok ötet magok közepébe,
A' Vezér elöl ment, Fö Jáger képébe,
Mindenike tartott, zöld ágat kezébe.

Leg ſzebb vólt, hogy titkon ök fel öltöztették
Egy fiatal Jágert, fel ékesíttettek,
A' tölök el kéſzült Trónusra ültettek,
Kivel is Diánna ſzüzet képzeltettek.

Fürtökbe le függött haja két vállára,
Tegez vólt akaſztva a' jobb oldalára,
Kötöttek nyilakkal puzdrát a' hátára,
Négy Agár vólt füzve, hoſzſzú porázzára.

Mint ſisak válami, olly vólt ennek fején,
Fénylett gyönyörüen fél Hóld a' tetején,
A' fent írtt koſzorút tartotta jobb kezén,
Feküdtek hat kopók Trónusa elején.

Tiſzta fejér vala többi öltözete,
Sok féle vad bőrbül állott prêmezete,
Zöld pántlikácskákkal vólt a' hímezete,
Illy ſzínü ſzélessel esett övedzete.

Csudáltuk, hol vették ezen öltözetet,
A' Jáger rendes vólt, tett ſzép tekintetett,
Leg jobban csudáltuk, hogy ö nem nevetet,
Mint illik, úgy végzé ezen képzelletet.

Digitized by Google

Jágerek a' Gróffot éppen a' ſzarvashoz
Vezették, mert közel vólt ez a' Trónushoz,
Térd hajtást tevének az Isten Aſzſzonyhoz,
Ki vont Jáger késsel így ſzólt Vezér ahoz.

Te nagy Isten Aſzſzony, ſzüzesség csudája,
Több Isten Aſzſzonyok tüköre, példája,
A' Nagy Jupiternek leg kedvésb Mátkája,
Vadáſz ſeregednek kegyes Pátronája!

Kérünk engedgyed meg, hogy ezen Gavalér,
Kitül már ontatott ſok vadakbúl ſok vér,
Áldozatod légyen, lehessen egy olly bér,
A' mellynél nemessebb oltárodra nem fér.

Engedd meg, örökös Te Híved lehessen,
Vadáſz ſeregedben helyt ö hogy nyerhessen,
Még ma mi czéhünkbe bé is férkeſztessen,
Im; e' mi kérésünk enged meg kegyessen.

Itt az Isten Aſzſzony kevessé a' fejét
Meg hajtá, és ezzel adta annak jelét;
Hogy illy áldozattal töltik az ö kedvét,
Mindenike erre meg hajtá a' térdét.

Négy Jágerek Gróffot a' ſzarvas hátára
Fektették, kezeit tették a' ſzarvára,
Két ſzvorkát, mint békót, kötöttek lábára,
Egy flintát, vadáſz kést kereſztül vállára.

Digitized by Google

Jobbrúl hat Jáger ált ki vont Jáger késsel,
Balrúl is ſzint annyi hasonló tevéssel,
Vezér Grófhoz jövén ſzép lassú lépéssel.
A' dologhoz fogott, ezen beſzélléshez.

Mivel ſzûz Diánna, mi Isten Aſzſzonyunk,
Kinek is hívei mi minnyájan vagyunk,
Meg engedte, Téged Czéhünkbe fogadgyunk,
Czímjével petsételt levelet is adgyunk.

Én Tégedet tehát e' ſzent ſzûz nevébe
Bé fogadlak az ô vadáſz ſeregébe;
Itten edgyet ütött Jáger késivel a' Gróff hátrúlyára.
Ezzel bé iktatlak Jágerſég Czéhébe;
Erre második ütéſett tette.
Ezzel Pajtássunk vagy ô jelen léttébe.
Erre harmadik tsapássát olly meg évezhetô képpen tette, hogy a' Gróff egéſz testével nagy mozdúlást tett.

Azon négy Jágerek ſzarvasrúl fel vették,
Sorrúl ſorra ôtet ſzépen meg ölelték,
Csókolták, és Pajtás nevével tiſztelték,
Háromſzor karjokon földrûl fel emelték.

Jágerek vezették innét Diánnához,
Le térdepeltették ôtet Trónusához,
Szólt Vezér: im híved jött nagy Aſzſzonyához,
Köſzönetét tenni, 's borúl ſzent lábához.

A'

Digitized by Google

A' kaſzorút tette kezével fejére,
Jáger kést övedzte bal felöl testére,
Trónussárúl le jött, ültette hellyére,
Ezen ſzókkal ſzóllott hozzája végtére:

Így magaſztalom fel, ki engemet ſzeret,
Trónussomon néki engedem a' hellyet,
Szûz nimfáim között illyen vígan lehet,
Vélek a' vadaknak üzéssére mehet.

Hívem vagy, és már vagy vadáſz ſeregembe,
Menyre, földre intlek tégedet ellembe,
Ne tégy botránkozást az én ſzûz czéhembe,
Acteon példája tartson félelembe.

Mingyárt a' Trónussal Jágerek el vitték,
És ſátora előtt egy öltárra tették,
Bé iktatás alatt ök ezt építtették,
Mezei virággal fel ékesíttették.

Tőlünk lövött vadak kétt oldalán fűgtek,
Más ſok vadáſz jelek körös körül csűgtek,
Négy Peczér kürtölvén a' kutyák örültek,
Urakkal a' ſzolgák ez oltárhoz gyültek.

Diánna itt fel ült maga Trónussára,
A' Gróffot ültette a' jobb óldalára,
Égett már a' nagy tűz ſzent áldozattyára,
Vadak Májját, bélét, ſzívét hánytál árra.

Digitized by Google

Jágerek az óltárt körül teményezték,
Mellynél Diánnának nevét énekelték
Gróff nevét is egész egekik emelték,
A' czeremoniát ezzel el végzették.

Szólt a' Vezér: Földi kedet is bé veszük,
Azon szép szarvasra majd reája teszük,
Czeremoniánkat röviden végezzük,
Pajtássunk lesz, Jáger késsel fel övedzük.

Mondám: sógor! nagy Úr nem kivánok lenni,
Szarvasra feküdgyek, arra nem fogiz venni,
Látom, vólna kedved, faromra rá tenni,
De keddel én sokkal többre tudok menni.

Többre is, mert ötet én nagyra jutattam,
Az Égi Planéták közé bé iktattam,
Mivel nem rég vele csillagot rúgattam,
De eztet nem tudta, magam is halgattam.

Ezek után a' Gróff, mind a' Jágerokat
Szóllítván; köszönte tett fáradtságokat,
Mig éll, Pajtássának tartya minnyájokat,
Adott nékik itt tíz szuverendórokat.

Ha a' vadászatnak egyszer vége lészen,
Meg igérte; Budán vendégséget tészen
Nekiek; és ki ki tartsa magát készen,
Bált is ád; hol szívek majd örömöt vészen.

Digitized by Google

Ezek után mentek Urak vacsorálni,
Hogy ma vígan vóltak, nem lehet csudálni;
Mert kevesset lehet illy napot számlálni,
A' mellyen lehessen illy ünnepet látni.

Sorba a' koszorút a' fejekre tették,
Butellákból a' bort kürtökbe töltötték,
Szép vadász versekkel egy másra köszönték,
De látván, már sokan eszeket veszteték,

A' Trónust bé vittem sátor közepére,
Nem látták; fel általam annak ülésére,
Bögtem: halgassanak Heróld hirléssére,
Kit szüz Diánna küld; 's adgya értéssére,

Hogy ő holnap korán vadászattyát tartya,
Ki ki feküdgyön le, azt parancsoltattya,
Valaki feküdni nem mégyen, tudattya,
Hogy azt holnap regvel meg kristiroszttattya.

Átkozott ember ez, minnyája mondotta,
Fel költek; szolgáját sok itt szólíttotta,
De szolga a' szemét allyig fordította,
Mert a' Czéh poharát sokszor fel hajtotta,

Minden Úr le feküdt a' maga ágyára,
Sok Jáger lármázván, nem ment tanyajára,
Mondám halgas fógor, mert majd a' plundrára
Rá vágok; el mentek, nem vették tréfára.

Digitized by Google

A' hajnal hasadott, midőn fel ébredtem,
Frissen a' bundámat a' földre vetettem,
Mintha ember vólna, bottal azt ütöttem,
Pufogott, én magam nagy jajgatást tettem.

Ezen jajgatásra Urak fel ugrottak,
Kit verek kérdezték, mind hozzám futottak,
Meg ölöd, ne üsd úgy, minnyájan szóllottak,
Végtére, ne bántsam, hátrúrúl meg fogtak.

Szóltam, hát nem látjátok, hogy a' Bundám verem,
Az is, mind az Urak, részeg vólt, büntetem,
Ha másszor azt teszi, meg kristiresztetem,
Fel költek az Urak? de már azt szeretem.

Midőn ezt kérdeztem, akkor jöttek észre,
Álmélkodva néztek ők itt minden részre,
Végtére nevettek, tőlem végzett készre
Szóltak; hányszor hosztál minketmár a' félszre.

Kerülők mondották, hogy már indúlhatunk,
Két Órába telik, mig oda juthatunk,
A' hol a' hajtás lesz, itten mit mulatunk,
Fáradtságunk után kedvünkre nyughatunk.

Ma Medvék, vad Kanok lesznek a' hajtásba,
Ki ki jól vigyázzon azért az állásba
Állyon minden veszteg, ne legyen zajgásba,
Ezek óldalt csapnak leg kisseb mozgásba.

Digitized by Google

Öz is elég léfzen, mert ott ſok mak vagyon,
A' völgy óldalai ſürök igen nagyon,
Reménylik ma ſok vad lövettetik agyon,
Mind jöjjön a' kopó, itt egy ſe maradgyon.

Minden Gavalér vitt egy Stuczot, egy Flintát,
Ki pedig ſtucz helyet puskát vitt, de duplát,
A' ſtucz golyobisnak meg adák flastromát,
Flintákba töltöttek golyobist, nyólcz postát.

Ki mondá; én reám bár csak jönne Medve,
Másnak vad kanokhoz löni vólna kedve,
Soknak leſz ma, ſzóltam; ſzíve meg íjedve,
A' lágy Pomádétúl ina melegedve.

Mentünkbe mindenik, Achilles vólt, s' Hector,
De ſokak ſzájából ſzólt a' tegnapi bor,
Mondám, ha Medve leſz, majd meg láttyuk ak-
El bújni nem ád é ſoknak ſzállast bokor. (kor,

A' mint már el értünk a' hajtás ſzéllére,
Néztem e' hajtásnak minémüſégére,
A' köſziklák között barlangok öblére,
Gondoltam; hogy itt már akadunk Medvére.

Sok mak vólt, azért is láttam túrássokat,
A' vad Diſznók tették ezen hányássokat,
Cser fákon is láttam ſok karmolássokat,
Medvék makért tették rájok máſzássokat.

Digitized by Google

Én a' flintám mellé egy jó fokost vettem,
A' Gróff is tsak közel állot én mellettem,
Vigyáztam is reá, mert ötet féltettem,
Jágerének légyen rá gondgya, intettem.

A' tizen nyólcz kopót mind el botsájtották,
Kürtöltek Peczérek, mindenkép bíztatták,
Kik könnyebbek vóltak, a' fürüt nyargalták,
A' ſziklás öblöket a' nehezek máſzták.

Könyü kopók közül hat is el rivallot,
A' ſok öz fel ugrott, ſok felé ſzaladott,
Sok lövések estek, ſok Hahó hallatott,
Jól löttek, mert ött öz már helybe maradott.

Grófra maga hajtott kedves Hárfácskája,
Láttam, hogy erányoz, egyſzer ſzóll puskája;
Mondá: eb a' lelke, roſz dib dáb Rókája!
Ved fel Földi, hozd el, ám nézek reája.

Oda érvén láttam, hogy egy ſzép nagy Hejúz,
Mérges állat, karmol a' hova, bört nyúz,
Bár jól vólt találva, láttam, hogy felém húz,
Fejét fokossommal vervén, mondám: Csúſz, csúſz!
El vivén a' Gróffhoz, a' földre vetettem,
Nagyſágod Rókát lött, mint ſzavát értettem,
Nézze babos hasát, hátára fektettem,
Nézze bokrétáját, fejét fel emeltem.

Digitized by Google

Minémű vad légyen, a' Gróff azt nem tudta,
Soha illyt nem látott, aztat meg vallotta,
Bokrétás két fülét, hasát tsudállotta,
Harmelinnek, avagy Parducznak tartotta.

Mondottam: Hejúznak hogy e' vadat hívják,
Ezek akár melly nagy ökröt is meg bírják,
Körmökkel azokat karmollyák, és víjják,
Végre minden vérit testekbül ki ſzívják.

Ki mondhatatlan vólt a' Gróffnak öröme,
Mivel olly vadat lött, melynek ritka neme,
És mivel mint Tigris ez majd ollyan fene,
A' Jágerek köſzt fent marad vitéz neve.

Maga Hárfácskáját fel vette karjára,
Kedves ſok tappintást tett két óldalára,
Fogadta, hogy mihent viſzſzá megy Budára,
Ezüstbül ſzép örvöt tsináltatt nyakára.

Mig a' Gróffal ketten itten beſzélgettünk,
Recsegést, ropogást, zörgést éſzre vettünk,
Ebbül mi fog lenni, halgattunk, füleltünk,
Állássainkba is mingyárt viſzſza mentünk.

A' tizenkét nehéz kopók, hól ugattak,
Hol pedig böfögtek, hol meg ordítottak,
Tetzet marakodnak, néha ſikojtottak,
Mint ſzarvast, özt, hajtyák, úgy most nem hajtot-

Digitized by Google

Egy Peczér kiáltott, vigyáz! Medve, vigyáz!
Láttam is sok Puskás, hogy már a' fára máſz,
És hogy ijedtébe sokat a' hideg ráz,
Sok pedig izzadván környékezi hagymáſz.

Kopók közel érték, mert ő gyakran meg ált,
Fel tartotta orrát minden felé ſzaglált,
Köveket kutyákra mind ember hagyigált,
Azért ſikojtottak, mert sokat meg talált.

Egy Fő Nemes Úrfi rá lőtt a' Medvére,
A' véknyát találta, nagyon folyt a' vére,
A' kopók ſarkalták jobban lövéssére,
Rá jött ez egy Gróffnak Németh Jágerére.

Hozzá lőtt, el törte két óldal bordáját,
Roſzſzúl tett, hogy ſzaladt, 's el veté puskáját.
Fára akar máſzni, 's kapván az fa ágát
A' Medve ott termet, meg fogta a' lábát.

Mingyárt maga alá, ſzegény Jágert kapta,
Plundráját a' ſzabó, hogy ha roſzſzul ſzabta,
Kréta nélkül e' már bezzeg igazgatta,
Nyomát a' tőjének, mind a' farán hadta.

Irtóztató vala ennek kiáltássa,
De jól essett még is az ő jajgatássa,
A' Kutyáknak vólt e' mint egy bíztatássa,
Ősztönöſztetett is ezeknek futássa.

Digitized by Google

A' tizenkét kopó, nagy lármázássára,
Egybe ott termettek, ki Medve hátára
Fel ugrott, ki kapott fülére, farára,
A' Jágert el hagyta, fel ált két lábára.

Mivel meſzſze nem vólt, én oda ſzaladtam,
Rajta! rajta! rajta! kutyákat bíztattam,
Flintámat is mingyárt a' pofámhoz kaptam,
A' Medve fül tövét jól meg eránzottam.

Hogy a' puskám ſzóllott, egybe le rogygyadott,
Szurmán a' Dojbánnal kétt fülébe kapott,
Többi is mint kullancs, beléje ragadott,
Mig bírhatta magát, ſok kutyát meg csapott.

De a' golyobissom, által járván fejét,
E' jó lövéssemtül el veſzté erejét,
Fokosommal ütvén a' feje tetejét,
Láttam földre húlni az agya velejét.

Meg dőglött; ezt kopó, már egy ſem ugatta,
Némely a' ki locsesant, velejét fel falta,
Ki pedig töle nyert, karmolássát nyalta,
Ki a' könyû kopók hajtássát halgatta.

Kiáltottam mingyart, ſokan érkezének,
Csudálták nagyságát e' bálvány Medvének,
Tizen hat araſzt vólt hoſzſza a' testének,
Fekete bársony vólt ſzíne a' bőrének.

Digitized by Google

Itt a' ſzegény Jägert földrül fel emeltük,
Bíztattuk, ne féllyen, dült fára ültettük,
Liquor Anodini, hogy büdös érzettük,
A' plundra tele vólt, minnyájan ſejtettük.

E'tám Magyar Medve, mondtam, mert plundrá-
Bántotta,'s nem bántá fejét, ſem orczáját, (ját,
Meg jegyzette ugyan, az alsó poſáját,
Üdö telik, miglen ki mossa gatyáját.

Fel vezették ötet a' bércz tetejére,
Pályinkát öntöſztek farán vett ſebére,
Más Nadrágot vontak meg mosott testére,
Tüz mellé fektették a' köpönyegére.

Fákon még is ülni látván Jágerokat,
Kik markokat pökték, olly Gavalérokat,
A' fák alá menvén, így kérdem azokat,
Ki tojták é immár féſzkekbe magokat.

Mert madarak fákon így ülnek féſzkekbe,
Gondoltam, hogy ök is ülnének ezekbe,
De ha Medve elött máſztak fel féltekbe,
Jöjjenek le, vagyunk már gyülekezetbe.

Egy más után lassan le máſztak, le jöttek,
Azok vóltak, a' kik Budán ki nevettek,
Itt hol a' Medvére, hol rám nézegettek,
Tudom ítéletet rólam most mást tettek.

Digitized by Google

A' Medvét fel vittük a' Gróff állássára,
Csudálva néztek itt meg lött Hejúzzára,
Mondám: az én Gróffom nem máſzám a' fára;
Tsak jöjjön; rá lö ö, hét fejü Hydrára.

Kerülö ſzóllot itt, hogy kiki helyére
Állyon: ö fel mégyen a' völgynek fejére,
Kutyákkal viſzſza jön a' völgy fenekére,
De ne máſzſzon ſenki a' fa tetejére.

Mondottam: mit beſzélſz, jó ki fára mehet,
Ember az életét úgy menti, mint lehet,
Medvével, vad Kannál, ſenki fel nem tehet,
Láttam ſok pirúl itt, a' Gróffom meg nevet.

Tsak hamar a' völgynek túlsó óldalába,
Hallok vagy négy kopót lenni ugattába,
Egy Medve kölyöknek vóltak forgattába,
De mingyárt el lötte egy Gróff ezt futtába.

Sok Hahót kiáltott a' Gróff örömébe,
Mert Medvét ö ſem lött ſoha még éltébe,
Meg mutatta, hogy félſz nem lakik ſzívébe,
Mert ö fel nem máſzott a' fa tetejébe.

Azon kopók, mellyek Medvével küſzködtek,
A' völgynek fenekén vad kant fel ütöttek,
Merre ment, mindenütt törések zörgöttek,
Lábától el rúgott kövek höngörögtek.

Digitized by Google

Egész hozzám hallott, zúgó nagy fúvássa,
Két nagy agyarának aczél tsattogássa,
Vérrel elegyedett habos tajtékzássa,
Futássa úgy rengett, mint ház le omlássa.

Diánna vadászván Ída óldalába,
Egy szép czédrus fának árnyékába ála,
Az sem vólt nagyobb kan, mellyre ott találá,
Sem az, mellytül esset Zrínyinek halála.

Azon Jáger, a' melly tegnap vala vezér,
Mondhatom, hogy méltán e' szép név reá fér,
Nincs itt kösztünk egy is a' ki véle fel ér,
Oroszlányt meg bírván, Sámsonba vólt illy vér.

Hozzám harmadik vólt, állott egy geréndre,
Láttam, hogy bal lábbal térdepelt a' földre,
Ki vont Jáger késit tette a' jobb térdre,
De még mind nem tudtam, teszi ezt melly végre.

Jól lattam vad kannak feléje futássát,
Igen közel látván hozzája jutássát,
Huj szau! nagyot kiált, 's halván kiáltássát,
Haj szálom fel állot, nézvén a' vivássát.

A' vadkan, mint szalad rája egyenessen,
Tarta késit Jáger térdén olly helyesen,
Hogy beléje futott, maga egyenessen,
Mind tüdejét, szívét, ált szúrá mérgessen.

Digitized by Google

Óldalt dûlt, és tsak a' négy lábával kapált,
Serteje a' hátán, mint gerebeny úgy ált,
Torka vérrel meg tölt, hörgött, mert már testált,
A' kopók ugatták, maga Hahót kiált.

Elsö vóltam, a' ki hozzája ſzaladtam,
Nyakába ugrottam, ſzívbûl csókólgattam,
Brávo! brávo! ezen ſzókat ujjongattam,
Most bántam, hogy véle csillagot rúgattam.

Kési a' kezébe még vértûl párolgott,
Törülgetvén aztat, rám nézett, mosolygott,
Kan tökinek a' ki vágássához fogott,
Mert ha ezt nem teſzi, hússa kap roſz ſzagot.

Mig eztet munkálta, négy kopó hajtássa
A' felé ment, hol a' Gróffnak vólt állássa,
Eſset is ott hamar ſtucza pattanássa,
Hahó! mondám, ez a' Gróffom kiáltássa.

Futottam hozzája, hamar ott termettem,
Látom egy ſzép kövér földött lött; fel vettem,
A' Jágernek dolgát mind el beſzéllettem,
A' vad Kannal mint bánt, miként meg íjedtem.

Attlás, hogy az Eget vállain emelte,
A' hét fejû Hydrát Hercules meg ölte,
Hectort, hogy Achilles a' földre le verte,
Ezeknél mind nagyobb e' Jágernak tette.

Digitized by Google

Szólt a'Gróff: jóFöldim; tudgyad,nagyJáger a',
Király fai magyar, Gazdának a' Fia, (a)
Jáger tudományba nincsen semmi híjja,
Fö Jágernek teſzi, azt mondá a' Grófja.

Inas eſztendöket e' Veres kön töltött, (b)
Saxoniába járt, Gróff rá ſokat költött,
Éles kön lakik most, ott ſok vad kant döltött,
Mint ma láttad, tavaly fel ſpékelt így ötöt.

Ha Magyar, mondottam, tehát nem csudálom,
Mert a' Magyar elött Elefánt is álom,
Hogy úgy bántam vele, most jobban ſajnállom,
De majd meg követem, ha módgyát találom.

Itt a' vadak körül már mi ſokan áltunk,
Hogy gyülnének ide, rájok kiábáltunk,
A'Medve,'s Vadkannak nagyságán csudáltunk,
Ezekhez mi még több vadakat is vártunk.

(a) Királyfa: Nemes Pozsony Vármegyébe vagyon, a' Dunához közel, Csalóköznek ſzélin, a' hol egy igen ſzép nagy kert is vagyon: Gróff Pálfi Familiának öröke.

(b) Veres-kö Pozsony Vármegyébe, Nagy Szombat felé, a' Fejér hegyek tövén egy magos hegyen álló vár, Éles kö pedig Morva felé még magossabb hegyen álló vár, Gróff Pálfi Familia örökségei, az úgy nevezett uradalmakkal edgyütt.

Digitized by Google

Hamar is nyólcz özzel ide érkezének,
Peczérek egy koczat, hogy völgybe lövének,
Nem tudtuk: tsak mikor vele fel jövének,
Anny a vólt, a' Gróftúl meg lött ſzép ſüldönek.

Egy kerülö is lött nagy vadmacska kandúrt,
Mondám, ſok egeret gyomrába e' bé gyúrt,
De még a' Medvém is, ſok Méh köpüt ált fúrt,
Hát a' Jáger kanny a, hány Gözü hordást túrt.

Egy Fö Nemes Úrfi, lött ſzép barna nyesdet,
Medve kölykével is a' más Gróff itt termet,
Simogattuk nyakán a' ſzép fejér Órvet;
Mondám Galléra van, e' Zsidó Pap lehet.

Gróffom a' Jágernek tett nagy tiſztesſéget,
Mondván: ma vad kannal Te olly vitézſéget
Tettél, és mutattál ollyan nagy kéſzſéget,
Hogy Tetted fel múllya az emberiſéget.

Nemes Jáger Czéhbe bé írattatássom,
Hogy illy Vitéz által esett iktatássom;
Leg föbb ditsösségem, 's nagy vígaſztalássom,
Kevélykedem abba, hogy vagy én Pajtássom.

Le térdelt a' Jáger, lábait kócsolta,
Hol azokat, hol meg kezeit csókolta,
Köſzönte malaſztyát, 's magát ajánlotta,
Örömínek könyve a' többit pótolta.

Digitized by Google

De mi is Puskássók, ötet meg tiszteltük,
Vagy négyen meg kapvan, a' földrül fel vettük,
A' vad kannya körül tántzolva emeltük,
Allelúja, vívát bögtük, énekeltük.

Végtére ültettük, a' vad kan hátára,
Zöld Tölgy Laurust tettünk az ö homlokára,
Sertébül bokrétát töltünk kaskéttyára,
Az egésség ivást hagytuk vacsorára.

Ma is szekerekért kerülöt küldöttünk,
Mi pedig minnyájan lovakra fel ültünk,
Sok czímeres vadunk lévén, mi orültünk,
Nyargalva, nem lépve, tanyánkon termettünk.

Tsak hamar az Urak ültek vacsorához,
Szólt a' Gróff; a'vitéz Jáger Pajtássához,
Hogy üllyön melléje, kezének jobbjához,
Kérte engedgye meg, szólván az Urához.

A' Grófja szívessen aztat meg engedte;
Bár a' Jáger magát mindenkép mentette,
Érdemes nem volna, 's mint egy szégyenlette,
Erövel jobbjára a' Gróffom ültette.

Minden itt vígan volt, jó ízüen evett,
De inkább hörpölte kiki a' bor levet,
Kapott is szeszitül soknak feje hevet,
Ittak a' Jágerért, nyert ez Egri nevet.

Kerülö

Digitized by Google

Kerülö el jövén, vadakat le tette;
A' mellynek al felét Medve kereſztelte,
Azon Jágert megint a' hideg ki lelte,
Hogy itt a' Medvére ſzemeit vetette.

Mondottam: Varjuk bé a' Medve hasába,
Majd egymásnak esnek így barátſágába,
Hogy ha meg találna halni bolondgyába,
Remetének majd bé teſzſzük barlangjába.

Nevettek; de láttam, ha többet innának,
Bódúlt fövel holnap nem vadáſzhatnának,
Ítéltem, jobb lenne, hogy ha aludnának,
Ki mentem, így ſzóltam tűznél egy kuktának:

Uraknak kell nékünk mulatſágot tenni,
A' kis medvét földrül én fel fogom venni,
Te jajgás, te kiáltſ, mint töled fog telni,
Én nagy mörmölésſel, rajtad fogok lenni.

A' kukta el kezdé kiáltást, jajgatást,
Én a' nagy mörmölést, a' nagy badarázást;
A' mint Urak hallák e' ſzörnyü lármázást,
Futottak, kivánták látni a' csatázást.

Mondám: a' kis Medve, a' kuktát ingattya,
Hogy aludni nem megy, tsak azért lógattya,
És hogy réſzeg vólna, nagyon pirongattya,
Tám az Urakat is majd jól meg rángattya.

Digitized by Google

De mi is Puskássok, ötet meg tiſzteltük,
Vagy négyen megkapván, a' földrül fel vettük,
A' vad kannya körül tánczolva emeltük,
Allelúja, vívát bögtük, énekeltük.

Végtére ültettük, a' vad kan hátára,
Zöld Tölgy Laurust tettünk az ö homlokára,
Sertébül bokrétát töſztünk kaskéttyára,
Az egésség ivást hagytuk vacsorára.

Ma is ſzekerekért kerülöt küldöttünk,
Mi pedig minnyájan lovakra fel ültünk,
Sok czímeres vadunk lévén, mi orültünk,
Nyargalva, nem lépve, tanyánkon termettünk.

Tsak hamar az Urak ültek vacsorához,
Szólt a' Gróff; a'vitéz Jáger Pajtássához,
Hogy üllyön melléje, kezének jobbjához,
Kérte engedgye meg, ſzólván az Urához.

A' Gróffja ſzívessen aztat meg engedte;
Bár a' Jáger magát mindenkép mentette,
Érdemes nem vólna, 's mint egy ſzégyenlette,
Erövel jobbjára a' Gróffom ültette.

Minden itt vígan vólt, jó ízüen evett,
De inkább hörpölte kiki a' bor levet,
Kapott is ſzeſzitül ſoknak feje hevet,
Ittak a' Jágerért, nyert ez Egri nevet.

Kerülö

Digitized by Google

Kerülö el jövén, vadakat le tette;
A' mellynek al felét Medve kereſztelte,
Azon Jágert megint a' hideg ki lelte,
Hogy itt a' Medvére ſzemeit vetette.

Mondottam: Varjuk bé a' Medve hasába,
Majd egymásnak esnek így barátſágába,
Hogy ha meg találna halni bolondgyába,
Remetének majd bé teſzſzük barlangjába.

Nevettek; de láttam, ha többet innának,
Bódúlt fövel holnap nem vadáſzhatnának,
Ítéltem, jobb lenne, hogy ha aludnának,
Ki mentem, így ſzóltam tüznél egy kuktának:

Uraknak kell nékünk mulatſágot tenni,
A' kis medvét földrül én fel fogom venni,
Te jajgás, te kiáltſ, mint töled fog telni,
Én nagy mörmölléssel, rajtad fogok lenni.

A' kukta el kezdé kiáltást, jajgatást,
Én a' nagy mörmölést, a' nagy hadarázást;
A' mint Urak hallák e' ſzörnyü lármázást,
Futottak, kivánták látni a' csatázást.

Mondám: a' kis Medve, a' kuktát ingattya,
Hogy aludni nem megy, tsak azért lógattya,
És hogy réſzeg vólna, nagyon pirongattya,
Tám az Urakat is majd jól meg rángattya.

Digitized by Google

Tsak nints Földi mássa, Te bohó fejednek,
Párját kel keresni víg terméſzetednek.
Hogy eleget tegyünk minnyájan kedvednek,
Lásd, aludni megyünk, jó éjtſzakát kednek.

TIZEN KETTÖDIK TZIKKELY.

Mingyárt el aludtak, mihent le feküdtek,
De való, hogy ök ma nagy járást is tettek,
Azok, kik a' borbúl többet hörpentettek,
Mint az hólt, ágyokba, ollyanokká lettek.

A' beteg Jágerhoz, lassan el ſétáltam,
Bi gétz ſógor! kérdém, hogy mellette áltam,
Egy pohár Tokai borral meg kínáltam,
Hogy nagyon hálavány, tüznél azt jól láttam.

Én a' jobb kezemet a' ſzívére tettem,
Mint a' haráng ütö, úgy járt, meg ijedtem,
Hogy ha ezt meg iſzſza, jobban leſz, esküdtem;
Utollyára még is ugyan tsak rá vettem.

Meg itta, és allyig, egy fértály Óra múlt,
Még eddig nem ſzólván, ſzólt hozzám, és vidúlt,
Szíve fem dobogott, ſzemlátomást újjúlt,
Ha még egyſzer iſzik, egéſzſzen leſz gyógyúlt.

Digitized by Google

Frissen bé futottam a' Gróff ſátorába,
Tudtam Tokai bor maradt butellába,
Oda vittem néki, ezt is hámarjába,
Utólsó tseppéig bé önte gyomrába.

Mondám tsak feküdgyön, takarja bé magát,
Ne féllyen, nem fogja érezni több jaját,
Én is már le fekſzem; ha érzené baját,
Kőltsön fel; köſzönte, 's nyujtá nékem karját.

Le dűltem, hát egyſzer hallom, hogy trallálgat,
Hol Cseh, hol meg Német éneket trillálgat,
Örűltem Dózsissom, hogy jól operálgat,
Mingyárt a' Medvére teſzem ha nem hálgat.

De a' bor el érte, hallám, hortyogássát,
Már el is veſztette ſzíve dobogássát,
Gondoltam, majd bortúl nyeri izadássát,
Reggelig el veſzti minden bádgyadássát.

Engem is az álom el nyomott végtére,
Fárad vóltam, hágván erdők ſok bérczére;
Tudtam, mig a' ſzép nap érkezne kőltére,
Már én ébren leſzek a' ſzokott időre.

Ott órát aludtam, oſztán fel ébredtem,
Szememet a' Hajnal Csillagra vetettem,
Annak futássából mingyart éſzre vettem,
Hogy hamar meg virrad, már le sem feküdtem.

Digitized by Google

Fél órácska múlya, Auróra harmattya
Gyöngyözte a' földet, kedves vólt illattya,
Látván piroslága a' fetétet hajtya,
Hallatott ébredö madarkák hangzattya.

Egy Dézsa fenekén vertem én Fikátort, (a)
Nótáját fütyeltem, bé futtam minden sort,
Körös körül jártam, minden Grófi sátort,
Fel lármáztam itt az egész vadász Tábort.

Kiálték; alló auf! mert ha káplárságra
Avancsérozok, majd rá kapok hátára,
Valaki fel nem kél, 's fel nem áll talpára,
Könyü itt szert tenni mogyoró páltzára.

Edgyike nyujtódzott, másika ásított,
Ki meg sjedt, ingén jó hosszúra hasított,
Szolgáját, hogy bé ment, sok férre taszított,
Sok szidott lármámra, hogy álmot szakított.

De mégis minnyájan ugyan tsak fel keltek,
Gróffoknak Lovászok paripát nyergeltek,
Készülöt Peczérek kopóknak kürtöltek,
Jágerek, Puskássok, Flintákat törültek.

(a) Fikátor, annyit tészen, mint készülö a' Gyalog katonaságnál, a' Dobosok verik áztat, és a' síposok sípollyák.

Digitized by Google

Nevetkeſztek velem, hogy én Dóbos lettem,
Több vagyok Dobosnál, nekiek feleltem,
A' Patienssemet hozzájok vezettem,
Kérdgyék önnön magát, én vele mint tettem.

Meg vallotta, hogy én ött meg gyógyítottam,
Dózisom bé adván; jól meg izzaſztottam,
Vólt egésſégére, nem más, tsak én hoſztam,
Nékem köſzönheti, hogy fel támaſztottam.

Szólt egy: úgy é Földi? Sauer balzsámumot
Adtál néki, avagy Myrha Oleumot,
Más mondá, hogy adtam tsak Digeſtívumot,
Vagy is talán Salem ægyiptiacumot.

Mondottam, Tokaiba préselt Balzsam vólt a',
Többet ér, mint Myrha, 's eſſentia qvinta,
Dózsissától kinek jól meg ázik torka,
Soha ſem kell annak Hálai Patika.

Egy Gróff ſzólt: nem véltem, vólnál Hyppocrates,
Olly nagy Doctor, ollyan tudós és értelmes,
Mondám: ha kulacsom Balzsámtúl nem üres;
Æſculapius is vágyok, és Socrates.

A' Gavalérokhoz a' kerülők ſzóltak,
Hogy ma Agarakat vinni kell, 's kopókat,
Mert ma ſzarvassokat, Medvét, vad Diſznókat
Nem hajtunk: hanem tsak vadakat aprókat.

Digitized by Google

A' melly Úr ſzeretet inkább agarázni,
Mint ſem a' kopókkal, 's flintákkal vadáſzni,
Örömmel lóra ült, hogy majd fog hajházni,
Rókával, Farkassal, a' síkon csatázni.

Négy könyû, ött nehéz kopókat ſzvorkára,
Vetett fel két Peczér, elég annyi mára,
Három Huſzár, három agárt porrázára
Fel füzött; 's akaſztott korbácsot magára.

Meg indúla egyſzer e' vadáſz Armáda,
Agarakrúl köfztök versengés támada,
Ezé leg jobb futó, másét fel haladá,
Amazé, hogy még jobb, arapyba fogada.

Még harmaton értünk a' hajtás ſzélére,
Az úgy neveztetett Balási Cserére,
Minden Puskás állott, ki rendelt helyére,
Gróffom, Borz lyukakhoz esvén, vólt kedvére.

A' melly Gavalérok áltek ló hátokon,
A' cserének ſzélin állottak dombokon,
Áltak agarak is, körûl mind halmokon,
Nádasok, 's töviskek, túl estek hátokon.

Digitized by Google

Hallom egy Cseh Jáger kiáltya Nyenyihó! (a)
Gróffot kérdem, hogy mit kiált ez a' Bohó,
Nyúlat lát fektébe, azt teszi ezen szó,
Megint újra kezdé, Nyenyihó! Nyenyihó!

A' Gróff velem edgyütt hozzája szaladott,
Juharfa tövére ujjával mutatott
A' nyúlra; itt a' Gróff srét sutzához kapott,
Meg lötte; 's Jágernek két forintost adott.

Lövésre kutyákat mind el eresztették,
Ezek a' Cserének sürőjét sürgézték,
A' bokrot szagolták, hol meg vizellették,
Harmaton nyúlaknak nyomait érzették.

Dudás egy Rókának nyomán ment, bőgött,
Musika meg nyúlnak nyomán tsak nyöszögött,
Ez a' Zanócz közül elötte fel szökött,
Sikojtva, rikoltva, hajtott már, nem nyögött.

Sündő vólt, tsak hamar egy bokorba meg bújt,
Mellette el hajtott, a' nyúl visasza fordúlt,
Azon nyomon, mellyen futott, hátra lódúlt,
Azért is a' kutya lett egészen bódúlt.

(a) Jágerek szokássa, hogy ha ki közülök eztet kiáltya Nyenyihó! tehát tsalhatatlanúl nyúlat lát fektébe.

Digitized by Google

De már több kopók is ide érkezének,
Csóválták farkokat, nagyon keresének,
A' keresztt útakon sok futást tevének,
A' südönek megint nyomára jövének.

Eztet egy bokorból hamar ki ugratták,
Mivel hatan vóltak, egymásra forgatták,
Egy marha tsapásson szegént el is kapták,
Bár kiáltott más! más! öt még is fel falták.

A' Róka, a' mellyet már a' Dudás hajtott,
Álnok vólt, és mingyárt mezőre varrantott,
Merre ment, Cserének szélin láttam partot,
A' mellyen Laib Huszár agarakot tartott.

A' midőn a' partot ő már el halaadta,
A' Huszár meg látván; Haj há! kiáltotta,
Utánna a' három agárt bótsájtotta,
Sok Gavalér nyargalt, hogy meg sajdította.

Bár erőssen szaladt, el érte a' Hancsár,
Jó kapássa vinosen, benne ez nem kis kár;
Csak vetett, és szemközt kapott hozzá Hajdár,
Meg kapta a' lábát, azólta sántán jár.

A'Hancsár tsak ugyan keménnyen kergette,
A' Firka sok Rókát fogott már felette,
Tudta ez a' módgyát, futott tsak mellette,
Egyszer nyakon kapván, a' földhöz ütötte.

Digitized by Google

Kis agár a' földön nehezen tarthatta,
Hancsár erős agár, mingyárt fojtogátta,
Hol szívét, hol torkát, addig szorongatta,
Páráját bellőle mig ki nem hajtotta.

A' Huszár le ugrott, a' Rókát fel vette,
Hermétz szíra kötvén, lován ált vetette,
Pályinkával Hajdár lábát kenegette,
Agarait megint a' dombra vezette.

Az alatt fők nyúlát lőtték a' Cserébe,
Egy nagy szurmos Farkas bújkált itt féltébe,
A' földbe is bé bújt volna ijedtébe,
Minden puska szóra, láttam vólt szöktébe.

Mind az örült; mindég kopók közt kavargott,
Hol széle, hol oda, szaladott, csavargott,
Ugyan tsak végtére mind addig toprongott,
Mig Csere szélire ő ki nem tántorgott.

Ki érvén mezőnek ő a' térségére,
A' Nádas balra vólt, arra tartott fére,
Meg látván két Huszár még is szerencsére,
Mingyárt hat agarak mentek üzéssére.

Hárma ezek közül vólt Kurlándi Agár,
Mint fellyeb mondottam gyapjasok' s lábok szár,
Hárma Ukrainából; mentek mint szálló madár,
Olly nagy lárma vólt itt, mind mikor jön Tatár.

Mert a' fők Gavalér nyergait, és kiáltott,
Ritka vóls, tokjából ki pistolt nem rántott,
Sok alatt ló bukkot, orra földet szántott,
A' Tövis soknak bört, óldalárúl hántott.

A' Farkast agarák hamar utól érték,
Tsattogott fogával, meg kapni nem merték,
Huszárok korbáttsal hátát csapták, verték;
Méllyért a' Farkastúl béreket el nyerték.

Mert ezt íjedtébe a' kórság is rázta,
Két Huszárt fejétül, talpig kolomázta,
Felette büdös vólt ezeknek meg ázta,
Káromkodtak, hogy így öket meg gyalázta.

Drak agár Farkasnak ugrott a' hátára,
Nyak szirt szorongatván bukkot az orrára,
Torka jutott akkor Hajdárnak fogára,
Hat agár kösza meg nem mozdúlt utóllyára.

Laib Huszár Csákánnyal a' fejét ütötte,
Satisfactióját mostan rajta vette,
Liktariumának árát így fizette,
Meg döglött: minden eb itt el eresztette.

Huszárok a' Farkast egy bokor kóróhoz
Húzták, közel vólt ez, egy iszapos tóhoz,
Meg mosták magokat, úgy mentek a' lóhoz,
Kenyöcshöz jutottak ma igen ócsóhoz.

Digitized by Google

Agarokat fűzték megint pérázokra,
A' hol áltak, mentek meg azon halmokra,
Kértük, vígyázzanak tsak a' Farkasokra,
Ezeknél kaphatnak új ajándékokra.

Allyig mondtuk ezt ki, egy Ugaron láttyuk,
Szalad egy bozontos Farkas, mi kiáltyuk,
Botsássad az ebeket, de futnak, már láttyuk,
Hogy meg előzhessük, mi is egymást váltyuk.

El érte a' Firka, farát meg harapta,
Meg fordúlt a' Farkás, majd hogy el nem kapta,
De ö fére ugrott, mert friss mint a' lapta,
Többi is itt termet, mindenik forgatta.

Hamis Farkas vólt ez, áltment sok probákon,
Sokat üzték már ezt, vala sok vitákon,
Közel járván hozzá Urak Paripákon,
Rút far marás teve itten két sárgákon.

Bátor agár a' Drak, meg kapta a' nyakát,
A' Firka pedigen a' hátrúlsó inát,
Hajdár a' hátán lett, mardosta a' farát,
Le háztak; hogy meg sem mozdíthatta magát.

Egy Huszár sem csapott korbácsal most rája,
Mert félt, ungventumot ne kapjon orczája.
De Agarak láttak mérgessen hozzája,
Mert a' vért mint karom, okádta a' szája.

Digitized by Google

Szempillantássig is ezt nem tágították,
Ki dülyet a' szeme, ott úgy szorongatták,
Ez is szört Alkermest, a' mint nyomorgatták,
Végre el nyújtózott, mivel meg fojtották.

Minden Gróf sajnálta a' maga sárgáját,
Mert úgy mond: el veszti leg jobb Paripáját,
Meg mostuk, meg néztük a' sebeknek táját,
Egyiknek se látuk halálos hibáját.

A' Farkast egy lovász a' másikhoz húzta,
Hol is mind a' kettőt egy Jáger meg nyúzta,
A' csálkány elsőnek fejét ősszé zúzta,
Mert olaja végig Huszár mellyét tsúzta.

Az hat agarakat pórázra vétettük,
Rendelt állásokra viszsza vezettettük,
A' mint szemeinket jobb kézre vetettük,
Három agár Rókát kerget, szemre vettük.

Meg áltunk, mert félénk a' Rókát hajtották,
Soló, a' Dafnéval egy másra forgatták,
Vigyorgatta fogát rájok, mint hajtották,
A' mellyért is hamar meg sem is foghatták.

Tigris a' faránál futott és csatázott,
Fel üté orrával, szintén úgy bakázott,
Nyaka kapássába Dafné sem hibázott,
Mokogot fogok kölzt, farka allya ázott.

Digitized by Google

A' mint mi néhányan itt körül állottunk,
Fel ugorván egy nyúl, köfztünk álmélkodtunk,
Tartoſzkodás nélkül Hajhát kiáltottunk,
Az agarak üzték, magunk is futottunk.

De ſóló, hogy ſóló, aztat meg mutatta,
Mert Dafnét, és Tigrist egybe hátra hagyta,
A' nyúlat fordítás nélkül el is kapta,
Leg ſzebb vólt, hogy lora, mint visla, fel adta.

Tsoportossan viſzſza mentünk a' cserébe,
Vártak Urak reánk egy ſzilfa tövébe,
Hóllött Nyúlak, 's Rókák, feküdtek rendébe,
Egy Borz, egy Farkassal, ezek ellenébe.

A' Consiliumnak edgyik Tanátsossa,
Kérdé: e' kettőnek ki vólt a' Gyilkossa,
Az én Gróffom lötte, felelt a' Titkossa,
Jól ván: e' gyümölsnek, amaz Juh árossa.

Szólt Gróffom; úgy tartom, e' Borz vad almára
Még éjtſzaka ki ment, itt jutván lármára,
Fetrengett: ſzuſzogva sietet lyukára,
El löttem; mert áltam lyuka ajtajára.

E' Farkas is régen már elöttem forgott,
Mivel a' tér felé ſok puska ſzó morgott,
Nem mere ki menni, elöttem tántorgott,
Rá löttem, míg dög lett, ſokáig nyomorgott.

Digitized by Google

Phoebusnak hanyatlott, ragyogó fúgára,
Hoſzſzú árnyékokat vetett föld határa,
Hesperus fel nyergelt, majd fel ült lovára,
Mind ezeket látván mentünk a' tanyára.

Itten a'Rókának nézegtük a' ſzörit,
Egy Cseh Jáger mondá; Tento je Uhlarik, (a)
Néztük Farkasoknak fogait, és körmit,
Rámákra vonattuk ezeknek a' börit.

Én edgyik Rókának térgyétül négy lábát
El vágtam, mint nyúlnak meg ſpékeltem hátát,
Meg ſütvén, Grófomnak kápván ezüſt tálát,
Rá tettem, bövítém e' sültel aſztalát.

Szépen a' komornyik azt fel trancséroſzta,
Kínálta Urakat, mint körül hordoſzta,
Grófom abbúl nem vett, hogy hozzája hoſzta,
Nyúl húst nem ſzereti, tsupán az okoſzta.

Többi édesdeden a' Rókából evet,
Mondották: Delicat, e' talám a' lehet,
Melly köſztünk fel ugrott, és ſóló kergetett,
Az erös futástúl a' hússa illy lágy lett.

(a) Vannak Rókák, mellyeknek a' torkok, és mállyok barnák, ezeket a' Cseh Jágerek Uhláriknak nevezik: az, az ſzén égetőknek.

Digitized by Google

Jó kedvek duzzadott, az Urak vígadtak,
A' fáradſág után, jól ittak 's mulattak,
Mindenhez jó kedvet, jó ſzemet mutattak,
Még a' ſzolgákkal is ſok bort meg itattak.

Mint ſzokott a' Róka ugatni, czammogni,
Hirtelen el kelſztem én is úgy kahogni,
Mint ſzökik, Egeret mikor akar fogni,
És ha azt meg fogja, mint ſzokott mokogni.

Én az aſztal körül, ſzintén úgy mokogtam,
Néztek rám; ſzökdöstem 's mint Róka kahog-
Sok mondá; mivel ma bor körül forgottam, (tam
Réſzeg vagyok: máskép ſokat is ugrottam.

Kérdeztem, hogy jó é a' nyúl, melly vala fült?
Róka vólt; eskűdve mondám, minden el hült,
Mindenike, a' mint a' Tábla körül ült,
Fogjuk meg! kiáltott, és ellenem csödült.

Ezt látván, meg óldám én is a' kereket,
Setét vólt; el értem, hamar a' bereket,
Jó é a' nyúl, a' melly evett egereket?
Kiáltam: kahogtam, csúfoltam ezeket.

A' Jágerek még a' cserén meg olvaſták
A' nyúlakat, itt is annyinak találták,
Hogy én Rókat nyúztam, aztat is jól látták,
Magam ſütöttem meg, ſzakácsok mondották.

Digitized by Google

Most hitték, és ſzóltak, még így rá nem ſzedett,
Jöj viſzſza ! kiálták nem bántunk tégedet,
Kérünk jöj közinkbe, mutasd jó kedvedet,
Régen esmérjük már, te okos fejedet.

El mentem: kezembe fökosomat vettem,
Álló Mars aludni, minnyáját kergettem,
Hadaráſztam köſztök, 's azzal azt végzettem,
Hogy így minnyájokat ſzépen le fektettem.

SzóltGróffom, jó hogy éna'nyúl húst nem éſzem
Mert úgy nékem is lett volna benne réſzem,
Jó éjtſzakát Földi! most mingyárt le fekſzem;
Jól nyugodgyonNagyság, én is aztat téſzem.

Hajnal hassadtával, én a' tüzhöz mentem,
Csudáltam, hogy annál ött Tzigányt én leltem,
Mit miveltek Ti itt! hogy öket kérdettem,
Fütözünk jó Uram, feleltéket vettem.

Fejérvárrúl jövünk, és mégyünk Budára,
Muzsikások vagyunk, hallyuk Dietára
Sok Úr öſzve gyült ott, a' kik muzsikára
Vagynak: talám meg jön, fáradságunk ára.

Mondám nékik; mingyárt fogtok muzsikálni,
Melly helyen veletek, én meg fogok álni,
Egybe a' verbunkost, kezdgyétek nótálni,
Most hegedütöket lassan kell probálni.

A'

Digitized by Google

A' poſztó tokokból, magok nótafáit
Ki húzták, pökdösték húrt húzó fácskáit,
Nem esmérik ugyan ök Haiden kótáit, (a)
Még is ſetétben is, meg vonnyák nótáit.

Uram kéſzen vagyunk, hozzám így ſzóllottak,
Gyertek! meg indúltam, utánnam ballagtak,
A' ſátorok közzött mondám: Holt! meg áltak,
Parancsolatomra már minnyájan vártak.

Hárma hegedűjét füléhez illette,
Czimbalmos czimbalmát térdére rá tette,
Bögöjéhez magát, egy vén görbítette,
Poziturájokat, hogy már mind meg tette;

Húzd ra kiáltottam, bezzeg karikázták
Mint tölök telhettet, ugyan meg czifrázták,
Nótáit leg felsöbb Tónusra csigázták,
Felürül alsóbra egybe le trillázták.

Itt én mint a' sárkány mingyárt ordítottam,
Gyere katonának, ſzörnyen kiáltottam,
Ez az élet! ez! ez! gyöngy élet! mondottam,
Pajkos Rytmusokat ſzüntelen danlottam.

(a) Haiden Eſzterházi Herczegnek Fő musihása, és a' musikalékban nagy, és híres compoſitor.

Urak fel ugrottak ezen nagy lármára,
Ujjongatásomra, és a' Muzsikára,
Hogy fel öltöſztesse, nem vártak ſzolgára,
Futott mindenike nyaka ſzakattára.

Én rájok ſem néztem, tsak mindég tánczoltam,
Húzzál Róka tánczot! nékik parancsoltam;
Ki tudgya mit húztak, én arra kahogtam,
Róka Egér után mint ugrik, ugrottam.

Le dültek a' földre, engem úgy nevettek,
Nem vólna világon párom meg ditsértek,
Hol vettem ezeket, mondgyam meg kérdettek,
Tsak Te vagy az ember! csókoltak, öleltek.

Mondám, a' vadáſzok Isten Aſzſzonyának
Laib Muzsikássai, ſzüz ſzent Diannának,
Hogy muzsikállyanak, itt azért volnának,
Azoknak, kik ették hússát a' Rókának.

De mi ma utólsó vadáſzatot téſzünk,
Kéſzüllyön Nagyságtok, estve vígan léſzünk,
Mai vacsoránál Róka húst nem eſzünk,
De Tokai borbúl duppla dózsist veſzünk.

Tzigányokhoz ſzóltam, hogy ma itt maradnak,
Nékiek ſzakácsok enni, innya adnak,
Gyalog is Budára ők majd nem fáradnak,
Mert a' ſzekerekre holnap fel kaphatnak.

Digitized by Google

Ezek így történvén, mi fel kerekedtünk,
Minden Agarakat, 's kopókat el vittünk,
Kerülők vezetvén, mi utánnok mentünk,
A' vadászó helyre igen hamar értünk.

Fel ült itt a' Grófom, szeg sárga lovára,
Sóló, jó agarát, vette pórázzára,
Tigrist a' Dafnéval bízta Lovászszára,
Magamat vetettem a' Deres hátára.

A' Gróffal fel áltunk egy szép kies dombra,
Többi agarak is állottak halomra,
Itt a' jó szerencsét vártam Fokosomra,
Mert vadat nem veszek, Flintámmal ma gombra.

Kik kopót szeretnek, azon Gavalérok,
A' mint meg állottak, vala ott egy torok,
Kerülők mondották, majd lobban ott porok,
A' Cserét több részit foglalták Jágerok.

Futották a' sürüt kopók szabadgyába,
Nem érték közepét, vóltak csak allyába,
Még is juttak mingyárt vadaknak nyomába,
Lettek is azoknak hamar divattyába.

Itt három, ott kettő, amott négy is hajtott,
Ki Nyúlat, ki Rókát, ki Farkast lógatott,
A' dombunkra szépen szavok ki hallatott,
De még felénk jönni egy vad sem láttatott.

Digitized by Google

Egy Gavalért láttam kereſzt úton álni,
Futt rá egy nyúl, mondám, mingyárt fogſz tes-
Hozzá lött, hallom öt kopót kiabálni, (tálni,
Szemköſzt jöt, ſzégyen vólt eztet nem találni.

Ezen lövés után ſok felé puskáztak,
Sok Hahót kiáltott, de többen hibáztak,
Mivel ſok puska ſzólt, a' kutyák lármáztak,
Itt többnyire még is, Rókákat hajháztak.

Közel látom felénk lapúlva nyújtózik
Egy rút deres Roka, mint Tolvaj lopódik,
A' hol a' Nádas van, a' felé húzódik,
Várba leſz, gondolta, ha belé vonódik.

El botsájtánk ötet, a' mint ment mellettünk,
Viſzá ne ugorjon, véle nem siettünk,
Mikor jó távúlka már utánna lettünk,
Hajhát kiáltottunk, mi pedig ügettünk.

A' Sóló mint a' nyíl, a' faránál termett,
Tigris is Daſnéval mingyárást ottan lett,
Farkával hol jobbra, hol balra csalt vetett,
De mesterségével meſzſze nem mehetett.

Jobbrúl Sóló, balrúl ött Daſne kergette,
Tigris néha farkát hátrúl érdeklette,
Balra fordúlt, mivel ö aztat féltette,
Akkor nyakon kapta Sóló, és nyeggette.

Digitized by Google

Tigris a' Dafnéval éppen nem kiméltek,
Mokogott a' földön, keményen gyentelték,
Én is homlokára edgyecskét legygyenték,
Meg döglött, a'Csókok nagyon meg gyengíték.

Kergették ezt velünk több más Uraſágok,
A' kiknek is vala nem kis mulatſágok,
Látták a' Rókáknak melly nagy ravaſzſágok,
Melly fortéllyal élnek, melly nagy álnokſágok.

Pórázra füzetett mind a' három ágár,
Urak kívánſága újjabb tsatára vár,
Helyeinkre értünk és állottunk ott már,
Halom, hogy alattunk valami csörög 's jár.

Ki ugrik egy Bak öz, kegyetlenül ſzalad,
Nagy ſzökésseket teſz, látom, hogy jól halad,
Haiha! de a' Dafne, Tigris hátra marad,
Kiáltottam; Sóló Hajha! fogd el magad.

Hamar el is érte, fel ugrott hátára,
Marczongolván ötet, esett az orrára,
A' Bak erös tévén, fel kapott lábára,
Oda értek Dafne, 's Tigris éppen árra.

Mind a' hárma immár itt edgyütt kergette,
A' Sóló ki kapott, és elejit vette,
Mellyre is ugrássát, a' Bak el vétette,
Meg ragadta nyakát, 's a' földre vetette.

Digitized by Google

Tigris itt mérgessen meg kapta tarkóját.
Szorongatta Dafné hátrúl a' zacskóját,
Egy Gróff hamar ott vólt, ingatta Fakóját,
Futásba el rúgta lova két patkóját.

Velünk a' többi is mingyárt oda ére,
Már döglött vólt az öz, torkábúl folyt vére,
Mondám, ennek mája leſz a' Sóló bére,
Mert maga fogta el, mihent hozzá fére.

Ezt Lovász fel vette maga Barnajára,
Fel köte Laib Huſzár a' Rókát lovára,
Viſzſza mene ki ki állássa halmára,
Halgattunk a' felénk hangzó nagy lármára.

Jött egy ordas Farkas, ezt hat agár üzte,
Mondottam, jól ſzalad, bocskorát fel ſüzte,
Kapám Fokosomat, mondám, gyüſzte, gyüſzte,
Kezet fogok veled, mingyárt kutya tüſzte.

Puſztákon ſok Farkast éltembe kergettem,
Örültem, hogy ma is én ehez férhettem,
Deresem futhasson, ſzájának engedtem,
Hamar is a' Farkas fara mellet lettem.

El érvén, meg ütém, azt kiáltám berdó!
Oldala úgy kondúlt, mint az üres hordó,
Fájlalta, mert bögött, mint a' Duda gordó,
Ficsor agár, mivel igen ſebes 's forgó,

Digitized by Google

Itt termett, meg kapta egybe a' jobb fülét,
Szint úgy a' Fáta is a' bal füle tövét,
Hajdár edgyik lábát, Hancsár a' gégéjét,
Többi szorongatta a' hasát és bélét.

Meg tarták, fokossal a' fejét ütöttem,
Csúnyát rezelt, büzit nehezen szenvedtem,
De még is mind addig a' homlokát vertem,
Júhra éhes lelkét mig ki nem kergettem.

Mig mi e' Farkasnak valánk üzéssébe,
Igen rendes dolog történt a' cserébe,
Ott a' kopók vóltak egy öz kergettébe,
A' melly is szaladott egy Grófnak elébe.

Hozzá lött, el esset, és dült óldalára,
A' Gróff oda futott, rá hágott nyakára,
Mivel már nem mozgott, vélte, hogy a' pára
Ki mene belőle, 's jutott vég órára.

Le vette nyakáról lábát 's földre tette,
Eztet a' sebes öz, mihent meg érzette,
Fel ugrott, 's futássát sebessen kezdette;
Álmélkodva a' Gróff szemét mereszttette.

Nem mehett meszszére, ő aztat gondolta,
Azért a' kopókat ide kiáltotta,
El jöttek: nyomára rá igazította,
Vértes derekára öt kopó hajtotta.

Digitized by Google

Kopók Cziholássát mivel nem hallották,
Gondolták, meg ették, mert aztat el fogták,
Késsön viſzſza jövén azokat vizsgálták,
Nem véressek, 's lapos hassal vannak, látták.

Így történt; tám ma is, fog élni ezen öz,
Nem kell bé pátzolni, hogy azt ne érje göz,
Mert ebbûl ſzakáttsa, ſem nem ſütt, ſe nem föz,
A' Gróff ez eseten csudálkozni nem győz.

El lőttek itt ugyan már három Rókákat,
Két özet, egy Farkast, és tíz nyúlacskákat,
De özek el vitték, mind már a' kutyákat,
Urak le is tették azért a' Flintákat.

Paripákra ûltek, 's mentek agarázni,
Szolgák Nádasokba Rókákat hajházni,
Ha azokat onnan ki fogják bolházni,
Könyü leſz a' téren azokkal tsatázni,

Maga Lováſzſzának a' Gróff parancsolá,
Hogy ha nyúl ugrik fel, aztat ö meg latná,
Tigrist és a' Dafnét, el ne botsájtaná,
Mert aztat magára a' Sólóra hagyná.

Sort vettek, és a' Gróff állott közepére,
Hogy Sólóját ki ki vehesse ſzemére,
Mentek már; vigyáztak nyúlak fekvéssére,
Egy ſzedres tarlónak értek a' ſzélére.

Digitized by Google

Éppen a'Gróff előtt, fel ugrott egy nagy nyúl,
Hajhát kiált, Sóló mingyárt futt, ſzint úgy nyúl,
Sok Gavalér nyargal, lova ſok alatt húl,
A' kit a' kéh bántott, gondoltam, hogy meg fúl.

Néhányſzor a' nyúlat a'mint meg csapkodta,
Egyſzer a' Levegő égbe hagyította,
Fel ugrott utánna, ottan el is kapta,
Mint tegnap; a' Gróffnak lovára fel adta.

Ki adogált érte mingyárt egy Paripát,
Ki ezüstbe foglalt pár Damascus flintát,
Ki leg jobb gazda vólt, igért egy kuriát,
A' Gróff mosolygotta minyájoknak ſzavát.

Mivel ſebessen ment, Lováſz rázogatta,
Sok Gavalér hátát végig ſimogatta,
Vólt ollyan is a' ki ötet csókolgatta,
A' kutya flegmával lábát nyalogatta.

Sorba menvén megint, egy hajhát kiáltott,
Nádasbúl ki jönni, egy Rókát meg látott,
Erre három agárt egy Huſzár botsájtott,
El érték, reájok a' Róka ſzájt tátott.

Igyekezett menni ez a'Csere felé,
De a' ſok lovasok nem ereſzték belé,
A' Ficsor érkezvén jobb oldala mellé,
Csavargatta farkát, mert félelem tellé.

Digitized by Google

A' Hajdár a' farkát meg esípte, meg fordúlt,
Meg kapta az orrát, ordítva el lódúlt,
De mivel a' Róka, íjedt vólt, és bódúlt,
Fata nyak ſzirt fogta Tigris rázta meg fúlt.

Itten mi ſokáig, éppen nem mulattunk,
Egy düllö földnyire, a' mint el haladtunk,
A' várbúl egy veres nyúlat ki ugrattunk;
De illy tanúlt nyúlra még mi nem akadtunk.

Bal fülét fel tartá, a' jobbat hátára
Le tette; a' dolgot vette tsak tréfára,
Éſzre vévén, hogy ö jutott itt tsatára,
Balra csapott, ki ért az Orſzág úttyára.

Hat agarak üzték, még ſem fordíthatták,
Utánnok Tigrist is, 's Dafnét botsájtották,
Ezek ketten ugyan az útbúl ki csapták,
De megint egy ſzéles gyepre ki kapatták.

Hogy ha eddig futott, bezzeg most ſzaladott,
Agár, agár után, lassanként maradott,
Mint kötel el nyúltak, a' nyúl meg haladott,
Hajhá Sóló! a' Gróff kiált 's haragudott.

A' mint két tenyeret öſzve ſzoktak csapni,
Ennek is kutyákat, el érni el hagyni,
A' nyúlat fordítás, nélkül el is kapni
Annyi vólt: ditsertét meg kel néki adni.

Digitized by Google

Látván, hogy az estve mingyárt viſza kerül
Tſitan ſzép ſúgára Tengerekbe merül,
Az ég ſzép kékſégén már a' homály terül,
Madarkák nyúgſzanak, tsak Denevér repül.

Szóltam az Urakhoz, végi van mindennek,
Jobb leſz a' tanyára minnyájan el mennek,
Mind Ló, 's agár, fáradt, tsak allyig lehelnek,
Magok is ezekkel ott jól meg pihennek.

Minnyájoknak teczet, rá áltak ſzavamra,
Látván, hogy kéſzülnek, fel ültem lovamra,
Éſzre ne vegyenek, gondam vólt magamra,
Mert el ſzöktem tőlök, el mentem útamra.

Mivel hol vágtattam, hol pedig ügettem,
Azért is a' tanyán én tsak hamar lettem,
Hat erős Tóth Leányt, ott a' kútnál leltem,
El akartak menni, itt maradni kértem.

Liptó Vármegyébül jöttek aratásra,
Tovább is maradtak ſarjú takarásra,
De mivel nem kaptak már több munkálásra,
Házájokba tértek, téli nyúgovásra.

Látván musikássok hogy itten vólnának,
Mondottam; ez éjjel, ha itt maradnának,
Virrattig mi velünk majd tánczolhatnának,
Innya, enni nékik Urak adatnának.

Digitized by Google

A'Templomot Tóth Lány a'tanczért el hadgya,
Apját, Annyát, Vérit azért meg tagadgya,
Tsak kis újjad mutasd, már ö karját adgya,
Nincs Nemzet, melly eztet ebbe fel haladgya.

Elsö Musikushoz ſzóllottam Zsigához,
Ferkóhoz, Laczihoz, Gyurihoz, Miskához,
Hogy nyúllyanak frissen ök a' Nótafához,
Mihent közelítnek Urak a' tanyához,

Mingyárt a' Hegedük húrjait pengették,
Újokkal, fogokkal, fácskáit tekerték,
Mivel ök a' ſzurkot, fába csepegtették,
Ezzel Vonóikat vegtül végig kenték.

Körül néztem én itt e' Tóth Leányokat,
Szügyöket, farokat, karcsú derekokat,
Kis kocsokájokat, 's hasonló lábokat,
Hasadásra kéſzült, piros orczájokat.

Láttam lenni öket igen jó Státusba,
Tsak kaſzanyitzába edgyet ſem kantusba,
Bé ſzerettem köſztök, leg inkább Hanusba,
Mert ez bé is illik a' vadáſz Trónusba.

Hogy már Urak jönnek, itt meg ſajdítottam,
Húzd rá magyarossan, Zsiga! kiáltottam,
Hanusomnak a' jobb kezemet nyújtottam,
Mint a' ſzéll motóla, vele úgy forgottam.

Digitized by Google

Nem viselt czipellöt, ſuttogott bocskora,
Két lábocskájától rúgatott föld pora,
Mint ſiájer ló talpa, vóltak is akkora,
Utánnam egy ſzakács tánczolt; vele Dora.

A' Lovász ez után Marinát forgatta,
A' Kukta is Betát itten tánczba kapta,
Vasek Postilion, Zuſzkával meg rakta,
Laib Huſzar Katkával, tánczát apritgatta.

Itt a' Gavalérok minket körül fogtak,
A' mi Dámáinkon kivált tsudálkoztak,
Hogy jöhettek ide, azon álmélkodtak,
Azok honnan valók, minket tudakoſztak.

Szólt egy Gróff: ezeket a' Földink ſzerzette,
Valahonnan onnan elö kerítette,
De csudálni dolgát kelletik felette,
Egéſz nap velünk vólt, ezt mikor tehette.

Kérdeſzték minnyájan, hogy öket hol vettem?
Tánczoltam, ſzavokra én nem is feleltem,
Hanust Vállaimon kétſzer ált vetettem,
Igy ſzóltam, hogy vele tánczomat végzettem:

Szüz ſzent Diánnának vólnának Nimfái,
A' Druideseknek magzati, 's Leányi,
Erdei Faunusok leg kedvesb mátkái,
Válaſztott ſzépſégnek remeki, 's bálványi.

Digitized by Google

Küldötte Diánna mi ſzolgálatunkra,
Hintsenek virágot ſzent áldozatunkra,
Gerjeſztett is tüzet Hanus óltárunkra,
Mellyért fel is teſzem mingyárt Trónusunkra.

Azon Trónust, a' melly Jágerektül épült,
Képzelt Diánnával, a' mellyen a' Gróff ült,
Ki hoztam; az egéſz Uráſág ide gyült,
Ujſágot fog látni, már elöre örült.

Szépen kértem Hanust, üllyön fel reája,
Sokat tánczolt, izzadt ſzügyi, orczátskája,
Itt majd meg nyugoſzik minden tagocskája,
Még is könnyül tánczra két kis lábocskája.

Fel akart ö ülni, fara belé nem fért,
Mert a' ſzélesſége jó más fél réfet mért,
Hogy emellyem rája, engemet arra kért,
Csávaltam fejemet, mert itt nem kis baj ért.

Lábait a' fara alatt ált öleltem,
Ropogott derekam, a' mint ött emeltem,
A' Trónus lábánál vele meg pihentem,
Megint fel emelvén, ugyan tsak rá tettem.

De tsak hamar hallám, a' Trónust recsegni,
Le rogygyatt, Hanust is, látom hempelyegni,
Hallám e' két ſzót is, Bodaj váz ejteni,
De töréstül tagját nem kellett féltemi.

Digitized by Google

Látzatott estével egy titkos villámlás,
Mellytűl okoſztatott ſok ſzembe csiklandás,
A' rubács alatt is tám esett csattanás,
Mert a' Trónus körül vala dohos ſzaglás.

Fel ugrott a' porbúl, magát rázogatta,
Itt egy víg kedvű Gróff a' kezét meg kapta,
Tánczolt vele, de ő ennek meg is adta,
Mert ez nyilallást nyert, őt úgy meg rángatta,

Reá akadott itt a' gyenge nimfára,
Hanus mint forgatta, néztem két lábára;
Mint a' csép hadaró, jártak ide, 's árra,
Tudom nem vágy többé illy galant Dámára.

Tánczba vitték Gróffok mind a'hat Grácziát,
Mulatni kivánták e' víg Compániát,
Forogván csudálták tsak a' kaſzanyiczát,
Kerék aſztal vólt ez, ſzél fujván az inát. (a)

De vélek a' tánczot nimfák gyengéllették,
Hogy Gróffok a' földrül őket nem emelték,
És hogy a' vállokon által nem vetették,
Szólgáknak tánczait ők jobban kedvelték.

(a) A' Tóth Leány kaſzanyitzája, az az rövid ſzoknyája, forgássába a' ſzéltűl úgy fel emeltetik, hogy mind egy egyenes aſztal úgy al inai körül.

Digitized by Google

Vagy két óra múlva a' tánczot el hadták,
Mert már az étkeket ſzakácsok fel adták,
Hátok megé ŏket, egy ſorba állatták,
Mig ettek is, vélek magokat mulatták.

Mint kutyák viselnek nyakokon kolonczot,
Kocsójokba adtam ollyan darab konczot,
Hejába is adnék nékik Csirke bontzot,
Illyeket ſzeretnek, vagy jó nagy tál Zgánczot. (a)
Minden karaj kenyér, két fontott nyomhatott,
Mellyet nékik adtam: már egy ſem ſzólhatott,
Mert kis ſzajkójába, mennyit bé nyomhatott,
Mindenike nyomott, nem zseníroztatott.

Kancsóba három pint bort kezekbe adtam,
Egyenek, igyanak, mindenkor bíztattam,
Tsak egyſzer ment körül köſztök, jól láthattam,
Üres lett, és aztat méltán tsudálhattam.

Kezekbŭl ki vévén, újra meg tŏltöttem,
Kedves Hanusomra, reá köſzöntöttem,
Keblébe kevesset, ebbŭl bé öntöttem,
Meg taſzított, hogy egy aſztalt fel döntöttem.

Ta-

(a) Zgáncz, vagy is mint némellyek híjják; Zgáncs, Tótok kedves étele, köles kását meg főzik, aztan vagy kukoricza, vagy árpa líſztel öſzve keverik, és írót reá öntenek. Úgy tartom, hogy ez nem Frantzia Ragú.

Digitized by Google

Tapaſztalván gyengén, tud karazérozni,
Hogy ha Tokai bort fogok néki hozni,
Majd ez nagyobb kedvet fog néki okozni,
Tám csókkal is meg fog ö ajándékozni.

A' Gróff meg engedte, vittem egy butellát,
Láttam örül, vélte, hogy yiſzek Pályinkát,
Meg kóstolván, borzadt,'s ránczolta homlokát,
Tótúl ſzólla, id meg, adgy ſert, vagy Goralkát.

Mondottam; Goralkánk nincs nékünk, ſem ſe-
De hogy ha Budára hólnap jönnek velünk (rünk,
Mi ottan ſzámokra majd eleget lelünk.
Roſz tánczosok vagytok; ſzólt: mi el nem
menünk.
Egy réſze ſzolgáknak vélek tánczolgatott,
Más réſze edgyet mást ſzekerekre rakott,
Minden Nimfa jól meg ajandékoſztatott,
Egy egy kemény tallért, ſött többet is kapott.

A' Gróffok ſátorba nyúgodni menének,
Tudván ſzolgák jókor hogy ök fel kelnének,
Azért is a' tánczcznak ök véget vetének,
Nimfáknak is mondák: már el mehetnének.

Mingyárt is fel vették magok zajdájokat,
Lábokhoz kötözték ſzör harisnyájokat,
Meg tölt Hóld fénnyénél tették indúltokat,
Danoltak; ſokáig hallottuk hangjokat.

Digitized by Google

A' vadakat rakták a' Tár ſzekerekre,
Szakátsok, és kukták, vigyáztak ezekre,
A' több bagázsiát bízták Jágerekre,
Szemessek is vóltak ezek mindenekre.

Hasítani kezdé Auróra fénnyével
A' ſetétet, 's festé Rózsa ſzép ſzínével,
Hegyeknek tetejit, azoknak völgyével,
Köſzönték madarak magok énekével.

Auróra úttyait Títan aranyozta,
Mert tüzes ſzekerén a' napot fel hoztà,
El bújt Endimio; mert meg rivaſztotta,
Hogy Urak fel költek azt is ö okoſzta.

Ki káveját itta, ki pecsenyéhez ült,
Sok hozzám is így ſzólt, egyél itt van a' fült,
Ki lóra fel ülni, ki ſzekérre kéſzült,
Rendin lévén minden, minnyája öſzve gyült.

Ezek mind meg esvén, mi útnak indúlánk,
Útban hogy mi történt, és melly vígan valánk,
El hagyom azokat, bár ſokat vígadánk,
Szóllok itt dolgunkrúl, Budára mint jutánk.

Aqviléjat midön Atilla meg vette,
Tudgyuk, melly pompával ſereget vezette
Budára: a' mellyel aztat jelentette,
Hogy lássák, melly vitéz, és melly nagy vólt tette.

Digitized by Google

Mi is ennél kisseb Parádét nem tettünk:
Öt Czigánt egy konyha kotsira ültettünk,
Ezekkel mindenütt mi hegedültettünk,
Hátrúl négy Peczérrel mindég kürtöltettünk.

Szép zöld koszorúkat tettünk a' fejekre,
Körül zöld ágakat azon szekerekre,
Jágerek vadakat tették a' mellyekre,
Hasonló bokrétát minden süvegekre.

Elöl a' Deresen, mind Hérold ballagtam,
Nagy Authoritással, csendessen haladtam,
Utánnam Zsigával marsokat vonattam,
Hol leg több nép állott, ottan újjongattam.

A' Czigányok után jöttek vezetékek,
Zöldséggel borítva valának a' fékek,
A' vadas szekerek vóltak leg főbb ékek,
Jágerek kisirték, jöngy legények 's szépek.

Az iffiú Jáger fel ölté magára
Azon ruhát, mellyet a' Gróff pompájára,
Mint Diánna viselt, 's fel ült Trónussára,
Itt ötet fel tettük a' szarvas hátára.

Ezek után mentek mind a' Gavalérok,
Ketten, ketten menvén, dupla vólt a' sorok,
Agarakat nyomba vezették Huszárok.
Hátrúl kocsik mentek, pattogtak ostorok.

Digitized by Google

A' miként el értünk egyszer már Budára,
Minden felöl futott a' nép a' lármára,
Nem tudták mi dolog, nézvén e' pompára,
De minden leg inkább nézet Diánnára.

El fogott Basának lenni sok itélte,
Más meg; mint követet, ötét úgy szemlélte,
Hogy Meny Aszszonyt hozunk, sok aztat is vélte,
Kik légyünk? mondgyam meg, nem egy aztat kérte.

Feleltem, mi gondgya ökemének árra,
Az Ország dolgait nem bízták orrára,
Jobb ha fére mégyen, 's nem áll az utzára,
Mert még jót konditok fokossal hátára.

A' vízi városon mi végig így mentünk.
Az új kapun által a' várba fel értünk,
Hogy nagy Urak jönnek, csudálkozva néztünk,
Nép miat piatzra nagy nehezen fértünk.

Mosolygottak nézvén ök ezen pompára,
De szemeket vetvén a' vadak számára,
Csaválták fejeket, nagy sokaságára,
Fökeppen a' három darab nagyságára.

Szállássokra Urak innét el oszlottak,
Vadakkal nem tudom, miképpen osztoztak,
Reménlem mindenbül, valamit tsak hosztak,
Uraknak, Dámáknak, ök ajándékosztak.

Digitized by Google

Más nap Jágereket ebédre hívatta,
A' Gróff, és estvére a' Bált is meg adta.
A' mint meg ígerte, jól meg tánczoltatta,
Őket itt is érte más napnak virradta.

Velünk jött Czigányok húzták a' nótákat,
Verbunkost, Hanákot, és Cseh Ariákat,
Jobb ſzerették Pesti, 's Budai Nymfákat,
Mert orrok nem ſzagolt itt Broncza párákat.

Én a' Vezér Jágert itt meg ſzólítottam,
Meg követtem, mivel ötet meg bántottam,
Én vólnék, ki véle csillagot rúgattam,
Engedgyen meg, kértem; hogy magyar, nem tudtam.
Mondá; van ſzerencséd, újjal fenyegetet,
Minthogy meg vallottam, ſzívbül meg engedet,
Szólt; hogy nem haragſzik, csókolt ölelgetet,
Így a' vadáſzatnak, 's mindennek vége lett. (*)

(*) Valamint elő befzédembe ki tettem, hogy én egy alkalmassént, hoſzſzú vadáſzatot, Jó Baratimnak kedvek, és kivánſágokra ezen csekély munkámba bé fogok iktatni; ez hát azon vadáſzatnak le írása, a' melly azon idő alatt tartatott, a' melly allat, munkámba említett Iffiú Gróff, az újonnan munkált Diplomával, Francofurtumba járt.

Digitized by Google

TIZEN HARMADIK TZIKKELY.

Múzsám, Diánának, Te áldozatodat
Igen hoſzſzan tetted, ved elö Lantodat,
Pengesd azt; kezd újra, el hagyott dolgodat,
Honnyod lakosihoz mutasd jó vóltodat.

Híd ſegitſégedre, a' Penátesseket,
Hazabéli kegyes és nagy Isteneket,
Meg nem vonnyák töled ök ſegitſégeket,
Írj a' Diætárúl tovább is verseket.

Írok Parnassusbúl, Apolló is rám int,
Bíztat; hogy Pozsonyba nem ſzenvedek olly kint,
MintBudán ſzenvedtem,mint belöl,és mint kint,
Mivel ott ritka vólt ki nem viselt két ſzint.

Már Pozsonyba vagyok, a' Duna útzába,
Szállássom van Tabák munkálló házába,
Útza eleinek a' jobb ſzakaſzſzába,
Szállássoknak nem is vagyok a' roſzſzába.

Más jelek vannak itt, mint valának Budán,
Mert öröm láttzatik mindennek homlokán,
Vivát kiáltás jön minden ember ſzáján,
Még Sessio ſem vólt, mi leſz még azután.

Digitized by Google

Látom békesſégnek hogy nyilik Temploma,
Jánus Templomának ſem híre ſem nyoma,
Két ábrázattyával, el tünt ö is maga,
Jele: minden ſzívnek léſzen nyugodalma.

Hány Ditsösség kapuk itt nem építtetnek,
Mellyek Olaj fákkal körül keríttetnek,
Ezeken áll orczák, által nem mehetnek,
Egyenes ſzíveknek ezek kéſzíttetnek.

Nagy Ünneplésseknek léſzen itt tartássok,
Emeltetnek ahoz ſok féle állássok,
Ragaſztatnak rájok ſok ezer lámpássok,
Minden féle ſzínnel léſzen ragyogássok.

Ezeket ſzemlélvén, a' város ſzolgáját
Látom felém jönni, Orſzág czéduláját
Hoſzta; hogy el kezdi hólnap a' munkáját
A' várba: hol már el kéſziték Tábláját.

A' várba dél előtt más nap öſzve gyültünk,
A' kik gyalog mentünk, jól meg is hevültünk,
Felette nagy hegy ez, le ültünk, pihentünk.
Uraſágok ſzámán mi nagyon el hültünk.

Két nagy Palota van itten el kéſzítve,
A' Mágnássokéba Trónus van építve,
Ez Királyi módon vagyon díſzesítve,
Veres bársony, 's arany prémmel ékesítve.

Digitized by Google

Státussoktúl hamar jött Deputátió,
Pap úrtúl mondatott itt az Orátió,
Köſzöntetett ezzel Magnási Sessió,
Primás viſzſzonlotta, ékes vólt minden ſzó.

Magnássok Táblája ugyan eztet tette,
Deputatióját leg ottan rendelte,
Melly a' Státussokat köſzöntve tiſztelte,
Onnat viſzſza térvén, ſzokot helyét vette.

Ezek után Orſzág Bírája mondótta,
Hogy mixta Sessió légyen, javaslotta;
Hólnap ha úgy teczik; igen tanácslotta,
Mért vólna ſzükſéges; ezeket ſzóllotta:

Közel vagyon napja a' Koronázásnak,
Ennél meg kell esni a' régi ſzokásnak,
Szükſég tanácsával éllyünk mi egymásnak,
Dolgunk Európa ne lássa hibásnak.

Tudgyuk melly ſok irígy ſzem néz most mireánk,
Sok roſz nyelv mérgessebb léſzen mint a'fullánk,
Úgy intézzük dolgunk, hogy ne légyen hibánk,
Vagyon tehetſégünk, van eſzünk, 's vagyon ſzánk.

Különössen minden Királyunk díſzére
Váljon; tegyük, mit tsak tehetünk fénnyére,
Leſz ez Nemzetünknek nagy ditsöſſégére,
Zabolát is vetünk irígyek nyelvére.

Digitized by Google

Ha Deputátiót egymáshoz küldözünk,
Majd vonódik dolgunk, ſokáig végezünk,
De egy Palotába, ha minnyájan leſzünk,
Sok elmével, kézzel, mindent jól intézünk.

Fontos! helyes okok! minnyájan ſzóllottak,
Hogy mixta Sessió legyen, rá állottak,
Mingyárt is az Urak erre el oſzlottak,
Complementumokat egymásnak hajtottak.

Éppen harangoſztak tizenkét órára,
Kinek kinek gondgya vólt éhes gyomrára,
Casinóba gyültek a' Tractér nyakára,
Sok Fogadossoknak mentek az házára.

Kilencz órakor vólt más nap ezen Gyülés,
Essett is ſokaktúl minden féle kérdés,
De hogy vóltaképpen tétessen rendelés,
Az Hazától bölcsen esett e' meg tevés:

Mivel már a' Felſég Sloſzhófba érkezett,
Cancellárіustúl Orſzág Levelet vett,
Hogy teczésse ſzerint Király rendelést tett,
Meg másolhatatlan végezésse e' lett;

Tizen kettödikén Pozsonyba fog jönni;
Nápolyi Király is meg fog itt jelenni,
AlbertHerczeg,'s több más Herczeg fog itt lenni,
E' ſok Felſégekrül rendelést kell tenni.

Digitized by Google

De mivel az Orſzág már ezeket tudta,
Város Birójának ſzorgalmára hadta,
Meg ſzálló házakat ez ki is mutatta,
Primásunk ſzép házát Monarchánknak adta.

Leg elsöben tehát tsak az végeſztetett,
Hogy Deputátió itt nagy rendeltetett,
Kik léſznek tagjai, ki ki neveſztetett,
Kalócsai Ersek fejeknek tétetett.

Királytúl ki ſzabott indúlás napjára,
Sloſzhófba legyenek ennek hajnalára,
Az Orſzág nevében koronázássára,
Kérjék, és kisérjék, indúlván úttyára.

A' Királynak pedig az ô bé jövésse,
Hogy pompával légyen mindenüt menésse,
Meg esett mindenkép ennek rendelésse,
Majd ki teczik alább, mint vólt kissirésse.

Mindeneknek rendgyét az Orſzág ki ſzabta,
Ki mit tévö légyen, aztat is meg hadta,
Minden is a' maga dolgát jól folytatta,
Mássok dolgaiba magát nem avatta.

Midön már illy böltsen, mind el végzettetett,
El oſzlott a' Gyülés, ki ki el mehetett,
Igyekezet ki ki, a' mint tsak telhetett,
Nyert is a' Nemzetünk méltó ditsöretet.

Digitized by Google

Más nap még dél előtt, Zászlókat lobogni
Láttam: Trombitákat hallottam harsogni,
Lovaknak lábait hídakon dobogni
Sok népet útzákon futni, és forogni.

Dragonyos Regiment jött itt Parádába,
Horvátoknak ezek általok Országába,
Törökökkel vóltak nem egyszer csatába,
Tettek ők nem kevés kárt is a' csalmába.

Rostokot hét napi Marsok után tettek,
Egész nyáron pedig Törököt kergettek,
Mellyért is Lovai meg ősztövéredtek,
Szívekből örültek, hogy ide érhettek.

A' Királynak jöttek paranosolattyára,
A' rendetleneknek zabolázássára,
Város Lakosinak osztattak házára,
Nagy szükségek is vólt testek nyugvássára.

Kiáltyák: a' Dunán a'vert híd nagyon reng,
Oda futván, hallom Török muzsika cseng,
Tányéroknak az ő összve ütéssek peng,
Sípoknak, doboknak, vár alatt hangja zeng.

Digitized by Google

El érkezett Bécsből a' Granatérosság,
Szép gyönyörü nép ez, magos mint Czédrus ág,
Nincsen e' világon ennél szebb gyalogság,
Nem mutat illyeket több más hatalmasság. (a)

Ketten, ketten fognak rendelt hellyen álni,
Mint két Oroszlányok úgy fognak strázsálni,
A' Qvarét is akkor ők fogják formálni,
Midőn a' Pegmára Király fel fog hágni.

Ezek bé szállottak a' nagy Casarmába,
Gondoltam, már részem nem lesz a' lármába,
Éppen szállássomra valék indúltába,
Hirtelen vala itt a' sok nép futtába.

Kérdeztem: mi dolog? de senki sem tudta,
Piaczot, útzákot, a' nép még is fudta,
Orrára nem egynek láttam leve bukta,
Gyermek lábak között magát által dugta.

Láttam a' nép megint a' híd felé tódúl,
Meg fordúltam én is, minden arra nyomúl,
Urak sok szekere mind a' felé lódúl,
Pap, Pór, Zsidó, Gazdag, olly is fut ki kóldúl.

(a) Felséges Urunk Armádájánál az Granatérosok közé mind válogatott nép adatik. A' többi Potentziák csak úgy állíttyák őket, mint más gyalogságokat, azért is sehol is nem olly szépek, mint a' Császár armádájánál. Még második Fridrik is tartott ezektől.

Digitized by Google

Minden harangokat egyſzer meg vonának,
A' várban ágyúkkal nagyon durrogának,
Purgerek fegyverbe, minnyájan állának,
Nagy parádét tettek; muzsikáltatának.

Hallom Tárogató síp hogy fuvattatik,
Itt a' ſok kótsag tol ſzéltül jádzattatik,
Három hintó hídra jönni látzattatik,
Ki körül ki vonott ſok kard villogtatik.

A' Nándor Ispánynak Banderiumára
Rá esmértem, nézvén annak Záſzlójára,
Vigyáz ez Hazánknak ſzent koronájára,
Leg betsessebb és leg drágább Zálogára.

Közepsö ſzekérbe vala e' draga kincs,
A' mellyre már ſokſzor vettetett rab kilincs,
Az Ég viſzſza adta, többé félelmünk nincs,
Ezért imád Istent, Hazám, 's égre tekincs.

Harmadik ſzekérbe a' két Méltoſág ült,
Kik annak örzöi; 's ide annyi nép gyült,
Hogy útzákon nem fért, egy más hátára dült,
Sok úgy taſzíttatott, hogy földön el terült.

Az elsö ſzekérbe valának a' ſzolgák,
Nép között tágulást tettek a' katonák,
Két felöl kisirték fent írtt Banderisták,
Nem ſzüntek az ágyúk,'s Sípok,és Trombiták.

Digitized by Google

A' várba illy móddal ez fel kisirtetett,
A' régi hellyére ottan le tétetett,
Bóldog Pozsony vára! mellybe férkeſztetett
Olly nagy kincs, a' melly ád Hazánknak életet.

Úgy vagyon, ez adgya, mert már árvaſágra,
Jutott kedves Hazánk, gyámoltalanſágra,
Midön e' kincs jutott idegen Orſzágra,
Meg térvén már éltet, 's juttat boldogſágra.

Ditsö koronánknak ezen ſzép pompáját
Úgy néztem, mint vitték a' Frigynek ládáját,
Midön David tánczolt, vervén a' hárfáját,
Itt is tsak örömnek láttam a' lármáját.

Nem úgy mint Jericho alatt vitettetett,
A' hol valahányſzor, körül emeltetett,
Mind annyiſzor egy egy fala le döntetett,
Mig végre egéſzſzen ſemmivé tétetett.

Pozsony vára örvendgy! falaid nem húlnak,
Sőt benned hogy e' kincs, bástyáid újúlnak,
Meg bádgyadt ſzíveink bennünk is vidúlnak,
Fényet ért napjaink többé nem borúlnak.

A' mint a' ſokaſág a' várbúl meg téré,
Hídnál kiáltottak, féré! féré! féré,
Mingyart a' Magyar Gárda Bécsbül oda éré,
Éppen az innetsö ſzép tágas végére.

Digitized by Google

Ingot kótsag tollok, ſas ſzárnyok tsattogtak,
Haragos Pardutzok hátokon morogtak,
Lovoknak ſzájjai zabolán rágódtak,
Parádéba menvén, kargyai villogtak.

Pantallér, Lodingjok, boglároktúl csörgöt,
Ezüstös ſzerſzámok csenget, penget, börgöt,
Rivalt Trombitájok, két réz dobjok döngöt,
A' ſok ágyú most is, még ſzüntelen dörgöt.

Ezek is a' várba mentek meg ſzállani,
De a' Király mellet fognak őrt állani,
Meg is kell azt minden nemzetnek vallani,
Ha ők igasſágot akarnak mondani;

Hogy e'Test őrzőknek nincs ég alatt mássa,
Még a' Töröknek is ez ſzája vallássa,
Minden Udvarokat bár akár ki lássa,
Tudom tsak ezeknek leſz hellybe hagyássa.

Török karavánok melly ſzámmal Mekkába, (a)
Szarándokok mennek, melly ſürön Rómába,
Mennyi ezer nép megy Delfis Templomába,
Ezeknél most több jön Pozsony várossába.

(a) Mekka Arábiai Város, a' hol Mahomet halva egy vas koporsóba füg: ide nagy Processiókkal járnak a' Törökök, és illyen Processió Karavánnak hívattatik.

Digitized by Google

Világ négy réſzérül mindennap ſok ſzekér,
Már a' Fogadókba ezek ſzáma nem fér,
Purgereknél a' ſok idegen ſzállást kér,
Kastélyba vágyódó, kis vinnyóba bé tér.

Ablakoknak, mellyek ſzolgálnak útzára,
Egy két három arany most azoknak ára,
Tsak hogy nézhessenek a' menő pompára,
Sok lajtorjára hág, ſok magos kútfára.

Hol ez nem telhetik, a' Ház fedeleket
Fel bontyák, fel ſzedik fedél cserepeket,
Az óltsób házakon két ſor Zsendellyeket
Ki verik, hogy lássák a' meneteleket.

Óhajva vár minden másnap virrattára,
Még nem is hajnallik, ſok fut az útzára,
Öſzve gyül mind a' raj egymásnak hátára.
Tsak hogy már nézhessen egyſzer Király ára.

Még az Ég is kedvez most édes Hazánknak,
Bú árjai között finlődő Anyánknak,
Remélhetni, hogy leſz jó vége munkánknak,
Keserűſég után édes ízt ád ſzánknak.

Nincsen ma felyhökkel bé vonott kárpittya,
Sem a' zúzmarás köd fénnyét nem boríttya,
Auróra Rózsa ſzín ſzekerét indíttya,
Tengerekbe komor homállyát ſzoríttya.

Lát-

Digitized by Google

Láttyuk miként fénylik Titán Hazánk felet,
Ámbár közel lenni tudgyuk már a' telet,
Jó jövendölésünk mind ezekből lehet;
Mert derülten láttyuk minden égi jelet.

A' ſok temérdek nép fel van ékesítve,
Az öröm Nektártúl meg van réſzegítve,
Már a' nézö helyek el vannak kéſzítve,
Kik feſtve, kik pedig poſztókkal terítve.

Bár melly felé vetem én ma két ſzememet,
Minden csak vígſágra gerjeſzti ſzívemet,
Mi belsö indúlat éleſzti lelkemet,
Nem tudom: örömtöl nem lelem helyemet.

Szent Mihály kapuja felé minden tódúl,
Sokba már lélek fints, ſebessen fut, 's lódúl,
Ki okát nem tudgya; mondgya e' nép bódúl,
De nem: hanem ſzíve itt örömnek hódúl.

Uttzákon két ſorral állott katonaſág,
Hogy minden út légyen, mint ſzükſég ollyan tág,
Gátlást a' menésben ne tégyen ſokaſág,
Kárt is ne okozzon köztök a' ſzorúltſág.

A' hol vólt ſikator éppen ollyan ſzoros,
Lovas nem álhatván, állott Granatéros,
Láttam egy paraſztot, de vólt már ez boros,
Tolódván meg döfni: ſzántam, mert vólt koros.

Digitized by Google

Útczáknak kezdetin általk muzsikások,
Téren, piaczokon, dobok, trombitások,
A' Torony párkánnyán állottak meg mások,
Hatottak fülekbe a' sok szép hangzások.

Spallért vont Purgerség, zöld Uniformába,
Más része pediglen vólt fejér ruhába,
Tisztyei is vóltak illendő gúnyába,
Szép nép, be illene, bár melly ármádába.

Kiáltottam: Népek! úttyát készíttsétek, (a)
Az Úrnak: ösvényit egyenesíttsétek,
Hazámnak szüzei, rózsákkal hintsétek,
Myrtussal, Cziprussal, azt bé teríttsétek.

Az ég harmatozik, bé jön ma Királytok,
Szárnyazni is ma kezd a' ti szabadságtok,
Ma kezd új életre kapni bóldogságtok,
Nyilik tömlötzötök, mellybe vólt rabságtok.

Ma veszed kebledbe azt Pozsonynak vára,
A' ki Nemzetednek 's szabadságod ára,
A' ki terheidet veszi két vállára,
Mellyeket örömmel el készített árra.

(a) Parate viam Domino, rectas facite semitas ejus. *Isai. Cap. 40. vers. 3.*

Mondotta is régen, azt ki ki tudhattya,
Magyaroknak léſzek mind Királlyok 's Attya,
E' mondás, a' kinek ſzívét ált nem hattya,
Nem Magyar, Magyarnak ſálakja, vagy fattya.

A' midőn ezeket elmémbe így hántam,
Istenem hatalmát mindenben csudáltam,
Bölts rendeléseit mint teſzi vizsgáltam,
Hogy teremtéseit ſzereti, itt láttam.

Bár egy Orſzág az ő kegyes 's nagy jóſágát,
Meg veti, vétkeknek ũzi úndokſágát,
Ostorozza aztat; látván buzgóſágát,
Leg ottan mutattya nagy irgalmaſſágát.

Lehet; hogy Hazánk is gonoſzſágba merült,
Mellyért is majd tsak nem puſztulásra került,
Régi ſzabadſágunk tömlöczbe lánczon ült,
Bánat, bánat után, ſzívünkre mint hab gyült.

Látván e' jó Atya mi töredelmünket,
Irgalmaſſágába vette mi ügyünket,
Malaſztya vígaſztal, gyógyíttya ſérünket,
És mint vólt, ſzabaddá teſzi Nemzetünket.

Nagy hatalmad előtt orczánkra borúlunk,
Te ſzent óltárodhoz zokogva járúlunk,
Bár gyarlóſágunkal, bal útra indúlunk,
Térics meg jó Atyánk, így bóldogúl múlunk.

Digitized by Google

Enged, maradhassunk mi szabadságunkba,
Szent Fiad Annyának részi van jussunkba,
Hozzád bizodalom nagy van minyájunkba,
Hogy érte szabaddá részel Országunkba.

Itt csak hamar jöve egy Fő Tiszt nyargalva,
Mellytől mindeneknek hírül vala adva,
Hogy már a' Király jön, fel 's alá szaladva,
Az útat tágítá, hogy ne lenne dugva.

Temérdek sok nép vólt, és kik állásokra
Fel mentek: kik pedig az Eszterhajokra,
Tsak a' sok főt láttam, nézvén ablakokra,
Úttzákon állottak egymásnak hátokra.

A' Dámák kapuk közt egy nagy házba mentek,
Annak ablakibúl a' hídra le néztek,
Mellyen a' menés vólt, mindent jól szemléltek,
Hogy fel gázoltatnak ott, attúl nem féltek.

Magám is egy régi Barátom házába
Fel mentem, 's foglaltam helyt egy ablakába,
Láttam mindeneket mint mentek folytába,
A' hídnak vala ez éppen eránnyába.

Egyszer a' harangok mind meg vonatának,
Szép Harmoniája vólt ezek hangjának,
A' várba negyven nagy ágyúk durrogának,
Le húlt sok ablakja ott a' Palotának.

Digitized by Google

Mint egy ötven lóval Hadi Tiszt jött elöl,
Szent Mihály kapuján vala már e' belöl,
Király Kalvária hegyének túl felöl
Vala: mert a' hoszszok vólt néhány ezer öl.

A' Primás kertyénél minden formáltatott,
Szekereknek rendgye itt ki tsináltatott,
Lovasság hol mennyen, helye meg mutatott,
Szolgáknak is sora meg parantsoltatott.

Itt egy jól mondotta, Pozsony városának,
Nyisd meg kapuidat, Hazánk Királlyának, (a)
Emeld fel, és nyisd meg erkölcsök Urának,
Ma beléd fog jönni, engedgy hatalmának.

Elöl jött a' Herold, csínos vólt ruhája,
Kaskét vólt a' fején, 's magos bokrétája,
Tollakbúl rá tözve rendes vólt ruhája,
Lovon ült, kezében vólt czifra pálczája.

E' szép Processió csendessen ballagott,
Hoszszú vólt; sok nép közt nehezen haladott,
Még meszszéről vivát kiáltás hallatott,
Mellytül levegö ég sok felé hasadott.

(a) Attollite portas, Principes vestras, et elevamini, introibit Rex gloriæ. Quis est iste Rex Gloriæ Dominus virtutum. *Psal.* 23.

Digitized by Google

Herold után jöttek egynéhány lovasok,
Követték ezeket szolgák és inasok,
Mind gyalog; a' kiknek ritkán is van mássok,
Ezeknek gúnyái vóltak olly pompássok.

Ezeket követte ritka szekerével,
Hazánknak Primássa, különös fénnyével,
Ülte óldalánál lévő Püspökével,
Veres Cardinális szép öltözetével.

A' szekere ennek aranytúl tündöklött,
Lovaknak szépsége minden szembe ötlött,
Aranyzott szerszámok, tsillámlott és csörgött,
Lábokat emelvén, egy sem tsetlet bötlött.

Utánna érkezett a' sok szép Nemesség,
Paripákon ülvén, szemnek vólt nagy szépség,
Nints is e' világon egy nagyobb ékesség,
Mintha lovakon van a' Magyar Nemzetség.

Mert e' lóra termet még Annya hasába,
Nem kell Berajterhez mennyen oskolába,
Bátrabban ül lován, mint más kotsijába,
Részes természetnek nagy ajándékába.

Bár Berajter lovát redupírosztattya,
Mellyre Magyar fel ül, meg sem simogattya,
Esztendeig is a' csikót kordáztattya,
Magyar ma ki fogja, már holnap futtattya.

Digitized by Google

Ketten ketten menvén, mellyére nyúlának,
Ugrottak lovai, le még sem húllának,
Külömb külömb féle szörükön valának,
Ezt mondták Erdélyi, más Török fajtának.

Hányan voltak ezek, meg nem olvashattam,
Örültem kénnyeken, szemem hízlalhattam,
Még jobban, hogy eztet: ó vi sohén, halhattam,
Ellenségeinket örvendni láthattam.

Utánnok még mentek a' sok vezetékek,
Aranyos, vagy ezüst volt szerszámok s fékek,
Czafrangokon varrás, paszományos ékek,
Apelles képei nem voltak illy szépek.

Lovászok rövidén fogták a' zabolát,
Ha hosszian vezetnék, minden ló a' farát,
Fel hánná 's valhatná sok embert itt kárát,
Mert be rúgná fogát, avagy is oldalát.

Jöttek már a' hintók, egyik a' más után,
Körül vették szolgák öltözve nagy cziffrán,
Mindenikbe hat ló, mentek ezek halkán,
Szebbnél szebb szerszámok voltak ezek hátán.

Melly lovak fejéről három Rojtok fügtek.
Ollyas szekerekbe mind Hertzegek ültek,
Ezeknek pompáján a' nézők el hültek,
Lovakra, hintókra mert sok drágát fúztek.

Két két kengyel futó lovak előtt jára,
Szerecsenyek általk mind a' két bakjára,
Négy Csatlósnak hogy ha néztem nagyságára,
Néztem teremtésnek, annyi Bálványnyára.

Gróffok lovainak, kettő vólt a' rojtya,
De mind arany, ezüst, Crepin vólt a' bojtya,
Csudáltam lovakat, hogy mind meg nem fojtya,
A' szerszám neheze, mert sok száz vólt fontya.

Minden Püspök nemes itten nagy pompával,
Fényesen öltözött, ékes udvarával,
Praepostok is vóltak, nem kevés szolgával,
Edgyik mást előzte Liberiájával.

Az Ablegátusok mind előbbenének,
A' hik szekerekbe, nem kárt ülének,
Utánok Praepostok, úgy következének,
Nyomokba Püspökök 's Magnások jövének.

Nem tudom, mely nagy vólt itten a' szekér szám,
Mivel csak fénnyekre játva vala a' szám,
Lovak szépek vóltak, csillogott szekér 's hám,
Hogy ezt mind láthattam, világért nem adnám.

A' szekerek után Király paripáit,
Vezették Lovászok, csudáltam ruháit,
Feketén jártattya Udvari szolgáit,
Sárga prém hímezi leg-kisseb vastsit.

Digitized by Google

Mind ſzilaſok valának, ezen ſzép paripák,
Fekete czafrangok, de aranytúl czifrák,
Spanyol, Czirkáz, Török, és Erdélyi fajták,
Kettőt Persiábúl tsak nem régen hoſztak.

Két Miniſternek jöttek két ſézái,
Egynek hat peje volt, másnak hat ſárgái;
Németh öltözetbe mentek a' ſzolgái,
Nem is igen fénylők valának pompái.

Ezeket követte édes Hazánk Fénnye,
Nemzetünknek Díſzſze, és válaſztott kénnye,
Sok Magyar ſziveknek gyümölcse, s reménnye,
Király hátorſága, bástyája, keménnye.

Magyarokbúl alló, Test őrzők ſerege,
A' nyári hajnalnak pirosló fellege,
Alattok a' Datztúl ló allyig pihege,
Kalpagjokon ſas ſzárny kötsaggal lebege.

Elől ment Dobossok, vitte két réz dobját,
A' Levegő Égbe játsatta bahójját,
Hat Trombitás fújta Márs Isten nótáját,
Zephyrus ingatta, fecske fark Záſzlóját.

Fél ſereg ment ebből, Rárónak módgyára,
Két kapuk közinek érvén a' hídgyára,
Tekinték én a' ſok le nézö Dámára,
Láttam : már ſokat vont Cupido rámára.

Digitized by Google

Kancsalítós szemmel sok ezeket nézte,
Sok legyezte magát, és szaját csipkézte,
Sok a' mellye körül sodrát biberézte,
Vénus tüze heve szíveket tétézte.

E' fél sereg után Londoni Tézába,
Ült Hazánk Királya, vont arany ruhába,
Látván, hogy e' Felség van Magyar gúnyába,
El merült a' szívem, öröme árjába.

A' mint a' városnak ére kapujához,
Ennek a' Bírója jött a' Sézájához,
Hozzá fogott mingyárt Orátiójához,
Röviden üdvözlö fontos mondásához.

Kegyelmébe néki a' Várost ajánlá,
Térdeit mint illik, egész földig hajtá,
Szép bársony vánkoson a' kúltsait nyújtá,
Király meg illette kézzel, 's viszsza adá.

Sölt meg is-köszönte ennek üdvözlését,
Igérte városhoz nagy kegyelmességét,
Ki is láthatta itt ki ki kegyességét,
Minden szó jelenté csak nagy szívességét.

Szekere után ment Gárdisták más fele,
Minden útza, ösvény, víváttal vólt tele,
Még a' beteg is ítt, ágyából fel kele,
Kegyes Királlyában, gyógyulást ö lele.

Digitized by Google

E' menést zárta bé egy fvadron lovasság,
A' városba nyomúlt a' nép, a' fokaság,
Ezeket fzemlélni vala nagy mulatfág,
Sok hellyen vígfágból leve fzomorúfág.

Mert fokmak fforosba ló lábára hágot,
Sok tafzigálókat jól jól pofon vágot,
Sok órákat lopot, tett nagy tolvajfágot,
Ki tudna fzámlálni a' fok kutyafágot.

Itt a' kuffantókat, 's geíztenyét fútőket
Leg inkább nevettem, mert a' tekenőket
El rúgták, gyermekek zsebet, kefzkenőket
Meg tölték gyümölcsel, Banyák üzték őket.

Paripák, fzekerek, mind már el küldettek,
Mellyért is az útzák tágasabbak lettek,
Primás Háza előtt Urak meg jelentek,
Király is ki fzálván, mind utánna mentek.

A' mint fel érkefztek a' nagy Palotára,
A' Király fel üle maga Trónussára,
Mellyet már az Orfzág kéfzített fzámára,
Figyelmezet minden a' Primás fzavára.

Szép fontos beſzéddél Királyt köſzöntötte,
A' Haza örömét néki jelentette,
Mellyet is okozott az Orfzágba jötte,
Újra fzülte aztat az ő jelenléte.

Digitized by Google

Kérte, hogy fogadgya bé azt maláſztyába,
Helyheſztesse ősi ſzép ſzabadſágába,
Törvénnye is légyen, mint vólt olly folytába,
Hogy ha léſzen egyſzer e' boldogſágába;

Az Országh kéſz léſzen mindeneket tenni,
Utólsó tsep vérét érette önteni,
Élete, értéke, áldozat fog lenni,
Parantsolattyára tűzbe is fog menni.

Király e' beſzédre felélt igen ſzépen,
Hogy nem tsak Királlya, de Attya is léſzen,
Országgal minden jót tenni vólna kéſzen,
A' mit az Annya tett, azt teſzi egéſzen.

Jobbágyinak úgy mond: az ő igaz ſzívek, (a)
Hogy, ha tapaſztallya, hogy hozzája hívek,
Az ő gazdagſága: többik mind olly mívek,
A' mellyek mulandók, 's eméſztik a' nyívek.

Erre egéſz Országh Vivátot kiálta,
A' nagy öröm minden ſzívét általjárta,
Hogy illy Királyt adott, az Istent imádta,
Koronáztatássát ki ki allyig várta.

(a) Ezen jegyzés, és egyſzer 's mind fent tett ki fejezés Felséges Királyunk ſymbólumát foglallya magába, melly ez: *Opes Regum, corda ſubditorum.*

Digitized by Google

A' Király bé mene, Urak is oſzlottak,
Áldást, 's minden jókat reája mondottak,
Nagy kegyeſségérül folyton folyt ſzóllottak,
És, Éllyen a' Király! mindég kiáltottak.

Egéſz város estve meg világíttatott,
Minden ablakokra két gyertya gyujtatott,
A' mellyen nem égett, a' bé hagyíttatott,
Piatzon, utzákon, csak vivát! hallatott.

Ditsőſség kapuin ſok ezer Lámpássok
Égtek, és hallattak a' ſok muzsikások,
A' Torony párkánnyán vóltak Trombitások,
Ott is Lámpássoknak nagy vólt ragyogássok.

Illy nagy vígaſságba múlt el az éjtſzaka,
Minden Fogadókba csenget csak muzsika,
Iffiúſág tánczba forgott, mint karika.
Nem kellet ezeknek Doctor, ſem Patika.

TIZEN NEGYEDIK TZIKKELY.

Más nap egéſz Országa' várasból fel ment
A' várba: Kirally is már vala oda fent,
Segitſégül hívták minnyájan az Istent,
Hogy bóldoggá tégye, és dolgok légyen ſzent.

Digitized by Google

A' Nagy Palotából mind a' kápolnába
Mentek, hol már Király vólt maga karába,
Huſzár Ezredének Uniformissába,
Nápolyi Király is vólt magyar ruhába.

A' Királynéja is magyarba öltözöt,
Mint egy magyar Dáma, úgy vala kendözött,
Fátyolt a' fejére, kammer Dáma tözött,
Kar kötöt karjára, nyakra gyöngyöt füzött.

Így vólt öltöſztetve Albert He zegné is
Király Magzattyai, gyenge Herczegnék is,
Több Herczeg Aſzſzonyok, ezekkel Grófnék is,
Bárónék, és több más Fö nemes Dámák is.

Sértették a' ſzemet ezeknek fénnyei,
Rubint, Smaragd, Gyémánt, Briliant kövei,
Nap keletrül került nagy fejér Gyöngyei,
Szemembül hullottak örömnek könyvei.

(Mert már meg vetve vólt ezen ſzép öltözet,
Nem is hallatott már más ruha nevezet,
Tsak Bufán, tsak Turbán, Angléz, 's több illy ſze-
Mellyeket bé hozott az idegen nemzet. (met,

O Hazám ſzép Neme! tekincs Királyodra,
Magyar ruhába van, igyekſzik haſznodra,
Mutattya melly köntöst ved gyenge tagodra,
Hid: minden idegen rongy vagyon károdra.

Digitized by Google

Ha mondod, hogy drága; igaz, de állandó,
Muselin, és Tintuch, mind ollyan mulandó,
Mint a' füst kopik ez, már el nem adandó;
Az erre költött pénz meg nem háritandó.

De ez Fiúl, Fira Lányúl Lányra marad,
A' moly meg nem eszi, sem ősze nem szárad,
A' mikor az inség Te fejedre árad,
Vesd zálogba réfzit, már elméd nem fárad.

A' fent meg írtakat egyszer meg mosatod,
Rongy lesz, és magadra többé nem rakhatod,
Azoknak pedig vólt ára sok arányod,
Ad el; nem lesz értek ma annyi garasod.

Ha mondod: Hazába minden Dáma így jár,
Elég rosz; mert azért árad reá sok kár,
A' melly maga fészkét tsufíttya rosz madár,
Melly a' trágyát túrja, az is büdös Bogár.

Az orrokat fúrják Dámák Indiába,
Azt itt meg sem teszi egy is a' Hazába,
Mért hord hát olly ruhát, melly ösi nyakába
Soha sem vólt; 's illő tsak Comædiába.

Kérlek, magatokba már egyszer térjetek,
Szép személlyetekből czéfot ne tegyetek,
Ha Hazánk nem teczik, Párisba mennyetek,
De a' kápolnába, most velem jöjjetek.)

Digitized by Google

A' Primást a' Papság itt fel öltöztette,
Egyházi ruhába, 's óltárhoz vezette,
Hol a' Veni Sanctét, ő el énekletté,
Hazáért a' többi áldozatot tette.

Példánk vala itten Országunk Királlya,
Néztem ő melly buzgón Istenét imádgya,
Térden álva néki magát mint ajánlya,
Reménlheti is, hogy ez ötet meg áldgya.

El végeztettetvén Isten áldozattya,
Ajtón álló látom, a' Palotát nyittya
Az Ország Bírája, Urakat szólíttya,
Kiket is menésre mind abba indíttya.

A' mint már minnyájan oda bé valának,
Táblához nem ültek, leg inkább állának,
Úgy teczvén: fel 's alá sokan sétálának,
Ki errül, ki arrúl egymással szóllának.

Tsak hamar egy erös kopogás hallatott,
Mellyre is leg ottan minden el hallgatott,
Két szárnya ajtónak erre meg nyittatott,
Hogy itt az Udvar jön, mindentül láttatott.

Egy osztály Test örzö e' jövést vezette,
Egy néhány Minister ezeket követte,
Ezek után lett a' Királynak bé jötte,
Más osztály Test örzö menés zárát tette.

A'

A' Király bé üle maga Trónussába,
Márs Istent mutatott Uniformissába,
Gyönyörü is vala magos kalpagjába,
Kedve tölt jó ſzéles tarsolyos kardgyába.

Király Lováſz mester jobbja felöl állott,
Kezébe tartotta a' ki vonott kardot,
Nagy tsendeſség vala, ſzózat nem hallatott,
Felſég minden felé nézhetett, láthatott.

Palota ſzegletén alkotványt munkáltak,
Mellyet ſzünyegekkel, drágákkal bé vontak,
Ezen Nápoly Király, és Királyné áltak,
Hertzeg Albert, kedves hitvesével vóltak.

Mind kissebb, mind nagyobb, Királynak mag-
(zattya,
Szépek, mint ha égnek vólnának rajzattya,
Áltak ott, mint füvön Májusnak harmattya,
Mindenik mosolygott, hogy Trónuson Attya.

A' Király röviden, de fontossan ſzóllott,
Hazát köſzöntötte, 's minden jót ajánlott,
Többet nem kívánhat ſenki, annyit mondott,
Ki írtya ſzívünkből, így ſzólt, minden gondot.

Az Orſzág fejébe, a' Primás köſzönte;
Mint tegnap, úgy ma is ötet üdvözlötte,
Atyai kegyelmét, és malaſztyát kérte,
Hazának hüſégét tsep vérig ígérte.

Digitized by Google

Erre Trónussábúl a' Király fel kelé,
Olly rendel, a'mint jött, innet viſzſza mene,
Az Orſzágnak Nagygya, a' Táblához üle,
A' Cancellárius itt hamar bé jöve.

Hazánknak általa nem más jelentetett,
Hanem, hogy Királytúl azért küldettetett,
Hogy tégyen az Orſzág arrúl ítéletet,
Palatínus nélkül eddig mint lehetett.

Gondolkodgyon tehát Orſzágnak fejérül,
Nándor Ispányſágnak helyre tételérül,
Ne halaſzſza dolgát, időre időrül,
Mert a' halaſztásbúl gyakran ſok roſzſz kerül.

Hogy ha, úgy mond: hólnap e' véghez me-
Koronázása is mingyárt meg lehetne, (hetne,
Palatínus nélkül, ez meg nem eshetne,
E' nélkül a' Király ſemmit ſem tehetne.

Fel álla a' Primás, e' vala mondása:
Hogy Orſzágnak éppen ez a' kívánása,
Hogy meg is történnyen, ſeg főbb óhajtása;
Melly által eshessen koronáztatása.

Holnap Palatínust kéſz az Orſzág tenni,
Tsak hogy méltóztassa a' Felſég küldeni
Neveit azoknak, kik közzül fog lenni,
Örömmel e' dolgot fogja el végzeni.

Digitized by Google

Cancellárius ſzólt: Király mindent téſzen,
A' nevekkel hólnap hogy ö itten léſzen,
Tartsa tehát Orſzág hólnap magát kéſzen,
Hogy el végeſztessen a' dolog egéſzſzen.

Ezzel ki ment; Orſzág itt nagyon örvendett,
Hogy Éllyen a' Király! kiáltásokat tett,
Más nap nyólcz órára ülés rendeltetett,
Öröm közt a' mai ülés végzettetett.

El oſzolván, enni ki ment Casinóba,
Ki veres ökörhöz, ki lúd fogadóba,
Nem vólt ki nem örült ſzívébe valóba,
Ki leſz Palatínus, é'-kérdés vólt ſzóba.

Bár ma ſok közzülök Bálba tánczát járta,
Erſzénnyét Fáronál jó mélyen bé márta,
Ki garadra öntött; bár magát bé zárta,
Más napnak virradtát mind nehezen várta.

Ugyan tsak fel virradt reményſégünk napja,
Mellyen nagy örömét árva Hazánk kapja,
Ma meg neveztetik Királlyától Apja,
Reménytelen ſorsnak nem leſz többé rabja.

Nem vólt ma ſenki is, a' ki el maradott,
Mintha Magnes vonná, mene, és ſzaladott,
Nem mondta: hegyet hág, és már el fáradott,
Láttam, hogy hintóknál ſok jobban haladott

Digitized by Google

E' leſz Palatínus, egymás között vittak,
Hogy nem leſz, amaz leſz, pénzbe is fogadtak,
Kik erre, kik arra, újjal is mutattak,
De ítéletekbe mind meg csaladtattak.

Ma olly ſzámmal tartá az Orſzág a' gyülést,
Hogy ſok ſzáz nem kapott Palotába ülést,
Ablakokat nyittak, mert kívántak hülést,
A' ſokaſág tette ezen nagy hevülést.

Az Orſzág Rendgyei ültek a' Táblához,
De nem láthattak ők a' fel tett munkához;
Tartották magokat tett ajánlásához
Cancelláriusnak, 's nem foghattak ahoz.

El érkezett ez is két Ministerekkel,
Fő rangú, nagy eſzü, jeles emberekkel,
A' petsétes levélt tartották kezekkel,
Szólt annak utánna ezen ſzép igékkel.

Ezek a' Felſégnek Comissáriusi,
A' leg főbb dolgokban meg hitt Tanácsosi,
Mai dologban is Királynak Bíztosi;
Nándor Ispányſágnak kik Candidatusi,

Im azon levélbe, mellyt kézbe tartanak,
Nevei azoknak mind bé írva vannak,
Király petsételte, de azt már nyujtanak;
Szívekből Hazánkra ſok áldást kívánnak.

Digitized by Google

Orſzág Primássának ültek ök mellette,
Mellynél a' levél vólt eleibe tette,
A' Primás leg ottan azt kezébe vette,
Mellyre ſzép beſzédgyét imígyen kezdette.

Láttyuk ö Felſége Attya Orſzágunknak,
Több is, mert eſzköze bóldogúlásunknak,
Nintsen is más tárgya mi kívánſágunknak;
Tsak olly, mellyből haſzna légyen Királyunknak.

Híttuk ſegítſégül Istennek ſzent Lelkét,
Gerjeſzſze ſzívünkbe malaſztya kegyelmét,
Erötlen vóltunkba nyújtsa ſegedelmét,
Ma világosítson főkép minden elmét.

Hogy ollyat válaſzſzunk NándorIspányſágra,
A' ki leſz Királynak 's Orſzágnak javára,
Nemzetünk díſzſzére, 's annak óltalmára,
Bízunk; ſzent ereje rá is ſegít árra.

Ezeket meg halván, minnyájan el mentek,
Az Orſzág Nagygyai kérdéseket tettek,
Királytúl hogy a' melly levelet ök vettek,
Fel törjék é mingyárt? de míg versengettek,

Az Orſzág Bírája mostan már ſzólhatott,
A' mi a' ſzívén vólt, mindent ki mondhatott,
Szólt is, és ſzavára ki ki itt halgatott,
De böltsebb tanátsot ö nem is adhatott.

Tekintetes Haza! nékünk halaſztani
A' dolgot nem lehet, avagy mulaſztani,
E' levélt ſem ſzükſég tám'fel ſzakaſztani,
Nándor Ispányt még is lehet válaſztani.

Bár ki leſz, ſzükſég hogy légyen nagy Méltóſág,
Kiben nemzetünkhöz vagyon nagy buzgóſág,
Királyhoz ſzeretet, illendő bátorſág,
Nagy értekű, 's kiben nagy éſz van, okosſág.

Szemmel láttyuk Sándort, Királyi Hertzeget,
Hogy ſzívből ſzereti a' Magyar Nemzetet,
A' miólta ő bír Huſzár Regementet,
Mást nem visel, hanem Magyar öltözetet.

Nagy a' méltóſága, mert Király magzattya,
Hogy Királyt ſzereti bizonyos, mert Attya,
Hazánkat is ſzint úgy láttyuk, mert mutattya,
Sok ſzép erkölcseit minden ki láthattya.

Tudgya ki ki: léſzen Nemzetünk Hectora,
Sándor ő, léſzen is Hazánk Nagy Sándora,
Hunyadi Jánossa, Törökök oſtora,
Van ſzívének tüze, vagyon elég pora.

Orfzágunkba lakván, még jobban meg ſzeret,
Ki az? ki Királynál annyit mint ő tehet,
Haza bóldogſágra csak általa mehet,
Tehát nem más, csak ő Nándor Ispány lehet.

Digitized by Google

Szép mondássát a' mint itten el végzette,
Okait Országnak eleibe tette,
Az epedt szíveket ö úgy meg illette,
Hogy sok szem örömnek könyveit ejtette.

Láttam életembe sok hirtelen lármát,
Hol a' nép egyszerre tette nagy kiáltát,
De ennek soha sem láttam még is párját,
Mert egybe az Ország kiáltott itt, Vívát.

Vivát Országunknak nagy Palatínussa,
Nem is lehet másnak e' fö ranghoz jussa,
Éllyen Sándor Hertzeg Hazánk Patrónussa,
Ellenségeinknek ö leszt Tirannussa.

Vivát Alexander! Nándornak Ispánnya,
Tölünk nem érdemlett égnek adománnya,
Terméfzetnek remek, 's nemes alkotmánnya,
Mária Thrézsia vére hagyománnya.

Sok kiáltott Vivát! meg halok érette,
Más: ha hartzba mégyen, álni fog mellette,
Utólsó tsep vérit sok néki szentelte,
Haza szeretete ez indúlást tette.

Gondoltam; ellen szót ha ki most itt téfzen,
Darabrúl darabra vagdallyák egéfzen,
Sándor Fö Hertzegért illyen Martyr léfzen,
Melly nagy a' szeretet, ha az erőt véfzen.

Digitized by Google

Tovább egy óránál minden ſzív így éget,
Hajó, míg hab hánnya, nem érez csendességet,
Mivel a' Magyar ſzív már rég békességet
Nem érzet: nem tsuda, mutat heveſséget.

A' ſzélvészt derült ég végre el oſzlattya,
Általa hányt hajót rév partra juttattya,
Háborúlt ſzívet is türés meg nyugtattya,
Ennek tsendeſsége tüzét el óltattya.

E' nagy ſzív zendülést a' Nagyok tsak nézték,
Vídám ábrázattal halgatták, és türték,
Ugyan azért annak végit el is érték,
Hogy Orſzág Bírája ſzóllyon, magok kérték.

Szólt is, hogy már itten mást nem lehet tenni,
Deputátiónak kell Királyhoz menni,
A' melly a' válaſztást fogja jelenteni,
Meg tudgyuk, a' Király ezt mint fogja venni.

Válaſztatott erre Primás Cardinális,
Az Orſzág Bírája, és a' Personális,
Státusok réſzirül még egy Prælátus is,
Világiak közül két Deputátus is.

A' várbúl le menvén, mentek az udvarhoz,
Hol bé botsájtattak mingyárt a' Királyhoz,
Az Orſzág nevében Primás a' mondáshoz
Hozzá fogott; ſzólván így a' Monarchához.

Digitized by Google

Meg győſzhettettetlen Urunk és Királyunk,
Mi el küldettetve az Orſzágtúl vagyunk,
Kinek is nevébe ſzíned előtt álunk,
Hald meg kegyelmessen, mi dologba járunk.

Kívánta Felſéged, Nándor Ispányſágra,
A' mellyeket ítélt, érdemesnek árra,
Azok közűl Orſzág, ezen Méltóſágra,
Hogy edgyet válaſzſzon, hadta ſzabadgyára.

Hálállya az Orſzág Felſéged kegyelmét,
Felſégedben nézi nem tsak Fejedelmét,
Hanem nézi Attyát, és Földi Istenét,
Ki jó ſzívét nyújtya, adgya ſegedelmét.

Tovább is reménli, ezen nagy malaſztyát,
Mostan pedig kéri vétke botsánattyát,
Mert nem töltötte úgy; vett parancsolattyát;
Mind Felſéged tette maga kivánattyát.

Mert bátor Felſéged esméri híveit,
Azoknak erkölcsit, és nagy érdemeit,
Kiknek méltoztatta fel küldni neveit,
Orſzág is esméri bennek e' nemeit.

Azok közűl még is Nándor Ispányſágra,
Edgyet ſem válaſztott, hanem voksolt másra,
Egy ſzívvel, Lélekkel, ollyan méltóſágra,
A' ki e' világon leg érdemesbb árra.

Digitized by Google

Felſéges Királyi Sándor Fő Herczeget,
Válaſztotta: e' rang illett illy Felſéget,
Kiben az Orſzág vett minden reményſéget,
Hogy illy nagy istáppal nyér nagy erősséget.

Általunk Orſzágnak ez az ő ſzózattya,
Mint mondám Felſéged, Királlya, és Attya,
E' Nagy Hertzeg pedig Felſéged Magzattya,
Ez is mint Felſéged, azt majd gyámolgattya.

Hozzánk Felſégedbe buzog Atyai vér,
Hasonlóval telik testébe minden ér,
Hazánkat ſzerető ſzív a' mellyébe vér,
Tsak ő gyámolunkra, Égtül adatott bér.

Már is tapaſztallya égő ſzeretetét,
Mert viseli régtül honnyi öltözetét,
Óhajtya tanúlni ennek Annya nyelvét,
Mutattya elöre nagy ſzívét, kegyelmét.

Kérjük Felſégedet, e' válaſztásunkat,
Erősíttse, 's hadgya jóvá mi voksunkat,
Mert véle el érjük mi bóldogſágunkat,
Örömmel meg tefzük Pályafutásunkat.

Örömmel; mert léſzen Hazánknak őrzője,
Ellenſéginek ellen Hector 's meg töröje,
Hazánk Nagy Sándora, népünk vezérlője,
Igaz vallássunknak nagy védelmezője.

Digitized by Google

Primás a' neveket itt viſzſza nyújtotta
Királynak: a' ki is igen jóvá hadta
A' válaſztást; 's melly nagy örömét mutatta,
Most mingyárt meg hallyuk, válaſzát mind adta.

A' Deputátió a' mint meg érkezett,
Szemekbül ki teczett, hogy e' jó válaſzt vett,
Minnyája mosolygott, örömmel töltött lett.
Orſzágunk Primássa illy relátiót tett.

Tekéntetes Haza! föbb és alsóbb Rendek!
Szavammal nem tudom mennyire menendek,
Mert rebeg a' nyelvem, olly nagyon örvendek,
Örömnek ſüllyátúl tagjaimba rengek.

Felſéges Urunknak Haza ohajtássát
Én meg jelentettem, tellyes kívanássát,
Nándor Ispányſágra meg lett voksolássát,
Sándor Fő Hertzegnek errè válaſztássát.

Essedeſztem: meg ne vesse kéréssünket,
Vígaſztallya véle ſzomorúlt ſzívünket,
Ébreſzſze fel régtül finlö nemzetünket;
Más nem ſegítheti, tsak ö mi Ügyünket.

A' Király ezekre mingyárt ezt mondotta,
Hogy Jobbágyi közé jött vólna, gondolta,
De jó Baráti köſzt lenne: mint ſzóllotta,
E' ſzavakra öröm könyveit ontotta.

Digitized by Google

Hertzeg Magyattyának ezen választássát
Úgy tartya, mint egy nagy barátſágnak mássát,
Vette ſzíve ebbe olly vígaſztalássát,
Hogy még ma kivánnya fel magaſztalássát.

Most el ment az Özek,'s nyúl vadáſzattyára,
Nápolyi Királynak parancsolattyára,
Rendelte e' dolgot esti hat órára,
Reméli, meg jelen, Orſzág e' pompára.

Meg bizonyította különös örömét
A' Király: 's hogy jobban mutathassa kedvét,
Meg parancsoltatta, el küldvén emberét,
Hogy ágyúk dörgésse hírdesse ki nevét.

Mig így ſzólt a'Primás, már ágyúk dörögtek,
Mellytül vár ajtai 's ablaki zörögtek,
Le húllott üvegek, úgy még ſem csörögtek,
A' mint itt minnyájan örömtől fürögtek.

Itt Barát baráttyát ſzívbül csókolgatta,
Még ſzolgájával is Vivát! kiáltatta,
Leg több az örömnek könyveit hullatta,
Sok indúlattyát is nem zabolázhatta.

Mert a' nagy ſzeretet bennek viaskodott,
Akarat, és elme, edgyütt tusakodott,
Örömnek árjával a' ſzív bajoskodott,
Ézékenyſégek közt majd meg nem hasadott.

Digitized by Google

Minden igaz Magyar ſzív tsak akkor hódúl,
Mikor terh nem nyomja, ſebeibûl gyógyúl,
Mint ſem nyügös légyen, inkább mindent ront,
's dúl,
Szabad kíván lenni, akkor is ha kóldúl.

Örûlt itt, 's vîg vala az Egyházi Rend is
Mágnássok Táblája, a' Státussoké is,
Hazánknak virágja, az Iffiúſág is,
A' Pörléshez ſzokott Prókátor Chórus is.

Lehettek némellyek itt a' Nagyok közûl,
Kiknek Bú, és Bánat jártak ſzívek körûl,
Mert Nándor Ispányſág, most rájok nem kerûl,
Be borúlt reménnyek hamar fel nem derûl.

A' világ, hogy ô tsak Theátrum, mutattya,
Mert emberek ſorsát ô azon jádzattya,
Midôn ô ketsegtet, 's reménnyel bíztattya,
Más Scénája nyílik, 's dolgát váltoſztattya.

Az Orſzág Bírája végit ſzakította
Ez örôm Gyûlésnek, 's nagyon ajánlotta,
Esti hat órakor, mint Király mondotta,
Ott légyen az Orſzág, kérte, 's ſzóllíttotta.

El mene minden itt ſzokott ebédgyére,
Mentembe egy Bétsi Németh utól ére,
Mondgyam meg, hogy hová megyek, arra kére,
Kívánt feleletet tôlem kérdéssére.

Digitized by Google

Tiſztes öltözetbe ötet lenni láttam,
De mit kíván tőlem, azt várva csudáltam,
Fejétül mint ötet talpáig vizsgáltam,
Nem esmérvén, még is ſzavára meg áltam.

Szóllottam: jó Uram, én most megyek enni,
A' veres ökörhöz, hová fognak jönni
Több jó Akaróim, edgyütt fogunk lenni.
Kérdé: ſzabad leſz é, néki oda menni?

Mondottam: jól tudgya, vendég fogadóba,
Hogy bé mehett minden, ha pénze zacskóba
Vagyon: nem is áll ott Strázsa az ajtóba,
Itten a' Fogadós jó ember valóba.

Bé menvén; én mingyárt az aſztalhoz ültem,
Itt is, hogy mellém ült, csudáltam, el hültem,
Ebéd felet véle beſzédbe merültem,
Jó ſzívét ki adván, ſzavait betsültem.

Többi beſzédgye kőſzt kérdezet, és mondá,
Jó Uram; igaz é? hogy vicze Királlyá,
Sándor Fő Herczeget, az Orſzág válaſztá,
Mellyre rá állássát már Király is adá.

Mondottam, hogy igaz, és ma hat órára
Rendelte az Orſzág, hogy Méltóſágára
Fel emeltetessen, 's hitet tégyen árra,
Hogy mindent teſz Király, 's Orſzágnak javára.

Digitized by Google

Kérdeſzte, hogy mibül állyon e' hivatal,
Mert ö mint idegen ember, 's még fiatal,
Nem tudgya; hogy kérdez, tám meg nem ſért azzal,
Ne legyek felöle, kért, bal gondolattal.

Hazánk ſzokássiról, több illy kérdéseket
Tett nékem, 's meg tudni kívánt mindeneket,
Szabadſágainkat, úgy a' Törvényeket,
Fejezzem ki néki; tett ſok kérelmeket.

Minden kérdéssére, én itten feleltem,
Szabadſágunk mibül állyon, meg fejtettem,
Törvényünk erejét elötte ki tettem,
Nagy fel indúlássát itten éſzre vettem.

Fel pattant mérgessen, láttam nagy a' heve,
Szólt, hogy e'két Broſzsúrt, mellyeknek a'neve
Így vannak ki téve, Bábel, és Ninive,
Olvastam é? mingyárt illy ſzidalmat teve.

Ezeknek Authora, S***úb, rágalmazó.
Egy in*** is ember, hajót húzni való,
Földön emberek köſzt békeſséget rontó,
Szamárnál ſzamarabb, és ſemmit ſem tudó.

Mint máskép tette ki, mint vagyon, a'dolgot,
Most látom, hogy bár ö Pesten 's Budán forgott,
Nem tudgya a' Törvényt, hazudott és morgott,
Mellyért is érdemel, akaſztó fán horgot.

Digitized by Google

Nem vagyok én Magyar, de még is ſajnálom,
Mert e' Nemzet dolgát tsak most tudom, 's látom,
Hogy olly Filú aztat rágalmazza, bánom,
A' ki Tudóssok kőſzt, tsak árnyék, és álom.

Imigyen ſzóllottam hozzája: kedves Úr!
Ezen két Pasquilus, vagy mint hívják Brozsúr,
Hidgye; hogy Hazánkba éppen ſzemet nem ſzúr,
Annyival is inkább, ſzívet által nem fúr.

Nem indúl meg ſenki bolondnak ſzavára,
Mi gondgya ſzamárnak egy Orſzág dolgára,
Arany pereczet a' Diſznónak orrára,
Ki téſzen? vagy bársony nyerget a' hátára.

Authorok annyit ért Hazánk törvénnyéhez,
Szabadſágainkhoz, több végezésséhez,
Mint város Hajdúja harang öntésséhez,
Kénteleníttetik látni élésséhez.

Mert ő Professori ſzékit el veſztette,
Mellyért nemzetünkre haragſzik felette,
Hogy éhen né hallyon, pennáját fel vette,
Brozsúrokat firkál, élhessen mellette.

Ostobaſágait mind Bécsbe munkállya,
A' könyv nyomtatókat azokkal kínállya,
Néhány garasokon el is adogállya,
Még is ne koldúllyon, magát így táplállya.

Illyen

Digitized by Google

Illyen díb dáb embert fel sem is kell venni,
Tsak mint egy salakot, úgy kell tekinteni,
De ha meg nem szünne rágalmazást tenni,
Bolondok házába kell bé rekeszteni.

Ez is éppen ollyan bordába szött ember,
Ha esméri az Úr, a' minõ Grossinger,
Még sem lesz háborús szavokra a' Tenger,
Irássok, beszédgyek, felyhöt széjjel sem ver.

Azon Bétsi jó Úr fel ugrott, 's meg ölelt,
Ezen szavaimért annyira meg kedvelt,
Hogy itt tizen valánk, mind italt, mind ételt
Meg fizette, köztünk mindenbe kedve telt.

Mondotta, hogy Annya magyar vérbõl légyen,
Mihent innet Bétsbe meg tér, 's haza mégyen,
Fogja Annyát kérni, véle olly jót tégyen,
Hogy Indigenátust nékie õ végyen.

Mért vólt olly jó szíve már most nem tsudáltam,
Az Anya vér buzgott testébe jól láttam,
Jó barátságába magamat ajánltam,
Három fertály hatra õ tõle meg váltam.

Fel mentünk minnyájan a' Primás Házába,
És meg álván ottan a' nagy Palotába,
Király hamar ki jött, üle Trónussába,
Jött Sándor Hertzeg is, mingyárt a' nyomába.

Digitized by Google

Országunk Primássa a' Királyhoz szóllott,
Rövid de hathatós Orátiót mondott,
Mellyben minden okot szépen elö adott,
Nándor Ispányságra, Ország kit választott.

Király olly érzékeny szavakkal felele,
Hogy az egész Ország örömmel bé tele,
Szava; sok száz szemböl könyveket présele,
Melly a' szeretetnek valóságos jele.

Szólt, es jóvá hagyta Ország választását,
Fiára [illegible] nagy Tisztség hárítását,
Érzi ezért szíve, nagy vígasztalását,
Mert láttya Országnak, hozzája vonzását.

Erre Hertzegéhez, fordítá beszédgyét,
Melly is úgy ált járta, minnyájunknak szívét,
Hogy újra szemünkböl ontánk öröm könyvét,
Gyullasztotta testünk öt érzékenységét.

Mert úgy mond: Fiúi kötelességétöl
Fel oldozza ötet ennek szerelmétöl,
Inti, el ne állyon Hazánk Törvénnyétöl,
Szabadságainktól, szokás erejétöl.

Légyen az Országnak, erös pártfogója,
Elötte, mint Király elött szó szóllója,
Király javának is elö mozdítója,
Ellenségeiknek erös meg rontója.

Digitized by Google

Ezeket mint Attya, néki javasollya;
Mint Királlya pedig tenni parantsollya,
Igazság ſzeretö légyen, tanátsollya,
Ditsö erköltsökben magát gyakorollya.

Dolgaiból fogja ötet mérsékleni,
Kegyelmét ezekkel fogja érdemleni,
Atyai ſzerelmét, tsak úgy fogja nyerni,
Ha illy ſzorgalommal mindenbe fog lenni.

Háromſzor az Orſzág, itten fel kiálta,
Éllyen Orſzágunknak örökös Királlya!
Éllyen Nemzetünknek a' jobb Királynál; Attya!
Éllyen a' Nagy Isten, eſztendökkel áldgya.

Egy kis tsendesſég lett: mingyárt üdvözlötte,
Primás a' Hertzeget, ſzépen köſzöntötte,
Nándor Ispányſágnak nevével illette,
Az Orſzág nevébe e' köſzöntést tette.

Ajánlá a' Hazát, az ö malaſztyába,
Nemzetét hathatós, erös óltalmába,
Reményſégét vetné e' tsak hatalmába,
Hogy Istápja léſzen minden bal ſorsába.

Légyen bizonyos, hogy nagy hozzá ſzerelmünk,
Ennek a' tüzétöl, lángol, és ég ſzívünk,
Királyért, 's érette fel áldozzuk éltünk,
És utolsó tseppig nem kiméllük vérünk.

Digitized by Google

Gyönyörű mondásal eztet meg köſzönte,
A' Hazát, Nemzetet bizonyossá tette,
Hogy nem most hanem már régen meg ſzerette,
Melly akkor múlik el, mikor mulik élte.

Orſzág bóldogſága, nem más tárgya léſzen,
Hogy azt el érhesse, mit tsak tehet, téſzen,
Mert ő is úgy mint Tag, abból majd réſzt véſzen,
Minden teher alá két válla van kéſzen.

Királynak vezették ötet Trónussához,
Hol is le térdepelt Attya két lábához,
Le tette hívſégnek hitét Királyához,
Meg esküdt egyſzersmind akkor a' Hazához.

Ez meg esvén, mingyárt Vivát! kiáltottak,
Mint Orſzág fejének, fejeket hajtottak,
Királyi Testvéri mind itten állottak,
Ötet ölelgetvén, ſok jót rá mondottak.

A' Király bé mene maga ſzobájába,
Láttzatott nagy öröm az ábrázattyába,
Mert meg elégedet lett ma magzattyába,
Újra ágyúztatott, nagy vígaſſágába.

Az Orſzág rendelt itt négy Gavalérokat,
Egy Hertzeget hozzá, még három Grófokat,
Felſéges Annyához küldötték azokat,
Fel ültek postára, követték úttyokat.

Digitized by Google

E' jó Királynénak ezek jelentették,
Főbb és alsóbb Rendek, hogy már el végzették,
Sándor Fő Herczeget fejekévé tették,
Palatínusságra ötet fel emelték.

E' kegyes Felségnek e' hír a' szívébe
Olly örömöt nemzet, hogy mingyárt testébe
Könnyebülést érzett, újúlt erejébe,
A' Gavalérokhoz szóllott örömébe.

Én holnap Pozsonyba korán fogok menni,
A' koronázásnál nékem ott kell lenni,
Lássam magzatomat koronát fel venni,
És aztat Attyának fejére fel tenni.

Ország szívességét én nagyon hálálom,
Készségemet néki mindenkor ajánlom,
Szeretetem töle vonnya el halálom,
Élvén: kedvét teszem, a' miben találom.

Más nap a' követek jókor meg térének,
Mi vóltát Felséges Aszszony örömének
Meg mondták; szavait, kegyes beszédgyének,
Oka Sándor Herczeg leszegésségének.

Ok vetetlen, hogy ma el is fogna jönni,
A' koronázásnál jelen kíván lenni,
Mert szíve örömét fogja abból venni,
Akar Országnak is köszönetet tenni.

Digitized by Google

Halván ezt a' Király, leg ottan ſtafétát
Küldöt; nagyon kérte, hogy ſajnállya magát,
Ne tán ſzomoráſág, érje öröm napját,
Gyáſzba öltöſztesse e' Királyi pompát.

Ezen Relatiók, mind más nap történtek
Bécsbül a' követek midön meg érkeſztek,
Ma pedig udvartúl, minnyájan el mentek,
Öröm tengerének habjába merültek.

Minden ház gyertyákkal világosíttatott,
Tsak Vivát kiáltás, 's Muzsika hallatott,
Udvarnál Királytúl, ſzabad Bál adatot,
Ki ott, ki meg mássut, mint teczet, mulatott.

Útzák a' ſok Néppel bé vóltak terítve,
Örömtül valának ezek réſzegítve,
Mert Haza gondgyátúl lettek üresítve,
Minden örvend, hogy ha ſzíve van enyhítve.

Mulattak magokat ſokan Casinóba,
Szobák tele vóltak minden Fogadóba,
Mindennek réſzi vólt a' Muzsika ſzóba,
Kávé, vacsorába, több e' féle jóba.

A' Ditsö kapukat ſzámtalan vizsgálta,
A' Symbolumokat olvasván csudálta,
Ezt ſzépnek, mást ſzépnek, azok köſzt találta,
Almélkodott, a' ki a' Zsidókét látta.

Digitized by Google

Sok járásim után mentem az Udvarhoz,
Már a' Bálba hozzá fogtak is a' tánczhoz,
Hasonlíthatom ezt a' Paradicsomhoz,
Nem lehet, hogy tegyem földi mulatſághoz.

Képzeltem, itt vannak Apolló Múzsai,
Sok Isten Aſzſzonyok, azoknak Nimfái,
Parnassusnak az ö tündér ſzép Leányi,
Úgy tüntek ſzemembe Hazámnak Dámái.

Menyecske tánczot járt, hoſzſzú fátyolával,
Teczet Pávát látok ki terjedt farkával,
A' ſzüzecske forgott, gyöngyös pártájával,
Szebb vólt, mint Diánna, ragyogó Holdgyával.

Egéſz udvar itt vólt, és minden tündöklött,
Aranynál, ezüstnél, más ſzembe nem öttlött,
Keringö tánczba itt egy ſem csetlet bötlöt,
Hanem tsak magyarba a' ſarkantyú csörgöt.

Más helyen is vala illyen vígſág, és Báll,
Gondoltam látnom kell, azt is; hogy mibül all,
Ki mentem én innet, látom, ſok pár ſétál
Affelé, és ſok már ſzekerbül is ki ſzál.

Fel mentem én itten a' tánez Palotába,
Vólt ez ékesítve, ſzépen valójába,
Dámák, Gavalérok mind Magyar ruhába,
Vóltak fel öltözve, egy ſem mostohába.

Digitized by Google

Itt a' tántzosokat mind végig nézgettem,
Hogy nem mind Magyarok, azt jól ki vehettem,
Még-is mind Magyarba öltöztek, nevettem,
Ezt ők új módinak tartyák, észre vettem.

Többek közt tántzolt itt egy nagy magos sze-
Rá tartotta magát, tetzet is, hogy kevély, (mély,
Pedig már látzatott az ortzáján fekély,
Mert a' nagy festéstől érte börit veszély.

Tántzolván szememet vetém két lábára,
Egy vólt; nézni rája, vagy pedig szarkára,
Mivel nem Magyar vólt, a' Magyar nótára,
Semmit sem vígyázott, sem tántz taktusára.

Hánta, és vetette minden felé magát,
Mintha gúson járna forgatta két lábát,
El foglalta tántza az egész Palotát
Ki rá nézett, látott szél malom vitorlát.

Hirtelen két szoknyák, a' két bokájára
Le estek, mert roszszúl köté derekára,
Magyar Dáma nem így köti ezt magára,
De szép vólt itt nézni, ezen Figurára.

Pendele nem alább, hanem térdig szabva,
Mint zsák ollyan vastag vászonyból vólt varva,
Kengyel futó véltem, öt így látván álva,
Meg vólt új módinak formája itt adva.

Nem

Digitized by Google

Nem tudta: Csipeje nem vala homorú,
Fara mint a Duſzka, ez ſem vólt domború,
Jobrúl, balrúl mint két Tsekkye, olly tömpörú,
Egéſz Test állássa mint Határ ſzomorú.

Szoknyáit flegmával kőſztünk fel emelte,
Meg pirulás nélkül testéhez kötötte,
Mingyárt az el hagyott tánczát el kezdette,
Mint Bibloz a Hanton, magát bilegtette.

Szólt még is, hogy tomód, 's jó vólna a Bufán,
Csudállya, hogy azt már, nem látt Magyar Dámán,
Mert arrúl le nem csúz, ízokkya, 's más Varrómány,
A' mellyért is helyes, és bőlts e' találmány.
Mondám: Drága Madám, magyar Menyecskére
Nem kell Bufán, mert tsak nézzen al testére,
Fara dombjaira, és két csipejére,
Akad Terméſzetnek ott remek művére.

De keden ſemmi ſincs, egéſz Pittil hering,
Világ négy réſzſzére minden lotyog, és ing,
Térdig ér négy nyistes, bordába ſzövöt ing,
Felső vékony réſzi lehet talán fél fing.

Ezt halván dúlt, és fúlt, haraggal ki mene,
De a' beſzédemre itt nagy kaczaj leve,
Más nap e' Dámárúl ſok beſzédet teve,
Most pedíglen így lett ezen Bálnak vége.

A' Nándor Ispánytúl, más napra Sessió
Rendeltetett, mellyel az Installátió
Véghez mégyen, 's mivel a' Koronátzió
Jelen van; tétessen jó Dispositió.

TIZENÖTÖDIK TZIKKELY.

Az Ország edgyütt volt már kilencz Órakor,
Palatinus Hertzeg be jött ide jókor,
Nápolyi Király is meg jelene akkor,
Álláson fogatott, az Udvartúl egy sor.

Felléges Herczeget Primás köszöntötte,
Palatinussának tegnap meg esmérte
Az Ország: illendő, hogy ott légyen ülte,
Hol helyét mindenkor Palatinus vette.

Le is ült mingyárást, el rendelt helyére,
Karmazsin bársonnyal be fedett székére,
Allyig botsátkozott Herczeglége erre,
Mingyárt Gavalérok kiáltottak: fére!

Meg kapták székestúl, 's ötet fel emelték,
Háromszor ők eztet egymás után tették,
Vivát! kiáltássok a' felleget verték,
Pattantyussok dörgő ágyúit sütötték.

Digitized by Google

Ez így lön, a' Hazát ő is köszöntötte,
Beszédgyét röviden, de fontossan tette,
Parancsolattyát a' Királynak ki vette,
Hivatallyát teszi, ezzel jelentette.

Itélő Mesternek ezt kezébe adta,
A' ki is leg ottan fen szóval olvasta,
Továbra az Ország ezen dolgot hadta,
Koronázás dolga most első, mondotta.

Ezek után itt a' Personális fel ált,
Mint egy Demosthenes, ékessen perorált,
Minden szívet, tett szép szóllássa, járta ált,
Herczegek szemekből, láttam könyv tsordogált.

Megmutatta: Hazánk most mást nem remélhet,
Hanem boldogságot: senkitől sem félhet,
Ki ki a' honnyában békességben élhet,
Szomszéd Irígyekre meg vetéssel nézhet;

Mert mikor Nagy Attya vólt Hazánknak Feje,
Édes vólt életünk, mint Kanahán teje,
Albert Herczég lévén Országunk eleje,
Nem gözölt alatta agyunknak veleje.

Ha Királyi vérből vólt Palatinusunk,
Mindenkor Hazánkba szerencsések vóltunk,
Mert erős Pártfogónk vólt, 's nagy Patronusunk,
Kibe reményünket vethettük, 's bízhattunk.

Digitized by Google

Most jutottunk megint olly arany időre,
Akadtunk Királytúl származott nagy Főre,
Melly nem juttat minket olly sok esztendőre,
Hogy Hazánkba szállyon ellenség mezőre.

Beszédgyét végezvén, mint vivát kiáltott,
Nem mást, csak örömöt, itten minden látott,
Éllyen a' Királyi Udvar! 's légyen áldott!
Minden Király Magzat köszönte meg hajlot.

El menvén az Udvar, szólt Ország Bírája,
Szükség, hogy Hazánknak ő szent koronája,
Királyhoz vitessen, 's légyen Parádája,
Hólnap ki mit tészen, kész vólna munkája.

Ennek kiséréssét hamár ki munkálták,
Készített munkáját nagy hangal olvasták,
Kötelességeket már minnyájan tudták,
Mert azt kinek, kinek, írásba ki adták.

A' Gyűlés el oszlot, ment minden dolgára,
Készítette magát holnapi pompára,
Igyekezet, szégyent ne hozzon Házára,
Mert sok ezer szem fog nézni hólnap árra.

Dél után csak hamár az ágyúk dörögtek,
Harsogtak Trombiták, a' Dobok bömböltek,
Ló hátán a' kardok villogtak, tsörögtek,
A' kényes Paripák domboltak, fürögtek.

Digitized by Google

Itt szokott pompával a' Koronát hosták,
A' mellyet kisérték a' Magyar Gardisták,
És Nándor Ispányi Banderialisták,
A' sok Nézők egymást majd agyon tiporták.

Udvar eleibe, a' mint el érkesztek,
Banderisták négyen az Hintóhoz mentek,
Lórúl le ugrottak, mert valának frissek,
És az emeléshez leg ottan készültek.

A' Ládát Hintóbúl egybe ki emelték,
A' földre elöször itten azt le tették,
Nem késtek, hanem azt karokra fel vették,
A' garádicsokon Királyhoz fel vitték.

Ennek vége lévén, kinek hova teczett,
Ma más nem történven, mind oda mehetett,
Casinóba menvén jádzhatott, ehetett,
Bálokba ha akart, vígan is lehetett.

De egy történetet itt ki nem hagyhatok,
Talám teczeni fog, arrúl hát írhatok,
Nevetségessebbet ennél nem mondhatok,
Mivel jelen vóltam, azért hát szólhatok.

Hogy már a' Korona, vólt Város falánál,
Meg állott egy Tzigány Chorus a' kapunál,
Muzsikáltak szépen, Marsot vontak annál,
Nép köszt álnom kellet itt a' Czimbalmosnál.

Digitized by Google

Szemköſzt rájok, a' mint a' Hintő érkezet,
Mind a' hat Tzigány itt, egybe le térdeplet;
Vetettek magokra fürüen kereſztet,
Szint úgy kongott, úgy meg verték a' mellyeket;

Hogy haladt a' Hintó, megint fel állottak,
Mint elöbb; úgy most is, újra marsot vontak,
Midön már távúl vólt, akkor el halgattak,
Kérdem; hogy mért estek térdre? így ſzóllottak:

Nincsen nagyobb ſzentſég, mint a' ſzent Korona,
E' Jézus Kristustúl csináltatott munka,
Szent István fejére tette ſzüz Mária,
Hétſzer ſzentelte meg a' ſzentſéges Pápa.

Ha meg ölik is a' Bétsi öttveseket,
Vagy ha el vágják is, mind a' két kezeket;
Mint azon van, még ſem teſznek olly müveket,
A' Bibliában áll; ki tette ezeket.

Ha a' Tolvaj ahóz csak kis újjával nyúl,
Hirtelen meg döglik, és mingyárt fel fordúl,
Ki nem Király, aztat före teſzi tsúfbúl,
Meg veri az Isten, mert az meg bolondúl.

Meg kell elöl Király fejét is ſzentelni,
Meg kell az haját is ſzent olajjal kenni,
Két nap nem is ſzabad ö nékie enni,
Úgy lehet azután azt fejére tenni.

Digitized by Google

Mind meg van Galantán, ez egy nagy szép képen,
A' Nagy Oltáron áll, ez éppen középpen
Szűz Mária festve vagyon, ül kar széken,
Szent István fejére tesz Koronát szeppen.

Mondottam, mind igaz, de Tik kárhoztatok,
Magyar Koronának, mert Marsot vontátok;
Németh nóta ám az; még is azt húztátok;
Javaslom; hogy holnap, minnyájan gyónnyatok.

El mentek, és én is szállásomra mentem,
De még étszaka is ágyamba nevettem,
Tra itiójokat el nem felejthettem,
Papirosra tészem, magamba fel tettem.

Jelen van már a'nap, mellyet az Úr munkált (a)
A' mellyen rab szívünk szabadságra talált,
Le nyomott nemzetünk lábaira fel ált,
Perczentés vólthíjja, hogy nem szenvedt halált.

Jelen van: a'Nimfák, már mind sorba álnak,
Fel koszorúztatva Jupiterre várnak,
Vesták az óltárra virágokat hánnak,
Satyrok készülnek, hogy majd tánczot járnak.

(a) Hæc est dies, quam fecit Dominus. Psal. 117.

Digitized by Google

Meg nyilt már a' Templom, a' hol áldozatot
Fognak tenni, már is érzük az illatot,
Tömjény Myrthus ſzaga, minden ſzívbe hatot,
Istenekkel Hazánk ül ma ünnep napot.

Ez már le is veté fejéről cziprussát,
Fel tette zöldellő Borostyán Laurussát,
Jó Pesti között, tartya Triumfussát,
Hallya ki ki Lépold mint nyeri Trónussát.

Allyig hol fel tetzet Aurora csillaga,
Már is az útzákat járta Mársnak hada
Fel oſztva: ki rendelt helyére hallaga.
Város Dobossa is dobolt, és jelt ada.

Fegyveres Purgerek jöttek, és ſiettek,
Kik Companiákra ſzépen rendeltettek,
SzentMárton vitéznek Templomához mentek,
Terjeſztett záſzlókkal ottan Spallért tettek.

A' Granatérosſág az Alkotványhoz ment,
Melyen a' Király fog esküdni azon fent,
Ehez közel állott Dragonyos Regement,
Hogy nép tódúllássa ne tehessen ellent.

Vóltak minden felé katonák rendelve,
Kik meg ne engedgyék, hogy légyen bé telve
A' menésnek helye: mert a' nép lehelve
Mindennünnen nyomúlt, lett is nem egy verve.

Digitized by Google

Magassan épitve vala ez alkotmány,
Kerítette eztet szépen festet párkány,
Zöld, veres és fejér posztó vólt takarmány,
A' Hóreb hegyen sem vólt illyen ragyogvány.

Innét úgy nevezni szokott Király hegyig,
Így vólt bé kerítve az út egész végig,
Ház falát takarták szönyegekkel félig,
Nem maradhattak meg épségekbe délig.

Nem vala több hintó itt, tsak a' Királyé,
Hogy ha ő Felségét olly változás érné,
Melly miatt pompáját lovon nem tehetné,
Akkor ebbe maga ülését hogy venné.

Az Orszag Nagygyain, 's több Gavallérokon,
Sok kints vólt, tsak arany fénylett ruhájokon,
Ültek igen kényes, és datzos lovakon,
Tsudálkozni kellet drága szerszámokon.

Kinek kinek helyét, immár el rendelték,
Minden felöl jövén Urak, azt bé vették,
A' paripák tsak a' nagy nyerítést tették,
Mint egy örömöket ezek is jelentték.

A' nap igen szép vólt, mert ragyogott fénnye,
Nem járt senkit által, a' hideg keménnye,
Minden szívnek meg szünt, kínzó kelevénnye,
Tartó egésségnek ma jött meg reménnye.

Digitized by Google

Koronát jó regvel a' Templomba vitték,
Hogy fejére illyen, azt el készíttették,
Több Királyi díszt is, mind melléje tették,
Oltár szegi mellé, mind azt helyheztették.

Ezek mind meg esvén, a' Király ki jöve,
És a' nagy Urakkal a' Templomba mene,
Még itten az Ország nagy pompát nem teve,
Hogy meg koronázták, e' csak akkor leve.

Templom ajtajához strazsákat rendeltek,
Temérdek vólt a' nép, mind bé nem férhettek,
Itt helyt csak az Udvar, 's nagy Urak vehettek,
És a' nagy Dámák is, ide bé mehettek.

Már az Egyházi Rend, a' sekrestyébe gyűlt,
Áldozatot tenni, a' Primás fel készült,
Baldakinum alá egy székre Király ült,
Láttam minden Király magzat itt, mint őrült.

Mihent az Egyházi Rend jött az oltárhoz,
Karba muzsikusok kezdtek muzsikához,
Érsek Püspökökkel tzeremoniához,
Istennek nyújtandó szent áldozattyához.

Sok vólna leírni, hogy mint ment ez véghez,
Meg is kell vallanom, hogy nem értek ehez,
Ki nem Pap, nem tudgya, illyekhez nem férkez,
A' világi ember ezekről nem kérdez.

Digitized by Google

Mellyeket méltóknak tartok, mind fel veſzem,
Olvasók kedvekért eztet tselekeſzem,
Látván mind azokat, kéſz pénzen nem veſzem,
Ím így rendrül rendre azokat ki teſzem.

Az Evangyéliom mikor olvastatott,
A' Királytól kardgya ki vonva tartatott,
Egy Püspöktöl a' könyv hozzá hozattatott,
El tett kardal tőle, a' meg çsókoltatott.

A' midőn az Érsek Crédót éneklette,
Annak olvasását a' mint el végzette,
Menését a' Király az oltárhoz vette,
Évangyéliomra a' hitet le tette.

Hogy ő a' Római Catholiça hitet,
A' melly tsak egyedül idvesſégre vihet,
Oltalmazni fogja, mutat ahhoz hivet,
El rontya ellene minden fel vont ivet.

Mikor már az Érsek áldozattyát tette,
Király is magához az Úr Testét vette,
Földig le borúlva imádta, tiſztelte
Ajtatossan, 's igen példássan végzette.

El végezvén Érsek a' ſzent áldozatot,
Szükſéges ſzereket oltárra hozatott,
Szent olajt, és chrismát, több illy ſzent illatot,
Már fel kenéséhez Királynak foghatott.

Digitized by Google

Itt az oltár elött ő le is térdeplett,
Érsek az Istenhez könyörgéseket tett,
Királynak két válla meſzteleníttetett,
És az ſzent olajjal meg is kenettetett.

Ezzel a' Püspökök innét el vezették,
Oltár meget a' Szent olajt le törlötték,
Hol elébb térdepelt, le térdepeltették,
Mivel oltár megül viſzſza kisirtették.

Most vala már jelen azon ſzempillantás,
Érzékenyſégeket fel gyullaſztó látás,
Az epedt ſzíveken öröm által hatás,
Haldakló Hazánknak új élet meg adás.

Mert Nándor Ispány itt vévén a' Koronát,
Fejére fel tette, koronázta Attyát,
Külzködni láttuk itt két ſzív indúlattyát,
Szeretvén a' Fiú Attyát, ez Magzattyát.

Nem vólt ſzív, de márvány, ki ez indúlatot
Meg látván, ſzeméből könyvet nem hullatott,
Itt! itt! a' természet ereje láttatott,
Hogy a' nem ſzevedhet ſemmi erőſzakot.

Digitized by Google

Rá ö vedzte Érsek ſzent Istvánnak kardját,
Mondván: ímé vedd el Isten ajándékát; (a)
Meg töröd ellenſég fejének lágyékát,
Meg tartod Országod, és Isten hajlékát,

Palástyát is ennek reá függeſztette,
A' Királyi páltzát jobb kezébe tette,
Az arany almát bal markába helyhette,
És így a' Trónusra ötet fel ültette.

Énekelte erre, Te Deum! Solosmát,
A' Nagy Úr Istennek adott Ország hálát,
Hogy meg koronázva láthattya Királlyát,
A' kibe vetheti tellyes bizodalmát.

Vetheti is; mert ö jókat tevö Titus,
Böltsesſéggel tellyes, Márcus Aurelius,
Békesſég ſzeretö kegyes Antoninus,
De ha meg kell lenni, Nagy Cæsar Julius.

Te Deumra mingyárt Trombiták harsogtak,
Dobok, 's több muzsikák, harangok hangzottak,
Ágyuk dörgésitül kö falak omlottak,
Útzákon a' népek ezrenként állottak.

(a) Accipe gladium ſanctum munus a Deo. 2. *Machabæorum cap.* 15. *vers* 16.

Digitized by Google

Kiáltottak vjvát! éllyen mi Királyunk,
Éllyen! ma támadott üstökös tsillagunk,
A' melly fel derité fellegekből napunk,
Éllyen! mi reményünk, éllyen Leopoldunk!

Én is kiáltottam: im jön Királyotok! (a)
Népek! eleibe ſietve fussatok,
Nagy Felſége előtt artzra borúllyatok,
Nem ſzínnel, de ſzívvel, néki hódollyatok!

Ezen dolgok a' mint el végeſztetének,
Az Urak minnyájan lovakra ülének,
Még a' Püspökök is hasonlót tevének
Egyházi ruhákban azokon menének.

A' Király is fel ült kék ſzürke lovára,
Aranyos két féket, jobb 's bal óldalára,
Két lovász Mesterek füzték a' zablára,
Vezették, 's vígyáztak, Orſzágunk Urára.

Elől ment egy kis trup lovas dragonyosſág,
Azért: hogy mindenütt, az útza légyen tág,
Itt jött már a' Herold, utánna gyalogſág,
E' vólt a' Pozsonyi Purger Katonaſág

(a) Ecce Rex tuus venit. *Joan. cap.* 12. *vers.* 16.

Digitized by Google

Fele mundírozva vala zöld ruhába,
Fele pedig fejér, ſzép hadi gúnyába,
Így vóltak Tiſztyei, tsak hogy már tziſrábbá,
Szép vólt rájok nézni, menyén parádába.

Szélnek ereſztetett záſzlóik lobogtak,
Pallérzott fegyveri, vállokon villogtak,
Sípjaik, dobjaik ékessen hangzottak,
Török bandájoknál, tányérok tsattogtak.

Ezeket követték nyomba, Edel Knábok (a)
Szépek, mint Májusi ki nyílt virág ſzálok,
Mert az ártatlanſág éppen van még nálok,
Erköltseik mellet, mint kezes úgy állok.

Az iffiú kornak még ezek zsengéi,
Éltek tavaſzſzának tairázó gyengéi,
Ollyak mint a' bimbót nyitó fák bengéi,
Hívſágot nem föznek ezeknek elméi.

Kik öket követték, vóltak mind ló háton,
Szebbnél ſzebb ſok pénzen meg vett paripákon,
Meg állott minden ſzem, e' ſzámos drágákon,
Nem győzött tsudálni elme a' tziſrákon.

(a) A' Tsáſzári 's Királyi udvarban vannak néhány 14, 15, 16. eſztendőſe iffiú Hertzegek, Grófok, kik némi néma ſzolgálatot tesznek, ezek neveztetnek Edel Knáboknak, tiſzta veres ruhát viselnek, arany paſzományokkal gazdagon ékesítve.

Digitized by Google

Banderisták voltak, kik itt elöl jöttek,
Szomszéd Vármegyékből nem régen érkeztek,
Mint egy három százan, vélem hogy lehettek,
Deli termetüek, mind fóra illettek.

Utánnok Vármegyék Deputátussai,
Hazánknak ereje, annák Tudóssai
Lovaglottak; nyomba Ország Mágnássai,
Tetzettek, mint égnek, tüz villámlássai.

Mert drága ruháknak az ö ragyogványa,
Úgy látzott mint égö tüznek villogmánnya,
Vagy a' mint a' szép nap sugarait hánnya,
Fénnyeket úgy hántak, nagy volt tsillogmánnya.

Lehetett itt látni sok remek müveket,
Arannyal, ezüstel, ki varrott hímeket,
Forgokon, lovakon, sok drága köveket,
Gyémánt, Smaragd, Rubint, Gránát, Zafireket.

Egyenes czédrus fák Libánusnak hegyén,
Fiatal fenyük a' Carpathus tetején,
Cziprus szigettyének Rózsák a' mezején,
Melly sürüen álnak, ki ki azt képzelvén.

Olly sürüen itt a' kótsag tollak áltak,
Sas szárnyak is számos fejekre fel száltak,
Sokakon Darvaknak tollai strázsáltak,
Keretsének a' nagy Urakén vigyáztak.

Erdöt

Erdöt képzeltetett ennek ſokasága,
Zephirusnak vala köztök mulatſágà,
Lengedezvén hajlott ezeknek az ága,
Nem törtek;mert tokba vóltak,melly vólt drága.

Sok Paripáknak itt ollyan vólt járása,
Mint Evetnek ágról más ágra ugrása,
Soknak olly fent esètt eleje hágása,
Hogy patkótól meg lett kengyelnek tsapása.

Sok ollyan kevéllyen a' lábát emelte,
Ki nézte: hogy három hasabba tört vélte,
Viſzſza pedig ollyan tsendessen le tette,
Hogy Ura, ki ült, azt éſzre ſem vette.

Némellyik tüzes vólt, zabolàját rágta,
Ez jó lovast kívánt, mert kemény vólt hágta,
Egy vagy más lábával földet a' port vágta,
Csörgött a' ſzerſzáma, mellyért fejét rázta.

Más ágaskodását nagyon büſzkén tette,
Magát tsak tsendessen földrül fel emelte,
Mintha dagaſztana, hátrullyát úgy vitte,
Ágyú lövödözést nehezen ſzenvedte.

Sok prüſzögött, véres hab fogta el ſzáját,
Ki röviden fogta illyennek zabláját,
Meg lehetett látni talpát, és bokáját
Hány ſzeggel verte fel kováts a' patkóját.

Digitized by Google

Láttam, hogy azokat leg többen jól ülték,
Mondám, tám nyergekhez ŏket tzövekelték,
Mert ha a' paripák ugrásait tették,
Merŏn ûltek, és a' kengyelt nem veſztették.

Ŏten hatan még is nehezen állották
Lovaknak ugrását, ſerénnyét kapkodták,
Avagy a' nyergeknek kápáját fogdosták,
Hogy le ne essenek, magokat tartották.

Ezek pedig ollyak, kik Berajtereket (*a*)
Fizettek; és kordán futtatták ezeket,
Kik vágtak ſok Török papíros fejeket,
Végzettek nem egyſzer már karoſzeleket. (*b*)

A' magyar nadrágja ezt nem okozhatta,
Illy gombbal viselvén, ſzíj nem ſzoríthatta,
De a' terméſzet azt nékie nem adta,
Mint Pagát ûlt lovon félt ha azt ugratta.

Jött oſztán egy Pûspök, ſzép ſzûrke paripán,
Vezették két ſzolgák jobb és bal óldalán,
Mert kereſztet tartott, Pluviálét vállán,
De leg főbb ok még is, hogy Pap ûlt a' hátán.

(*a*) Berajter annyit téſzen, mint lovaglásra tanító meſter.

(*b*) Karoſzel az, midŏn egy bizonyos helyen olly lovaglás tartatik, ahol mindenféle forgások, meſterſégek ló háton mutatnak, úgy mint papíros Török fŏ le vágás, és több eféle.

Digitized by Google

Itt a' Püspök után jöttek Gavalérok,
Záſzlókon Orſzágok czímjét vitték azok,
Utánnok Királyi díſzeket meg mások,
Alattok tsendessen hágott paripájok.

A' Püspökök mingyárt ezeket követték,
Kik mind Infulákba a' parádát tették,
Paripákon ülvén tsudálva is nézték,
Mert így kevés látta Szent Péter ezredét.

Ezek után jöttek ollyan nagy emberek,
A' kiket tiſztelnek mások ſok ezerek;
Kik vagy Regni Bárók, vagy nagy Ministerek,
Ezek menetele vala itten kerek.

Ezen kerékbe ment Orſzágunk Királlya,
Ki ma lett, még is már a' világ tsudállya,
Eddig tett dolgát is, ha ki jól vizsgállya,
Azokat mind jónak, és ſzentnek találllya.

Nyomba jöve itten Orſzágunk Gárdája,
Ki írhatatlan ſzép vala Parádája,
Úgy látzott városon, a' hol ment ruhája,
Hogy pipattsal vagyon terítve útzája.

Ezek után mene a' Királyi Hintó,
Igen ſzép, valamint a' bé fogott hat ló,
A' menetelt zárta egy fél Divisió,
Melly a' fent említett Regementhez való

Digitized by Google

E' menés ſzent Mártony Templomából indúlt,
Mivel hoſzſzú vala ſok útzákra fordúlt,
A' ſok nép hogy lássa minden felé tódúlt,
Véltem ember halál léſzen, mert ſok le húlt.

Szürke Barátoknak mentek Templomához,
A' mint Király jutott ennek ajtajához,
Két udvari lovász állott a' lovához,
Egy tartá a' kengyelt más nyúlt a' zablához.

Le ſzállott a' Kiraly bé ment a' Templomba,
Püspökök Nagy Urak ő utánna nyomba,
Azok már bent vóltak, kéſzültek azomba,
Kik arany ſarkantyút veſznek jutalomba. (a)

Székre ült a' Király Baldakínum alá,
Hol is ſzent Istvánnak pallosát ki voná,
Jobb vállokra azzal az ütést meg adá,
Kiket Vitézeknek mai nap válaſztá.

Ez is már meg esvén, a' Király ki jöve,
Kék ſzürke lovára mingyárt fel is üle,
Minden Püspök, 's nagy Úr itt ſzíntén úgy teve,
Olly rendel mint elébb ki ki indúlt, 's mene.

(a) Azon vitézi rend, melly közé a' Király koronázásakor ſzokott vitézeket be venni, és hívattatnak Equites aurati, Arany ſarkantyús Rend, és illy ſarkantyút kellene nékiek viselni.

Digitized by Google

Most is ſok útzákon menének kereſztül,
De mindenüttláttam, a' nép hogy öſzve gyül;
Eſzterhajakra is, fel máſzván, ſok ott ül,
Borzadtam,mert féltem,hogy onnat majd le dül.

A' Piatz ſzegletin, ditsöſség kapuján,
Mentek,kettesével, ſzépen egy más után,
Pompás vólt ez: festve vala is nagy tziſrán,
Nem roſzſz elme munkált a' ſok ſymbolumán.

Szent Mihály kapuján városbúl ki mentek,
Hol tágassabb helyre minnyájan érkeztek,
Jobban meg férhettek, 's láthattak a' népek,
Mert nézö helyeket nékik épittettek.

Irgalmas Barátok elött vólt az állás,
Mellyen a' Királytúl, hit tétetik, 's vallás,
Kies vólt mindentöl jól esett a' látás,
Váratott óhajtva azon ſzempillantás.

A' Granatérosſág, körül Quarét formált,
A' mellyben az állás, mint ſántz, vagy vár úgy
E' miatt a' nép ſem tehetett akadályt, (ált,
Ki ki kedve ſzerint láthatta a' Királyt.

E' mellett minnyájan rendel el haladtak
A' nagy Urak, a' kik Királlyal ballagtak,
Állás mellé érvén, minnyájan meg áltak,
És véle a' lórúl néhányan le ſzáltak.

Digitized by Google

Primás a' Királlyal mentek e' Pegmára,
Palatinus, néhány Püspök is ment árra,
Judex Curiæ is hágott magosſára,
Esküdött a' Király világ hallottára.

Fel tartá jobb kezét, és elsö két újját,
A' Primás olvasta a' Hitnek formáját,
Kit úgy nem hallottuk, mint a' Király hangját,
Száz lépésnyire is meg érthettük ſzavát.

El végezvén, mingyárt lovakra fel ültek,
De kíméllетlenül az ágyúk dörögtek,
Vívát kiáltással az útzák meg teltek,
Trombiták, ſíp, dobok, minden felé zengtek.

A' Püspökök itt a' Kalastromba mentek,
Egyházi ruhából ott ök ki vetkeztek,
A' paripájok is ſzállásra vitettek,
Már nem lóra, hanem hintókba bé ültek.

A' várba fel mentek ezek egyenessen,
Dolgokat példássan végzették 's helyessen,
Mellyet is a' Király vett igen kedvessén,
Mutatta hozzájok magát kegyelmessen.

Király hegye felé esett az indúlás,
De az álláson lett mingyárást nagy dúlás,
A' nép közt egymásra való ſzörnyü húllás,
Csuda; hogy nem történt ſok ember meg fúlás.

Digitized by Google

Mellyel terítve vólt, a' nép a' poſztónak
Neki esett; híre ſem vólt az oſztónak,
Kellete ſem vala a' Kalmár ollónak,
De nagy vólt a' ſzáma, a' ſok prédálónak.

Mert a' mint a' ſáska a' földet puſztíttya,
Tatár mint zsákmányoz, ha hadát indíttya,
Hol tüz emészt mindent, hamura fordíttya,
Úgy vólt itt: láttam azt a' nép hogy boríttya.

Retsegett a' poſztó a' mint azt ſzaggatták,
Egymás kezéből is, erővel ragadták,
Az erőtlenebbek késekkel ſzabdalták,
De egymás kezeit jól meg is vagdalták.

A' párkányt, deſzkákat, a' nép mind el kapta,
Követ, kövön, fát, fán, a' mint vólt nem hadta,
De nem egy a' rablás árát meg is adta,
Mert bé tört fejének fájdalmát jajgatta.

A' kis dombotskához a' Király mint ére,
Vágtatva nagy frissen mene tetejére.
Szent István kardgyával világ négy réſzére
Kereſzteket vágott, arról meg le téré.

Akkor is az ágyúk ki ſütögettettek,
A' vívát kiáltás muzsikák zengettek,
Czigány bandák útzák ſzegin rendeltettek,
Szép tzifra nótákat ott penderítették.

Digitized by Google

Innet a' vár felé esett a' menetel,
A' mint a' Schloſzpergre ére már Király fel,
Tele vólt két ſorba ez, Izrael néppel,
Díſzesítve vóltak házaik ſok ékkel.

Ditsöſség kaput is ök itt épitettek,
Mellyre arany, ezüst kitát terítettek (a)
Sok ſzáz lámpásokat reá függeſztettek,
Fent muzsikásoknak kart is helyheztettek.

Ki vala itt téve Moyzesnek táblája,
A' Talmut: Aronnak az ö Bibliája,
Egy alkotmány ollyas, mint a' Frigy Ládája;
Tám Barcheſz vólt benne nem az ég mannája.

A' Rabin jobbrúl ált Levita ruhába,
Mellette a' többi Sábeſz kalapjába,
Fejér ſodros gallért tett ki ki nyakába,
Vóltak mind palastos fekete gúnyába.

Más ſoron Rabinnak állott Feleſége,
De nem vala ezen Rachelnek ſzépſége,
Fedte már ortzáját Sárának vénſége,
El hervadt Jerichó rózsája épſége.

(a) Sok értelembe vétetödik ezen ſzó: kita, mert mondatik, egy kita kender, egy kita váſzony. Itten vétetödik ezen ſzó helyet: matéria, és jól is mondatik, ſzör kita, felyem kita, ezüst kita, arany kita, jelenti ollyas matériákat, materia pedig deák ſzó, és igy ezen értelembe jobb ſzó kita, a' matéria ſzónál.

Digitized by Google

Több zsidó Aſzſzonyok áltak a' ballyára,
Fűzött mindenike ſok gyöngyöt nyakára,
Rá vágytak kamuka, vagy Prokát ruhára,
Nyuſztal prémzet mentét ſok öltött magára.

Kapun túl jobb felöl Férfi nevendékek,
Állottak bal felöl a' Leány gyermekek,
Ezeknek fejér vólt egéſz öltözetek,
Veres pántlikával vala övedzetek.

Itt a' Rabin tevé Királyhoz mondássát,
Israël nevébe ſok ſzép kívanássát,
Abrahám, Jákobnak, Isaaknak áldássát,
Jerusálemhez is kiványa jutássát.

Meg köſzönte Király, és tovább haladott,
A' karba Musika, o ſanna hallatott,
De igaz; a' ſzem itt ſok drágát láthatott,
Mellyekkel a' Ditsö kapu takartatott.

Királlyal a' várba Urak mint fel értek,
Paripák, és Hintók, innet viſzſza tértek,
Urak a' Palotán allyig hogy meg fértek,
Egy a' másikától helyecskéket kértek.

A' Király bé mene maga ſzobájába,
Az Urak állottak a' nagy Palotába,
Beſzélték: a' Pompa ſzép vólt valójaba,
Ennek, hogy hire is leſz Európába,

Digitized by Google

Aſztala Királynak meg vólt már terítve,
Minden a' mi ſzükſég el vólt it kéſzítve,
Gárdistákkal körül vala ez kerítve,
Az udvarló Urak czifrán ékesítve.

Egy ütés mint essett, nagy csendesſég leve,
Nyilt a' Dupla ajtó, a' Király bé jöve,
Jöttek Miniſterek, 's más nagy Urak vele,
Baldakinum alatt, az aſztalhoz üle.

Fő Lováſz Meſtere itt is a' Házának
Ki vont kardal jobbját örzé Királlyának,
Kötelesſége vólt Nándor Ispánnyának,
Le venni fejéről Koronát Attyának.

Le is vette; 's tette egy kis aſztalkára,
Mellyet kéſzíttettek, nem másra, tsak árra,
Ült oſztán aſztalhoz, Királynak jobbjára,
Orſzágunk Primássa a' bal óldalára.

Le ült itt egy külső Orſzági Herczeg is,
Nápolyi Királynak az ő követtye is,
Római Pápának a' Nuntiussa is,
Kalotsa megyének az ő Érseke is.

Udvarló Nemesſég hozta az étkeket,
Kamarás Uraknak nyujtották ezeket,
Kik is az aſztalra raktak mindeneket,
Ki mit tégyen, tudták köttelesſégeket.

Digitized by Google

Fínom jó aranybúl vólt itt minden edény,
Tál tányér ragyogott, mint ragyog a' nap fény,
Más udvaroknál nincs illy pompa, illyen kény,
Mondotta ezt nem egy, de ſzámos Jövevény,

Sok Hazánk Dámai 's Urai tsudálták,
Kik Bécsbe nem vóltak, 's eztet még nem látták,
A' Leves fazekat nehéz é probálták,
Kézbe vették, aztat emelték, 's visgálták.

E' ſzerviz ſokat ér, ékes is mindenkép; (a)
Benne mint tükörbe látzik az ember kép,
Erdélyi holyagos, tsupor fincs illyen ſzép,
Szeretné az Oláh, ragadna rá illy lép.

Hallatta itt magát, egy muzsicus chorus,
Concert között Sólót vont egy virtuósus,
Tsudára méltó vólt minden trilla, 's Tonus,
Nem ér fel Arion ezzel ſem Orfeus.

A' Király nem üle tovább aſztalánál,
Mert arra vigyáztam; öt fertály óránál,
Fel kelvén, meg állot Baldachinumánál,
Nándor Ispány pedig, ált a' Koronánál.

(a) Szerviznek hívattatik, egy aſztalra való kéſzület, légyen az Aranybúl, Ezüstbúl, vagy akar Porczelánbúl. Illyen ſzervízek húſz, harmincz, 's több ſzemélíyekre is tsi' náltatnak.

Digitized by Google

Egy kamarás Úr itt a' Medenczét hoſzta,
Mellybe is a' Király kezeit meg mosta,
A' Mássika törlö keſzkenöt nyújtotta,
Meg törülvén kezét, aztat viſzſza adta.

Nándor Ispány itt a' Koronát fejére,
Fel tette: Királynak néztem ſzeméllyére,
Mosolygott jól láttam, mivel tetzéssére
Minden essett; egéſz dolog folyt kedvére.

A' Palota ajtó meg nyilt, 's innet el ment,
De mi sem maradtunk ſokáig itten fent,
A' késedelemnek állott gyomrunk ellent,
Alsó Palotába hamar lettünk mi bent.

Terített aſztalok nyólcz ſzáz ſzeméllyekre
Vóltak itt: le ültünk mingyárt a' ſzékekre,
Kik hová estenek, ültek olly helyekre,
Nem néztek itt rangra, avagy Tiſztſégekre.

Városi Polgárſág minnyájunknak ſzolgált
Kinek kinek, egy egy, a' háta megé ált,
Még levest hörböltem, már is borral kínált,
Jele; hogy ſzöllöje tövén ö nem kapált.

Itten az Orſzágot a' Király tractálta,
Nagyon pompás ebéd vólt ez, minden látta,
A' mivel tsak Isten a' földet meg áldta,
Minden vólt itt, azért ezt ki ki tsudálta.

Digitized by Google

Áldot légyen Tokai hegyének veſzſzeje,
Mert itt a' Táblákon végig folya teje,
Bár ſoknak kevessé hevült attúl feje,
De még is egynek ſem keringet veleje.

Ittunk a' Királynak hoſzſzú életéért,
Nándor Ispánynak is, az egésſégéért,
Szívbûl ittunk a' mi kegyes Királynénkért,
Virágzó Herczegi kedves zsengéiért.

Orſzág Nagygyait is el nem felejtettük,
A' Billicumokat értek üríttettük,
Sampanert, Burgundert, mint jöttek, kevertük,
A' boroknak nemét éppen nem kérdeſztük.

Nádméz Confecteknek nagy vólt itt bövſége,
Szemnek nagyon teczett mûvöknek ſzépſége,
De nem teczett ſzánknak ennek édesſége,
Mert rá nem jó ízû, Bachus nedvesſége.

Mivel már minnyájan, jól ittunk, jól ettünk,
Tábláktúl víg kedvel, egyſzer's mindfel keltünk,
Király malaſztyával mindenkép bé teltünk,
Szívünk örömének helyet allyig leltünk.

Utánnunk mingyarást le ült a' Polgárſág,
De ezeket nézni vólt nem kis mulatſág,
Mint köſztünk, nagyobb vólt köſztök a' vígasſág,
Majd fele Németh vólt, még is vólt barátſág.

Digitized by Google

Mint nékünk, jobb gondgyok vala a' gyomrokra,
Mert hogy a' dolog költ egyſzer poharokra,
Botsájtották a' bort, ök koldus kortyokra,
Nevette; a' kinek gondgya vólt borokra.

Ittak a' Királynak ök egésſégéért,
Mi több, ittak a' ſzent Koronatzióért,
Királynéért, külön minden Magzattyáért,
Primásért, végre a' Római Pápáért.

Daſz gantze Ungerland kiáltották Fifát!
Nem halhattuk köztök egy másnak a' ſzavát,
Jó ſzíveket láttuk, bár tettek ök lármát,
De el oſzlottunk, mert hoſzták már a' gyertyát.

Ezen nap két hízot ökrött is ſütöttek,
Melléjek jó rakás kenyért kéſzítettek,
Ügye fogyottakat, itten vendéglettek,
Istennek, hogy Király éllyen, könyörgöttek.

Csatornán kádakra folytak le a' borok,
De ezekhez gyült is nem egy korhely torok,
Sokaknak vérzet itt mind kezek, mind orrok,
Jó hogy még nem történt, itten végső torok.

Dél elött is így vólt midön a' pénzt hányták,
Egymásnak a' bélit majd ki nem tiporták,
Soknak feje be tört, ſokan lettek ſánták,
Sokan el ſzaggatott ruhájokat bánták.

Digitized by Google

Egy zsidónak láttam, tövestül ſzakállát
Ki tépték, és rútúl meg vérzék az állát,
Tíz parancsolattyát, Laibliját, nadrágát,
El ſzaggatták, hallám vajmir kiáltáſsát.

Csalóközi Czigány itt leg jobban jára,
Hol a' nép pénz után hullott, garmadára,
Rá feküdt e' mingyárt ezeknek hátára,
Rákáſzot kezével, ſzert tett két órára.

Estve minden házak világoſittattak,
A' Ditsö kapukon lámpások gyújtattak,
Menök az Utzákon mint nappal járhattak,
Muzsikák hangzottak, mindenüt vígadtak.

Az Udvarnál fényes Reduta tartatott,
Mellyben kinek teczett, minden mulathatott,
Itt ſok kincs drágaſág Dámákon láttzatott,
Magyar, és Anglus Táncz más nem tánczoltatott,

Ki nézett Királynak Herczeg magzatira,
Nézett Terméſzetnek remek Bábuira,
Tavaſz virágira, és Báránykaira,
És Égnek Májusi, gyenge harmatira.

Fiatal fürjecskék mikép futosgálnak,
Vagy is a' Pipiſsek útzán mint ſétálnak,
Egy zöld ágrúl másra a' Czinkök ſzálgálnak,
Pásiton Báránykák a' miként ugrálnak;

Digitized by Google

Ezek is a' tánczba ſzintén azt at tették,
Artatlanſágokat mindennel tettzették,
Nézőknek ſzíveit annyira meg vették,
Hogy ſzeretett miatt, jó hogy le nem nyelték.

Kana Galilæa lett Pozsony várossa
Az Orſzág víg vólt itt, víg vólt a' Lakossa,
Láttuk irigyeket, itt minden tapossa,
Kik mondták nagy Úrnak, leſz Hazánk gyilkossa.

Még tegnap is mondták, meg láttya a' világ,
Koronázás napján, mit teſz Magyar Orſzág,
Magyarok ſzívébe régen for-boſzſzúſág,
Azon nap megy véghez, majd egy nagy gyilkoſſág.
De mivel véghez ment, nem tsak nagy Pompával.
Hanem Királynak is nagy contentumával,
Szégyenlé irigyſég, hogy jádzott ſzavával,
Világot bé tölté nagy hazugſágával.

Mint kutya, ki elöl fogát vigyoríttya,
De nem haraphatván, fejét le fordíttya,
Farkát két hátrúlsó láb közé ſzoríttya,
Tsak kullyog, és mint egy ſzemérem boríttya.

Ezek is meg látván melly nagy vólt hibájok,
Mert ámbár lotsogott, 's fecseget a' ſzájok,
Bé nem tellyessedvén gaz Fantasiájok,
Most említett eb vólt hasonló hozzájok
Fülel-

Digitized by Google

Fületlek, mint tetü fülel a' Var alat,
Ezeknél nem láttam ſoha némáb halat,
Meg látván, mi történt, ki ki haza ſzaladt,
Akkor nézet viſzſza, hogy már B---ig haladt.

Más nap a' Királynak illy ajándekokat
Vitt a' Városi nép; mind láttam azokat,
Jó borral meg töltött feſtet nagy hordókat,
Meg aranyoſztatván mind az abroncsokat.

Más ſzekéren ſütök vittek láng liſzteket,
Gyólts vékony zsákokba köttötték ezeket,
Pántlikákkal fűztek ſok ékeſſégeket,
Rá tették aranyzott véka mértékjeket.

A' Méſzárosok is két ökrőt hízlaltak,
Kövérek is voltak, csak allyig ballagtak,
Szarvaik körmeik meg aranyoſztattak,
Veres pántlikákkal farkok bé fonattak.

Szint így ékesített néhány Báránykákat,
Pántlikán vezetni láttam Leánykákat,
Öltöttek magokra mind fejér ruhákat,
Ártatlankák vitték az ártatlankákat.

Ajándékok előtt mentek ſzép muzsikák,
Csattogtak Tányérok, harsogtak Trombiták,
Leg jobban tettzettek még is a' Leánykák,
Ezek énekeltek mint Sirének a Nimfák.

Digitized by Google

Valának minnyájan öltözve ékessen,
Menetelek essett pompássan, rendessen,
Tűntek ſzembe ſzépen, mert mentek csendessen,
Fogadta is Király őket kegyelmessen.

A' Király néhány nap még itten mulátott,
Mind addig a' város világossíttatott,
Estvénként Udvarnál Reduta tartatott,
Mássut is tsak öröm, 's vígasſág hallatott.

Kinek teczett, mene az a' Redutába,
Ki pedig el ſétalt Nesternek Bállyába;
Ki ezt nem ſzerette, ment Comediába,
A' Curiósussok pedig Opticába.

Egy Herczegünk adott ſzép Caroſzeleket,
Hivott Magnássokat, és ſok Hertzegeket,
Adott ő ezeknek pompás ebédeket,
Bált estve, és ſzupét, felette ſzépeket.

Jelen vólt Királyunk, és Nápolyi Felſég,
Ennek Királynéja ſok többi Hertzegſég,
Ki mire itt nézett, vala mind fénnyesſég,
Mert nem kéméltetett, ſemminémü költſég.

Hát még Orſzágunknak érdemes Primássa,
Mit nem tett? igaz is ritka ennek mássa,
Hazánknak ő leg főbb, 's kegyes Mecenássa,
Érette miket tett, ime minden lássa.

Digitized by Google

Maga Palotáját ő el kéſzíttette,
Mint Salamon drágán fel ékessíttette,
Királyt úgy mint Urát, abba bé vezette,
Haza betsületért mind ezeket tette.

Kertyébe ki kérte mind a' két Felſéget,
Hazánk Nemesseit, más ſok Hertzegſéget,
Mutattatott itt olly tüzi mesterſéget,
Hogy ritka ſzem látott, illyen ékesſéget.

Nagy Bál, pompás Szupé, adattatott tüle,
Kik ezeket látták, mindenike hüle,
Mondhattyuk: illy Magyart ritka Anya ſzüle,
Ő oka; hogy Hazánk mostan el nem düle.

Koronázás után tíz napok így folytak,
Király, és az Orſzág nagy örömbe vóltak,
Irigyeink lettek némák mint a' hóltak,
Füstbe ment, valamit ellenünk koholtak.

A' mi ſzent Koronánk Budára küldetett,
Mint ide jött, ollyan pompával vitetett,
Ki rendelt helyére, ottan le tétetett,
Melyhez is illendő ſtrázsa rendeltetett.

Király is hogy Bécsbe viſzſza megyen, kéſzült,
Mert több Orſzágibúl ſok dolog öſzſze gyült,
Betegſégébül még Királyné nem épült,
Mellyekért Trónusra az Orſzág elött ült.

Digitized by Google

Mondá: a' Hazától ő butsút nem vésen,
Kevés hetek múlva mert közöttünk léſzen,
Mindent az Orſzágnak javára meg téſzen,
Mivel azt ſzívébe bé vette egéſzſzen.

Ezt Orſzág Primássa, ſzépen viſzonlotta,
Hazát malaſztyába újra ajánlotta,
Ki ki magát itten mélyen meg hajtotta,
Király más nap el ment, a'miként mondotta.

BÉ FEJEZÉS.

Meg térek én is már Isten mezejére,
A' Palótzok közé lakássom helyére,
Fel fekſzem ſzobámnak fült kemenczéjére,
Tél van, a' ſült tököt eſzem ſzám izére.

Meg térek: mert láttam Orſzágunk Királyát,
Hellyessebben mondom; Orſzágunknak Attyát,
Attyát: mivel láttam, az ő indulattyát,
Minden jókat tenni, kegyes akarattyát.

Hallám esküvéssét, Hazánknak javára,
Szent Törvényeinkre, és ſzabadſágára,
Mint ſzóllot, vígyáſztam leg kisseb ſzavára,
Hogy Fia hitet tett Nándor Ispányſágra.

Mind ezekből aztat hoſztam ki, hogy kegyes
Királyunk, Atyánk is, még pedig kegyelmes,
Panaſzos bajokra felette figyelmes,
Vétkesekhez pedig nagyon engedelmes.

Digitized by Google

Ugy vagyon, mert azok, kik nagyot vétettek,
B***be ellene, írtak és küldöfztek,
Mind azok: mert kegyes, meg nem büntettettek,
Feledékenyfégbe dolgaik termettek.

De azért, hogy magam haza fogok menni,
Országh Gyülésének vége nem fog lenni,
Hazánk tagjainak fokat kell még tenni,
Fontos, és tetemes dolgokat végzeni.

Nemzetem! hozzád hát fordítom versemet,
Kérlek, figyelmezzél, hald könyörgéssemet,
Meg ne vesd javadra czélzó kéréssemet,
Eg fzívem Hazámhoz, úgy nézd kéfzfégemet.

Tudom, nagy dolgokba, fogfz még fáradozni,
Melly bóldogfágunkat tárgyozza, dolgozni,
Téged Jövendöfég nem is fog okozni,
Hógy ha jó gyümölcsöt a' munkád fog hozni.

Hogy eztet el érjed, tartom fzükfégesnek,
Hogy dolgát fel vegyed a' magyar köntösnek
Ne nézze a' világ, a' Magyart Hentesnek,
Komediásnak, vagy valami rendesnek.

Madárt nem esmérjük máskép, tsak tollárúl,
Ki micsoda nemzet, láttyuk gúnyájárúl,
Ne járjon magyar úgy, ki mint czitront árúl,
Nemzetem Törvényt tégy, kérlek, a' ruhárúl.

Mi fzép nemünket is erre kénfzeríttsed,
Mivel nagyon bollyong, jó útra térittsed,
Itt a' nem akarást korbáttsal fegíttsed,
Ezen erőfzakra Uraikat intsed.

Öltözetünk leg fzebb teczik a' világnak,
Bár drága, de tartó, marad az más ágnak,
Mért fzeret hassadtat, mért örül a' tágnak
Sok magyar; nem tudom: tartom bolondfágnak.

Digitized by Google

Fiscális Actio vettessen nyakába
Ollyannak, ki nem jár nemünk ruhájába,
A' Fiscus szállyon bé minden jószágába,
Illy kapálhat krumpért Svábok országába.

Felességért Ura szint így büntetessen,
Atya Leányáért ekép illetessen,
Kinek jószága nincs, füle meczetessen,
Hazánkbúl bestelen illy ki üzetessen.

Ki a' Hazába jár ma Magyar ruhába,
De változik; hólnap buj már más ruhába,
Ezen vétke tellyen ezer arannyába,
Toties, qvoties, bukkik e' hibába.

Második Törvényed a'Magyar nyelv légyen,
Hid el, hogy e' nélkül semmi jól nem mégyen;
Bár idegen nyelven akár ki mit tégyen,
Hogy aztAnya nyelvén nem tészi, kár 's szégyen.

Vessük szemeinket mi más nemzetekre,
Frantzia, és Anglus, Olasz, Németekre,
Szégyenlik szorúlni idegen nyelvekre,
Válik is haszuokra, 's nagy ditséretekre.

Virágzanak köszтök minden Tudományok,
Anya nyelven folynak, Törvény 's hagyomá-
Így szólnakMesterek,így a'Tanítványok,(nyok
Nem jönnek közikbe idegen Bálványok.

Vegyük fel hát mi is Anyai nyelvünket,
Folytatassuk ezen dolgunkat, ügyünket,
Hogy mint szegény, gazdag érthessen bennün-
Idegen' nyelveken ne törjük fejünket. (ket,

Olly nyelven,melly Anya téjjel szopattatik,
Tudomány mindentül jobban tanúltatik,
Egy Böltstül Hazánkba sok oktattathatik,
Mig idegen nyelvel annyi kínosztatik.

Digitized by Google

Görögökrül tudgyuk, a' Romaiakra
Szállott a' tudomány, még ſem mentek ſokra,
De hogy Annyok nyelvét a' tanítássokra
Fel vették, ez vala igen nagy haſznokra.

Nagy ſzükſég, egy tudósMagyar Társasſágot
Az Haza állíttson, hogy tudákosſágot
Nyerhessen, melly által minden igásſágot
Folytathat, 's majd ki ki láthat valóſágot.

Ennek módgya, haſzna ki vagyon nyomtatva,
Királynak, Orſzágnak, be is vagyon adva,
Halgatak hát: tőlem tsak a' légyen mondva,
Bóldogtalan Hazánk! ha meg nem leſz hagyva.

Elég: minden nemzet beſzél Anya nyelven,
De ſok Magyar van, ki kap tsak idegenen,
Illyen erőſzakot teſz a' terméſzeten,
Oktalon állatok, ki fognak illyeken.

Terméſzetek ſzerint, ejtik a' hangjokat,
Azok után téſzik magok mozdúltokat,
Nem felelt, ſzólíték én ſok Magyarokat,
Haza! nem ſzánod é? az illyen barmokat.

Végtére még ez is a' Törvényben légyen,
Hogy ki a' Hazába katonának mégyen,
Hazánk ezredibe ſzolgálatot végyen,
Ezekbe idegent venni légyen ſzégyen.

Vitézid függjenek Nándor Ispányától,
Úgy mint a' Hazának Fő Kapitánnyától,
Vezérek is ennek, a' hagyománnyától
Vezéreltessenek bölts Tudománnyától.

Számokat ezeknek annyira kell tenni,
Haza jövedelme mint ſogja engedni,
Lovas, 's Gyalogſágra oſztatva kell lenni,
Száz ezerre ſzámok könnyen fel fog menni.

Digitized by Google

Magyarok legyenek, ezeknek Vezérek,
Gúnyájok jó légyen, és illendő bérek,
Gyakoroltassának ott; hol vannak térek,
Ez nagyon szükséges, mert ez mesterségek.

Királyhoz, Hazához, hitet ők tegyenek,
Ők; 's nem idegenek Hazánkba legyenek,
Háborúba pedig ők oda mennyenek
Hová Király küldi, néki engedgyenek.

Gyalogság őrizze Országunk határát,
Kúltsos várossait, minden erős várát,
Lovasság bent légyen: de hogy Ország kárát
Ne vallya; fizessék élelmeknek árat.

Ha ez meg történik, így sem a' Pogánytúl
Rettegni nem fogunk, sem Tatár Zsákmánytúl,
Szabadságunk ment lesz minden adománytúl,
Nemzetünk meg tisztúl minden bojtorványtúl.

Ved tehát Nemzetem, eztet gondolóra,
Mert ha nem cselekszed, soha dolgod jóra
Nem válik: keserves lészen minden óra,
Térdet fogsz hajtani sok idegen szóra.

Ezen három pontok az igaz Gravamen,
Kitül nem nyújtatik ezekben Levamen,
Verje meg illy Magyart a' mennyei Flamen,
Szívembül kivánom, Mind örökké, Ámen.

Digitized by Google

60

O.

G. 154

V

VII + 53 + 790 p.

Patna T. 923 dd.

Digitized by Google